

312301

వ త్రి ది న ము వ్ర క టి ం వ ర బ డు ను

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

సంపుటము ౧౭
Vol. 17

చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ నవంబరు నెల 28-వ తేది గురువారము
MADRAS, THURSDAY, 28th NOVEMBER 1929.
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర కార్తీకమాస బహుళ ద్వాదశి

సంచిక ౧౯౮
No. 198

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకువేలు యోగ్యతా
వత్తములు పొందియున్నది
తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల
కావును. పార్శ్వపునొప్పుల బారదోలును.
పోట్ల బోగొట్టును. బెఱుకుల భేదించును.
వాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే మెరుట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నొప్పుల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

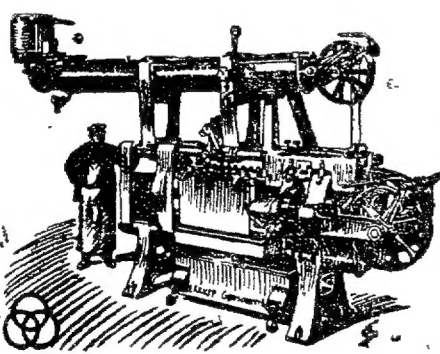
అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నొప్పులకు
సంజీవివంటిది
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
జానము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో వహా నీసా 1-కి 0-10-0
దబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యమాగా నొండదగినది.
అమృతాంజనం 'పో'
6, 7 తం శ్రీకృష్ణ, మద్రాసు
109, ఫ్రీరీడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

KRUPP AUTOMATIC OIL EXPELLER

జగత్ ప్రఖ్యాతిగాంచిన

క్రుప్పు ఆయిల్ యక్సు వెల్లరు

ప్రపంచము దంతటలోను
గొప్పది యగు క్రుప్పు
ఫ్యాక్టరీలో తయారుచేయ
బడినది. దీనితో సమాన
ముగా పని యిచ్చునది
రెండవదిలేదు.

హిందూ దేశములో పని
చేయు 600 యక్సు వెల్ల
ర్లలో 500 క్రుప్పుయక్సు
వెల్లర్లు అయివున్నవి.
అనలు యీ యక్సు వెల్లర్లు
నూతనమైన పని చెప్పవచ్చు
చున్నది.

పళ్లచక్రములు, వరము, కోనులు మొదలగు సామానులను అరగకుండునట్లుగా స్పెషల్
క్రోముటీలుతో తయారుచేయబడినవి. వేరుశనగ, కొబ్బరి, నువ్వులు, ఆముదము, అవిలి,
అవాలు, గానుగ మొదలైన అన్ని నూనెలు తీయవచ్చును. ఆముదమును, నువ్వులు ఆడుటకు
యీ యక్సు వెల్లరు గాక యితర మేకర్సు పనికిరావు. విడిభాగములు సిద్ధముగా దొరకును.

ప్రాత్యేకము
సి. వి. రెడ్డి బి. ఎ.

పోల్ వత్తెట్టు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,
యింజనీర్లు, బెజవాడ

కావలెను.
ఆంగ్లో-అమెరికన్ ఆయిల్ ప్రాడక్టు కంపెనీ
కావలెను:—పైకంపెనీకి సంబంధించిన అమెరి
కన్ లాబ్రేకేటింగు ఆయిల్స్, హెటార్ ఆయిల్స్, గ్రీన్
మొదలగు వాటి మద్రాసు రాజధానిలో పలుచోట్లయందు
విక్రయించుకై ఏజన్సీల నేర్పాటు చేయుటకై సామర్థ్యము
గల జిల్లాప్రతినిధులు కావాలి. నెల 1 కి రూ. 75 శీత ముందు
ను. రూ. 150 వరకు మెచ్చును. సలినను రూ. 15/-అధికము
చేయవచ్చును. ప్రయాగపు ఖర్చులకు రూ. 25 లు కనిపను
వగైరా లివ్వవచ్చును. ఈపనికి నియమింపబడినవారు వాటా
1 కి రూ. 25 ధరగల 10 వాటాలు పుచ్చుకొనవలయును. ఉద్యోగ
గ మైనవెంటనే రూ. 100 లు చెల్లించవలెను. రెండు మొత్త
మును 8 దఫాలుగా 8 నెలల కొకసారి చెల్లించవలెను. ఒక
సం॥ రం చక్కగా పనిచేసిన నెల 1 కి రూ. 150 ల నొప్పున
డివిజన్లో ఏజంటుగా నియమింపబడుటకు హామీలను. దర
ఖాస్తులు తేపాల్ కార్డుమాలముగా సంపిసను అంగీకరింపబడును.
వారివారికి గల అనుభవములతో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.
MODERN TRADING Co., Managing Agents,
P/105, Russa Road, South P. O. Kalighat, Calcutta

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి,
రాజమండ్రి

అద్వితీయముగు జాతీయ గ్రంథములు వెలువడుచుండును.
సంస్కృత చందా పోస్టేజీతో సహా 2-3-0 ఇనిచరలో నెలన
డినవి వినాయక సావర్కరు. 0-10-0 సహాకారి యూన్సి
బ్లిక్లియాయి ఆ. 10 మేజిసి కీవితము ఆ. 10 ఇరర పుస్తక
ములుమాడ్చి కలవు. శ్రీకృష్ణాను కోరినవారికి పంపబడును.
ముదిగంటి జగన్నాథశాస్త్రి.

HEALTH & VITALITY THROUGH YOGA.

"Yogic Physical Culture"

By Sjt. S. SUNDARAM, Pleader, Bangalore.
A practical Guide-Book in English on Yoga-
asanas, Pranayam and Yogic cure.

All the 20 Asanas are illustrated by Photo
Books. Paper Bound Re. 1/- Calico Bound
P. 1/8/- 215

(Reg: POSTAGE AS. 4 extra)

Publishers:—"BRAHMACHARYA" OFFICE,
P O Kengeri, Bangalore.

1 శీత రూ 1-12-0
5 శీత రూ 7-8-0

నామమిత్రసంజీవి

(రికవెట్టు)
శీత రూ 1

84 చెట్ల దిక్కులు అపునేయి కలిగిన లేహ్యము. మేహపాదలకు సవాయి, శ్రీల కుసుమవ్యాధులకు సామాయి, దీర్ఘ ఉడుకులకు, కుక్కనవ్వు, చర్మవ్యాధులకు, శ్రీల ఋతువ్యాధులకు గ్యారంటీ
ఈ ముక్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడు పేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణా జిల్లా 120

సెన్సెపురి బజారు ధరలు

1929 సం॥ నవంబరు నెల 28-వ తేది గురువారము

1. ధాన్యములు

నియోజ్యములు

మనుమ తెనాలిది ,, ప 45 కలది, ర	12 8 0	18 4 0
చెల్లూరిది ,, డిటో 42 ,,	18 8 0	14 0 0
ధిర్తి ,, డిటో 46 ,,	16 0 0	17 0 0
కొంబిలు ,, 104 బస్తా 1-కి ,,	11 0 0	12 0 0
మొత్తము ,,	21 0 0	23 0 6

2. ధాన్యముల ఎత్తులు

కొంబిలు బస్తా 1-కి ర 205 ,,	16 0 0	17 0 0
చెనగలు ,, డిటో ,,	17 8 0	20 0 0
పెనులు ,, డిటో ,,	16 8 0	17 4 0
బొంబాయిలు ,, ,,	17 8 0	18 0 0
కొంబిలు ,, ర 1-కి ,,	9 8 0	10 0 0

3. సూనెవస్తువులు

మొత్తమునా 1-కి ,,	120 0 0	125 0 0
నెయ్యి 1-కి ,,	14 0 0	19 0 0
తేరు సెనగపప్పు 1-కి ,,	41 0 0	43-0-0
తేరు సెనగపప్పు నాంగ 1-కి ర 115 మి.కా.నా. 97		
అముదము 1-కి ,,	99 0 0	101 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు

చాయపన్ను 1-కి ,,	108 0 0	110 0 0
కూరసానుపు ,,	65 0 0	67 0 0
మిరపకాయలు (సంట్టుచేసి) 1-కి 105 0 0	122 0 0	
దనియాలు ,, 1-కి ,,	28 0 0	38 0 0
గుంటూరుపాడుకట్టు నిలిసందు బొంబు 1-కి ర 40 50		
జెల్లము 1-కి ,,	28 0 0	49 0 0
అపొక్కుచక్కెర బస్తా 1-కి ,,	25 3 0	25 6 0
సంతపండు 1-కి ,,	28 0 0	38 0 0

5. ఇనుము

చల్లారకం 1-కి ,,	31 0 0	38 0 0
బుర్రం ,,	28 0 0	32 0 0
రవుండు ,,	25 0 0	32 0 0

6. నూలు

నెం 20 తెన్ని సెంహంబూరు	ర	7 12 0
నెం 6 ,, కటారి		4 9 0
నెం 24 ,, లాకి		5 10 0
నెం 40 బాబ్బురు 10 పా		10 8 0
నెం 20 క్లెట్టెడి		7 5 0
నెం 20 రాటి		9 9 0
నెం 2 తెన్ని మనీడు		4 8 0
44 నాండో		5 4 0

7. గోనాములు

కొండీ 100 కులం 1-కి	ర	20 2 0
బొంబాయి కులం 1-కి		21 4 0
చవరకు 1-కి		18 7 9
ఇత్తడి 1-కి		24 0 0
కొంబి 1-కి		25-0-0

8. రతిగలులు

అతిమెలు క్లెట్టెడులందు అతిజరయికి నియోజ్యము		
సికా 1-కి ర 200 కి ర 47 0 0		
20 మిరరం 1 రతి		1 10 0
14 రతులు		1 10 6
26 రతులు		1 9 0
55 రతులు		1 8 6
1 20 రతులు		2 3 0
తప్పెలు కొట్టెడులందు అవగా (బర్ని-రెడ్డు)		3 4 0
కొంబి 1-కి		1 0 0
తిరు 4		1 2 0

లాయడు జార్జిగారి విపరీతవాదము

భారతదేశమునకు స్వపరిపాలనము నియ్యగూడదు

బ్రిటిష్ పార్లమెంటు ప్రభుత్వసభలో యీనెల 7 వ తేదీని రాజప్రతినిధి ప్రకటనమును గూర్చి జరిగిన చర్చ (నిన్నటి తరువాత)

భారతదేశమునందలి రాజకీయపక్షములు

ఈ ప్రకటనము నిపుడు చేయగూడదని రెండు రాజకీయ పక్షములు, నైమను సంఘమును స్పష్టపరచిరి. మనదేశమునందలి ప్రభుత్వమునా లేవనెత్తినను అన్ని రాజకీయపక్షములూ కూడ గట్టుకొనియే చేయుచుండిరి. 1917 లో జరిగిన ప్రకటననుగూర్చి యీ సభలో నపు డన్ని పక్షముల వారునుకూడా యోచించిరి. ఒక్క పక్షమువారయిన యపుడు అసమ్మతిని తెలిపియుండలేదు. 1919లో చట్టమునుపాపదించినపు డను యీ సభలో దాని నన్ని పక్షములవారునుగూడ నామోదించిరి. (అప్పుడు భిన్నాభిప్రాయములు లేవు? అనియొకసభ్యుడనెను, నిజమే! అన్ని పక్షములవారునుకూడ ఆరెండు కార్యములను ఆమోదించియున్నారు. కన్వెన్షన్, లిబరల్ సోషలిస్టు రాజకీయపక్షములు ఆమోదించిన పిమ్మటనే వాదన మొనగబడెను. నైమను సంఘముకూడ అన్ని పక్షముల ఆమోదముతోనే ఏర్పరుపబడెను. ఇప్పుడుమాత్రమే, యీరీతిగా రెండుగొప్ప పక్షములవారు అసమ్మతిని తెలిపినందుకొక ప్రకటన జేయబడెను. ఇది చాల ప్రమాదకరమగు విషయము.

ఈ రెండు పక్షములవారును, నైమను సంఘమువారును అసమ్మతిని తెలుపుటకు యేమికారణము? నైమను సంఘము వారి నివేదిక వెలువడడందే యిట్టి ప్రకటనమును జేయగూడదను నదియే ముఖ్యకారణము. సంఘములనుగూర్చియే ఆ సంఘము ప్రత్యేకముగా ఏర్పరచబడెను. కావున, యీ విషయమున ఆ సంఘమునకు గల యధికారము, ఇండియా మంత్రికిని, ప్రభుత్వమునకు కంటెమున, రాజప్రతినిధికి, లేదు. కావున, యీ విషయమున భిన్నాభిప్రాయములు తెలుపుట కర్హులగువారు ఆ సంఘమువారునే. (సభలో ఆక్షేపణ) సభ్యులు స్వక్రితముగా నభిప్రాయముల నీయగూడదని నా యుద్దేశ్యముగాదు. అధికార కార్యకర్తగా నభిప్రాయము నొసగుటకు, ఆ చట్టమును పార్లమెంటువారు రద్దుజేయువరకును, మరెవ్వరికిని యధికారములే దీని సంఘమువారు నమ్ముచున్నారు.

హోర ఫర్డు నైట్ గారు:—ఈ సభవారు జేసిన నిర్ణయము రద్దు పరచుటకుకూడ నైమను సంఘము వారికి ఆధికారముకలదని మీ అభిప్రాయమా?

లాయడ్ జార్జి గారు:—నేను తెలిపిన విషయములను మీరు సరిగావిన లేదు. నైమనుసంఘమువారికి పార్లమెంటువారి సెసన్ యధికారము మరల పార్లమెంటువారు రద్దుచేయువరకును, సంస్కరణములనుగూర్చి యధికారపూర్వకముగా నభిప్రాయమునగుటకు మరియెవరికిని యర్హతలేదనిమాత్రమే నేనందీని. సంఘమువారి అభిప్రాయముకూడ సెషన్ యొన పాసు ప్రభుత్వ సెషన్. ఇప్పుడీ ప్రకటన జేయుట వేరని యీ యేదించినపక్షములవారు తెలిసిన రీతిని యిపుడు ప్రకటన? లేదా? దీనివలన భారతీయులలో విపరీతాభిప్రాయము కలుగలదని మేము చేసిన గూఢనిశ్చయమునదా? (ఒక సభ్యుడు:—లేదు!) విపరీతాభిప్రాయము కలుగలేదని యొక సభ్యుడనుచున్నాడు. కావున యీ ప్రకటనను గూర్చి భారతదేశమునందు ప్రజాగాయకులలో మిక్కిలి ప్రాయశ్చయమున సహించియున్నదాదన, భారత కాంగ్రెసు నాయకులును కలిసిజేసిన ప్రకటనను నే నిపుడు చదువగోరుచున్నాను. ఈ సంతకము దీనివలన నెలలో భారతదేశమునందు జరుగజొవుచున్న కాంగ్రెసు ఘోషనరవారికి సహాయమును గలుగజేయుటకే దొరకేముదా రిపు డమల నీ ప్రకటనమును జేసినట్లు నాకు తెలియుచున్నది. దీనినిగూర్చియోచించుటకు భారతకాంగ్రెసు నాయకులందరూ సమావేశమయిరి. కాంగ్రెసులో సంబంధము లేని అత్యంత మితవాదులవలన నాయకులు గూడ చాలమంది యీ సభలో వచ్చియుండిరి.

భారత నాయకుల ప్రకటన

“భారతదేశాంత్యంతల అవకాశమును అధినివేశ పరిపాలనావిధానమును నిర్ణయించుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు జేయదలచిన ప్రయత్నములలో మేము తోడ్పడగలుగుదుమని యాశించుచున్నాము. దీనినిగూర్చి పార్లమెంటు ప్రభుత్వము పక్షమున రాజప్రతినిధి జేసిన ప్రకటనలో నొకవాక్యమున కర్థముజేయుటలో కొంత సంశయము కలిగినది.”

భుత్వము పక్షమున రాజప్రతినిధి జేసిన ప్రకటనలో నొకవాక్యమున కర్థముజేయుటలో కొంత సంశయము కలిగినది.”

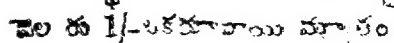
లాయడు జార్జిగారు:—ఈ దినపపదములను మీరు శ్రద్ధగా వినగోరెదను.

“జరుగనున్న సభ అధినివేశ న పరిపాలనమునెపు డోసంగవలయునను విషయమును నిర్ణయించుటకు కాదనియు, అధినివేశన పరిపాలనావిధానమును నిర్ణయించుటకేయని మేము హించుచున్నాము. రాజప్రతినిధి జేసిన అతిముఖ్యమగు నీ ప్రకటనకు మేమిటుల వ్యాఖ్యానము జేయుటలో పొరబడుటలేదని తలచుచున్నాము.”

లా. జార్జి:—దీనివలన నేమి తలచుచున్నది? భారతదేశమునందు స్వరాజ్యోద్యమ నాయకు లందరూ, మితవాదులును, అతివాదులునుకూడ, జరుగనున్న సభ అధినివేశన పరిపాలనా విధానమును నిర్ణయించుటకేగాని, దాని నెపుడోసంగదననని చర్చించుటకు కాదనియే అభిప్రాయపడియున్నారు. (వినుడు, వినుడు) ఈసభలో కొందరు సభ్యులుకూడ యిటులే అభిప్రాయపడుచున్నట్లు కనుబడుచున్నది. (ఒకసభ్యుడు:—దానియందు పట్టు లేదు). ఈ వాక్యములపిమ్మట భారతనాయకులు కోరినవిధానములనుకూడ మీరు చదివినచో వారి అభిప్రాయ మిదియేయని స్పష్టము కాగలదు. “భారతదేశమున, సజావు నుమగ్గులను నామోదించు యీ లా. జార్జి గారు చెర సాలలో నున్న వారి నివేదికలు మున్నగు కార్యములను దొరతనమువారు యొనరించవలెను” అని నాయకులు కోరిరి. నైమనుసంఘమువారి నివేదికతో నిమిత్తములేకుండనే రెండుచేతులు సభవారు అధినివేశన పరిపాలనావిధానమును నిర్ణయించెదరని భారత నాయకులు భావించుచున్నారనుటకు యిట్టి సంశయములేదు. ప్రభుత్వమువారి యుద్దేశ్యముగూడ నదియే యయినచో, పద్ధతి మారలేదని తెలుపుట నిరర్థకము. పర్యు ఫర్డు కమిషన్ రుగారు అటుల బిగ్గరగానవుట కేమికారణము మార్పులేనందున అతడట్లు జేయలేదు. అర్కుకు యెటుటతడు వెంటనే గెంతులు వేసెను. అచట వెనుకటి బీదప్రభుత్వమువారు, కోవనెంటు బల్లలను వేసిగను కారణమున నతడట్లు గెంతులేదు. వెనుకటి ప్రభుత్వమువారు జేసిన బల్లలను వేసిరని అతడు వమ్మచుండుట బట్టియే నతడు తన సంశయమును నట్లు వెల్లడి జేసెను—ఇది మోసెన్ జేబు పుస్తకము.

ఇండియామంత్రి:—నేను బంగారపుదూడ నెన్నడును పూజించియుండలేదు.

లాయడ్ జార్జి:—ప్రధానావకాశ మనబడు దానిని ఇండియామంత్రి చాలయరుకుగా గ్రహించెను. అతనికొరకు బలియివ్వబడిన దూడకు స్వర్ణమయముగు భాగముకూడ గలదు. ఇండియామంత్రి ప్రతిగ్రహమును, దానమునుకూడ జేయవలెను. భారతదేశీయులు యీ ప్రకటనవలన ప్రభుత్వపద్ధతిలో మార్పు కలిగినదని భావించుటలేదనియే యిపుడుకూడ ఇండియామంత్రి అభిప్రాయపడుచున్నాడా? ఇటువయిని గొప్పమార్పు జరుగగలదని వర్కు ఫర్డు కమిషన్ రు భావించుచుండలేదని ఇండియామంత్రి యిపుడుకూడ తెలుపునా? దీనికి స్పష్టముగు ప్రత్యుత్తరము నీయక తప్పదు. భారతనాయకులు కూడ యిట్టి ప్రత్యుత్తరమునే కోరియున్నారు. మేము పారపాటుపడలేదని నమ్మదము అని నాకు స్పష్టముగా తెలిపియున్నారు. రాజప్రతినిధి ప్రకటనమునకు భారతనాయకులు జేసిన వ్యాఖ్యానము సరియైనదేనా? అసంవిదయమును బ్రిటిష్ దేశములను భారతదేశీయులను కూడ కలుగుకొనవలసియే యున్నది. భారతనాయకులు యిట్టి వ్యాఖ్యానము జేయుటకు కారణము లేక పోలేదు. రాజప్రతినిధి తన అధికారకాలము ముగియులోపల సుధ్యగా బ్రిటిష్ దేశమునకు వచ్చుట యసాధారణము. ఇదివరకే రాజప్రతినిధియు నటులజేసి యుండలేదు. ఇప్పుడు ఇంగ్లం ప్రభుత్వ మన దేశమునకు వచ్చుటలో, రాజ్యాంగవిధానమునుగూర్చి ఇచ్చటి నాయకులతోనూ, ప్రభుత్వమువారితోనూ, చర్చించుటయే ప్రధానోద్దేశ్యమని ప్రచురింపబడెను. అతడు

మ యూ ర శా స్త్రీ

(1)

ఆయన కాయనయే సాటి? మయూరశాస్త్రీని పోలనల యు నని పుర యువకులలో పలువురు యాననలే కోగమీసము లుంచిరి? కొందఱు తినునాపల్లితోళ్లు తొడిగిరి. మఱి కొందఱు కాన్పూరు యంత్రములనుండి పంగపండు రంగుకాలువలు తెప్పించుకొనిరి. ఐన నెవరు నాయన గోటిపైన బోలపండ్లిరి? ఇంకొక యువకులకు నయనాకర్షణమైన తన మీసములకు దిప్పికోట్టు నను భయముననో యనునట్లు, శాస్త్రీ యంతట కత్తెరమీసము లుంచుకొనెను. నుటూ బాటినండియను కత్తెరమీసముల నవనాగ రకుల లక్షణములగు బగిమించెను ఇది పనిగాదని మయూర శాస్త్రీ యంతట మీసములు తీయించివైచెను. క్రొత్తగా పూర్వ శైల్యమును దర్శించుచునలనె నుమీ యామార్చని చూపటంత ప్రభువనీ, పత్రిక రచయిత పూర్వ శైల్యముల కేగమన్నను, సం పూర్ణ ముఖశైల్యము మాత్ర మనుభవించిరి. ఏ వేషము వేసి నను, ఎట్లు సింగారింతుకొన్నను, శాస్త్రీ ముఖవింబము సర్వదా యువజనుల చూపుల వధికముగ నాకర్షించెను. ఆతని ముఖ ము, వైఖరి, నడక, నూటలు, దుస్తులు—అన్నియు కడుంగడు శోభాయమానములే! దీనికి గారణ మేమి?

మయూరశాస్త్రీ పట్టణముండే కాక, మండలముంతయు ను, ప్రసిద్ధిగాంచిన పురుషుడు. న్యాయవాదులలో నగ్రస్థాన వలంకరించుట నలనె యాతని కీర్తి జగత్ప్రతిమయ్యెనని పలు పురు షావించుకొనుచుండును. ఐన నిదియే కారణముకాదు. ఈ తండ్రితగ విఖ్యాతినిొందుట యొక న్యాయస్థానములందెకాదు. నగ్రస్థులు, గూర్వాములు, విద్యావంతులు, ఉద్యోగులు, యాచకులు, అందఱును మయూరశాస్త్రీయొడ సమానభక్తి గౌరవ ములు గలిగియుండును. నగరమున నేనభ జగురున్నను, నానికి మయూరశాస్త్రీయే యధ్యక్షుడుగా నుండును. మండలము నకే క్రొత్త యువోగి వచ్చినను ముందాతడు మయూర శాస్త్రీ దర్శనము చేయవలయును. పురముం దేగొప్ప సంఘ యారంభమైనను, దాని ప్రాతిపదికము మయూరశాస్త్రీయే. ఏసమితి, ఏ సమాజము, స్థాపించబడినను, దానియందు ప్రథమ స్థానము మయూరశాస్త్రీ కొనగవలసివచ్చె. ఇది యా ప్రదేశ మున సర్వజనాంగీకార మను మరెయద యయ్యెను.

కీర్తిగౌరవము లొక దినములో వచ్చునని, ఒకదినములో పోవుననియుగావు. ఏండ్లకొలది యీ పట్టణమున నివసించి, ఇందె తన భనము గడించె, నేరు సంపాదించి, యిచ్చటి ప్రజల కష్ట సుఖములకు దానిగుండెను గావుననీ, మయూరశాస్త్రీ కింత పలుకుబడి గలిగెను. చెట్టుకొమ్మలు చెమ్మలు ననిలీలగా గాలిదాడి నెదుర్కొని తొలియుండుట, దాని చేష్ట భూమిని లోతుగఁ బొడుకొనుట వలననే యని వాసురజనులు గ్రహించు కున్నాడు; మయూరశాస్త్రీకి నీపట్టణమునకును బూర్వమునుండి యు, గల యీ దీర్ఘ సంబంధమును గుర్తెలుంగని యాచకులు, ఆతని గౌరవసంపన్నుల, ఆ కోరమీసములవలనను, పాదరక్షల తగుల చెమ్మలవలనను, నాగోరణివలనను, తదితర బాహ్యలక్షణ ములవలనను సంప్రాప్త మయ్యెనని భావించి, ఎట్లు తాము నట్టి కులభివృద్ధిగను లొంగుటయో, ఆ గౌరవాధియును కలఁగఁబాకనలె నని గాంక్షించుచుండును! అహ! గమనఁదనమున నెంతటి వెదఁగు పాటును, శిష్టలో నెంతటి వివేకమును నిమిడియున్నవి!

నలువరిలోఁ దానించి మిన్న నైతినని మయూరశాస్త్రీ కంతగ సంప్రసములేదు. లోకమున నెవనికొకాని సుఖదుఃఖములు సరిసమానముగ నుండును. వినువీధితగయు వింగ్రహర్యతము నణగఁ ద్రొక్కుచున్న యగస్త్య మనినలె, నకుల యత్యధిక సౌఖ్యము నంత నుండించుటకు పెద్ద మనస్తాపమేదో యెప్పటి కప్పుడు సిద్ధ ము ను చుండును! ప్రజలలో ప్రథమ స్థానము తాను బడసితి నని శాస్త్రీ కంతగ తృప్తిలేదు. ఆస్థాన మాచంద్రతారకముగఁ దనకే భుక్త మగుచుండునెనని యాతని యాశయును! కావునఁ దనయున్న తా సనముపైఁ గన్ను వైచినవారిదెన సరసి కనూయ సాదముచుం డును. ఇది యాతని ముఖ్యలోపము. చేతికి పుష్కలముగ భన ముఁజేరుచున్నదని శాస్త్రీ కానందములేదు. తనతోటి న్యాయ వాదుల యాధ్యాయముకాడఁ జెరుగుచున్నదనియు, కొండొక కాలమునకువారు తనను మించెదరనియు నాతడు సతతము పరి తపించుచుండును! సామాన్యులమీదకంటె తన నృత్తిలో నున్న ట్టియు, గౌరవ స్థానము లలంకరించినట్టియు వారిమీది కాతని యసూయ యులుగుతెచ్చుచుండును. కావున నిట్టివారె మయూర శాస్త్రీయెన నీర్వగలిగియుండును. ఎపు డీతనియున్న తిని బాసి, రాజ్యపదభ్రష్టునిగఁ జేరుమా యని వారు యోచించుచుండును. ఈ ర్వాసుయమను మాయా ప్రపంచమునందలి ప్రజలకు నిజ యుగ సానంద మెక్కడిది, చిత్రకాంతియెక్కడిది!

(2)

కులశేఖరవర్మ యున్నతపిద్యులం దుత్తీర్ణుడై, ఉత్సాహ ప్త నృత్తియని న్యాయవాదివృత్తిని జేపట్టెను. క శా శా లా దినముల నాటినుండియూ, మిక్కిలముగ ఫనాగ్ధనముచేసి, అన్ని గౌరవములకు నాపాశోనముపట్టవలెననియు, ముఖ్యముగ విప్రజాతి నణగఁ ద్రొక్కి యంగుమూలమున స్వజాత్యుద్ధరణము గావించ వలెననియు, వర్మ యువ్యులూరుచుండెను. చేతులకు పనిలేక వకిళ్ల గదిలో గోళ్లుగిల్లుకొనుచు నూతన న్యాయవాదులతోఁ గాల తేవము చేయుచుండిన సత్రయాగఁపు దినములలో, తననే చెప్పడువైకెనచ్చి, గగనసంచార మొనర్చిడి మయూరశాస్త్రీ నెన్నడు పాదనాగనిగఁ జేతునాయని వర్మ తలపోయుచు, ఆతని యుత్సాహమును నిరసించెడి కటువునూటలాడి లోనిచిచ్చు కొండఁ జల్లార్చుకొనుచుండును. స్వయంకృషిచేతను, స్వతఃస్సి ద్ధునుగలతెలివేటలవలనను, స్వజాత్యుద్ధరణమునను, కులశేఖర మిపుడు న్యాయవాదులలో మొదటి తరగతివాడయ్యెను. కాని ప్రముఖులలో నొకఁడైనంతమాత్రమున నానియొడి నిండలేదు. అందఱిలోను తాను ప్రథముఁడైనఁగాని, తనకును తనకాలమువారి కిని దిన సన్మానము గలుగదని యాతనితలంపు. మాయబ్రహ్మ గణితశాస్త్రమునలెనే ప్రకృతియందును, ఒకయొకటినే పరి కల్పించి నాఁడు! ప్రథమ స్థానమున నెపుడైన నొకండె యుండఁగలదు. ఆ ట్టి ప ద ము ఖాళిపడిఁగాని, రెండవవానికి గతియే లేదు! ప్రస్తుత ప్రపంచమున మోక్షమందు టనఁగా, వృత్తిని సంపాదించును, ప్రథమస్థాన మధిష్ఠించి, అందు చేతను బ్రహ్మరథము పట్టించుకొనుటయే గదా! ఇట్టి కార్యనిర్వహణమే కర్తవ్యమైనప్పుడు, ఇంక నీతివర్తనను, న్యాయ మార్గానుసరణములను ప్రాతఃకాలపు సుద్దులతోఁ గాలయాస నము చేయుటేమి వచ్చె? స్వధర్మ నిర్వహణమే ముఖ్యకర్తవ్యము. “నాన్పత్తిలో నగ్రస్థానము స్వీకరించి, అందుమూలమున నభి లోకమునకుఁగ్రంగియున్న నాజాతి సుగ్రుంతుకొనుటయే నా స్వధర్మము, నాయుత్సాహస్వధర్మము! ఇతర నీతిన్యాయ నియ మములతో నాకుఁ బనియేమి? నాజభ్యుదయమునకు, నా మనోరథ సాఫల్యమునకును, అడ్డుగనున్న వాడె నా ప్రభువి రోధి! ఆట్టివాని నుక్కుచుడఁచుట కుపయోగించెడి సాధనకలా పముయొక్క యాచిత్యమును గూర్చి తలపోయుట స్వధర్మమే! సమయమునకుఁ జేతికి చిక్కినదే నెబును కట్టి! ఎవ్వధమునైన నీ మయూరని గడఁజేట్టుటయే కార్యముగదా!” అని కుల శేఖరు డు తలపోసెను.

(3)

తరువులను గూర్చు తుపానులు తృణములను ద్రుంపఁ జాలవు. మయూర కులశేఖరు బున్నతస్థానములందుండిన పాతు వున నొండొకలకు విరోధులయిరిగాని, వీరియెడల నితరులకుఁ గాని తక్కినవారియెడల వీరికిగాని కిషకలేదు. మయూరశాస్త్రీ దయాదాక్షిణ్యము లేనివాడుకాదు. పైకి వచ్చిన యొకరిద్ద అన్న నీర్వగిగాని, సామాన్యులయెడ నితనికి సామరస్యమే చేదుల దెస నీతని కెంతో కనికరము. ఈతని సహృదయతకు జాతిమతభేదము లక్షకట్టు వేయకుండెను. చిన్ననాడు తాఁబ డినకష్టములు గుర్తెలిగి వీధిలకును, ముఖ్యముగ నూతనముగ న్యాయవాది వృత్తిజేకొని జీవనోపాధి సంపాదించుకొన నేర కున్న యువకులకును, ఈతడు అభయోపద నిచ్చుచుండును. ఈకడుపటి లరగతివారిలో జీవరత్న మొకఁడు. ఈతడు పంచ మజాతిమండి క్రైస్తవమత స్వీకారముచేసిన కుటుంబపువాడు. బుద్ధిమంతుడు న్యాయతంత్రమునందలి యశేక్షచే నవ్యవృత్తుల జేరక యితఁడు న్యాయవాది యయ్యెను. కాని, సామాన్య న్యాయవాదులకు మొదటిదినములలోఁ గలుగు కఠిన శోధనల కీతఁడు తాళలేక, డబ్బులేక, యల్లాడు నపుడు, అంటరాని కులమువాడని యొంక వీనినిఁ జేరిడిసి, మయూరశాస్త్రీ వీనికి పనినేర్పి, భనననాయకు చేయుచుం డునాడు. అందువలననే జీవరత్నము తా నీక్రొత్తపట్టణమున క్రొత్తవృత్తిని, క్రొత్తకుటుంబముతో ముఖమున జరుపుకొను చుండెను.

ఇతరులందును, శత్రువర్గమునందును మంచితనముండుట యసంభవమని నమ్మువాడలలో కులశేఖర మొకఁడు. బ్రాహ్మణ జాతివాడను మయూరశాస్త్రీకిని, పంచమక్రైస్తవుడగు జీవ రత్నమునకును గల స్నేహభావము నిక్కువనైనది గాదని యాతని విశ్వాసము. కనులకు గానబడనివారి స్నేహరహస్య మేమాయని యాతడు దివ్యారాత్రము లాలోచించెను. ఈప ట్టున వాని మనసుకుదట్టిన సందియములే మయూరశాస్త్రీమీద తాను పగతీర్చుకొను నుపాయసాధనమున సోపానము లయ్యెను! మయూరశాస్త్రీ యీర్వాగ్యులత్సరముల జయించిన మునిసత్త ముడు కాకపోవచ్చును. కాని, యాతడు మంచిగృహస్థుడు. శక్తికొలది దానధర్మములు చేయుచుండువాడు. ఈతని మంచి చేయకు గొంత కొంతతెచ్చినచో, ఇక నీతడు తనకులూచ్చె. తన కనులు చల్లబడునని యోచించి. కులశేఖరుడు శత్రురంధ్రాన్వేషణము జేయబోడంగెను. మయూరని ప్రవర్తనాపరిశీతులందు

తనమనస్సునకు నచ్చిన లోపములు గానంపండుటవలన, వాని ప్రయత్నములలో డైన గావనచ్చుచేమా యని యతఁడు పరి కించించుచును. జీవరత్నము చిన్ననాడు, నానిభార్య క్రొత్తగఁ గాఁపురమునకు వచ్చెను. ఇట్టి విన్నవారిలోఁ దాను వెతకెడి పెద్దలోపము లెటులండను? కులశేఖరము జేగరపాటున నిరు త్సాహపడువాడు కాదు. ఏదేని, మరల? జీవరత్నము కాఁ పురము క్రొత్తదా? లేతత్వములపాకునంటి శరీర పాకుమాగ్యము గల మలయోగ మచ్చెకంటి యాతని తనవయో? ఆమెపేరు? మణిపేఖల అహ! ఏమిపేరు! చిన్ననాటి తిరునంతరపురపు న్యాయకళాశాలయందలి చదువు దినములు కులశేఖరునికి జ్ఞప్తి కేనచ్చినవి. పండుచెన్నెలలు, సంసరి పూవులు, ఏలకుండెగలు గంధర్వాంగనల మించు మంగళాభోజనము... వీనికెల్లఁ బ్రసిద్ధి కొందిన దేశరాజ మారముటి మణి దన్నగ్రామిగో! ఇట్టి కుసుమ కోసుతి యంతయూరమునందలి యొక గృహుని యరంగలమ్మి యాట! ఏమిది? ఇతర చూచిన దీనితో నెంతటిరహస్యముండునో ఇది వెలికిఁ దీసి ప్రకటింపవలదా?

మటు నాటి నుండియే కులశేఖరుని నవకవితామణిత్వము శత్రురంధ్రా ప్రకటనమున ప్రసిద్ధిగాంచెను. మయూరశాస్త్రీకి ని జీవరత్నమునకును గల యవారస్నేహరహస్యము మణిపే ఖల మేనిమెరపులే!

(4)

తమ్ముననుటించి సంఘమున న్యాయించిన నిందల గనని వివనివారలే, లోకమునగల యంధ భధితులలో నగ్రస్థులు! సజ్జనుడల జీవరత్నమున కెటులైన తన భార్యనుగూర్చిన యబ ద్ధపు టపయశేష్టు సంకతి నచ్చెడెప్పి, నానికిని మిత్రుడగు మయూరమును వైవచ్యములు గలిగింపనలెనని కులశేఖరు డాతని కాకాశోరమున్న యుత్తము లంపెను! ఎన్నిచేసిన నాతనిమోము పసివాడకుండుటకు కులశేఖర మాశ్చర్యపడెను. జీవరత్న మొక నా డొంబరిగ పికాయపోవుట జూచి, తెలియ నట్లుగ కులశేఖరుడును బయనమయ్యెను. మార్గమధ్యమున వారు కలసికొని, లోకాభిరామామాయా మూటాడుకొనిరి. అంత కుల శేఖరుడు, “లోకమెంతటి విచిత్ర వికారములకు రంగులమై న్నది!” అని యాశ్చర్యపడినట్లు నటించెను. ఇది నెవముగా, వారిరువురును ఆ మలయాళ పాఠకునకుఁజించి లోకులు వెల యించిన వార్తలనుగూర్చి రహస్యముగ జెప్పుకొనిరి. గిట్టని దుష్టులు ప్రకటించెడి యిట్టి రుద్ధులకు పతి చెందెయ్యగూడ దనియు, తెగినంత నిద్రవమున్నగాని యిట్టి సంగతులు కల్లయ నియే పరిగణింపవలయుననియు మిత్రునికి బోధించి, కులశేఖరు డిట్టికి మరలివచ్చెను.

(5)

కొన్నిదినమునండి జీవరత్నము గృహమున ప్రాతఃకాల ప్రార్థనలు, నాయంకాలసల్లాపములు ముట్టుపడెను, ఇంటనిండు మంద్రునివలె ప్రకాశింపవలసిన పతిమోము భూమకేతువంట కా కేరళకోమలి గాసివొందెను. ప్రతి తెచ్చిన సంగతమునలెను, రంగువెలిసిన చిత్రపలమునలెను, వారి సంసారము శోభా విర హితమయ్యెను. నిరతము దురుదురు లాడుచుండెడి పతిని తన కోపకారణము తెల్పుచుని సలియఁగ నెఱుచుచుండెను. సంగతు లంతట లేలెను. “జరిగినదంతయు నోప్పుకొనినయెడల నీతో మాటాడెదను!” అను పేనిమిటి పలుకులు, నిరపరాధినియగు భార్య మనమున మఱింతిదిగుల రఁదలకొలిచెను. తన నవ్యర్తన యందనుమానముగల నాధునితో నేమానవతి మనవిచ్చి మాటా డుచు? భార్యాభర్తలు సురము మానముద్రదాల్చి మనలు దుండెడి యుగ్మముంధకార బంధురము సహాయయ్యెను! అ కారణముగ మనసు చెడి వెతనొండెయిదంపతులకు పగలు రాత్రిగను, రాత్రి పగలుగను, పరిగిమించెను!

(6)

ఒకనాటి సాయంకాలము చీకటి పడుచుండునపుడు, ముసుగువేసికొనిన యొకమనుష్యుడొకచ్చి, “అమ్మగారున్నారా?” యని మెల్ల గ నడి గె ను. ఎం దు కని జీవరత్నముడిగి, ఆతనిచేత నున్న తన భార్య విలాసము గల యొకపెట్టె నందుకొనబోయెను. ఆ మనుష్యుడదియిచ్చుట కు సందేహించి, “అమ్మగారి చేతికే నేనిది యాయనలెను. ఆమె యింటలేనియెడల వచ్చినతోడనే మీరిదియాయవలెను!” అని, జీవరత్నముచేత నా పెట్టెనుంచి తా నెవరియిడిగిన యాతనికుత్తరమీదకయె నిమ్మమించెను. భార్యచేరచచ్చిన పన్నుపు తానువిప్పిచూచుట మరెయదగాకున్నను ఇట్టివల నామె యందనుమానము లుండునాడు కావున జీవరత్నము పెట్టెపైని కాకితమును జింపిదేచి దీపముదగఁజూచోయి లోననేమన్నదో యని చూచెను. అందు కొన్ని గుగంధ ద్రవ్యములును మధ్యనొక చీటియు నుండెను. అది మణిపేఖలకు న్రాయబడిన ప్రేమలేఖ యే! సంతకముండుచోట “నె-మి-లి” యని పొడియక్షరము లుండెను! నెమిలియన మయూరమునకు, మయూరశాస్త్రీకిని సాంకేతికము గావచ్చునని జీవరత్న మూహించి ఇదియుకేళ నివేల తనతో రహస్యసంభాషణముచేసిన కులశేఖరుని మాయ

గాదుగదాయని యనుమానపడుచు పెట్టిదులిపెను. అందుండి పది బంగరునాణెములు గల్లుమని నేలబడెను. “పెట్టిది పెట్టికొంటే కాడగు నవ్వడుపంపు మాయకానుక గానేరదు! పరసతియందలి వ్యాపారమున దుష్టుడా మయూరుడంపిన బహుమతియగుట స్పష్టము! ఇవి మొదటికానుకయు లేఖయు గానేరవు. వ్రేళ్లు వారి నవలపునకె యిట్టి వాకడలుండును! సరియిక నాసనిమీద నేనుండెదను! అని జీవంతము మనమున నేదో నిరారించుకొనెను.

(7)

ఒక సాయుధకాలము, కనుజీకటి సమయమున, సన్నమంచు పడుచుండునపుడు, కన్నెళ్లు తిరుచునాపల్లి జోడులొడుగుకొని బంగపండురంగు రౌలుల మునుగు పెట్టుకొని, ఒక పురుషుడు పికారునుండి వచ్చుచుండెను. పట్టాపు చివరబిడ్డనున్న క్రైస్తవుల యింట్లకు వెనుక వైపునుండి యాతడు నడచుచుండెను. ఒక వాకేలిగనున్న యొక పొడింటి పెరటిగుమ్మమున, నల్లనివస్త్రము దాల్చిన ముక పురుషునినిట్లు, పికారునుండి వచ్చెడి యామనుజుని బరిశోధించుచు, తన ముఖ మాతనికి గనబడకుండ తల చాటున పెట్టుకొనుచు, పొంచిమారుచుండెను. బాటసారి సహించిన కాలది, దాగియుండిన వాని యలబడి యధికమగుచుండెను. “స్వప్నముగా అతిదే!” అని యంత నతడనుకొని, చేతున్న కట్టు నిర్ధపటముచుండెను. మార్గస్థులంతటా గుమ్మము దాటిపోవునగా, గుభాలున వాని తలమీదికి పొంచి యుండు వాని చేతికట్ట వెనుకనుండి యొగ నెను. ఆ దెబ్బతగిలెనా- మధ్యాహ్నపు తేండకు పచ్చిమండవలె పాపమా బాటసారి తల పగులబడినది! కాని, దైవశేషమున, చేరువనన్న ప్రక్క సందునుండి యా దారి కపుడే మరలిన యింకొక తెలువరి, “ఆ ఆకొట్టనద్దు” అని కేకలువేయుటచలన, ఆకర్రతడబడి, శిరమున కొక ప్రక్కగా దగిలెను. కొట్టినవాడు వెనుకబడి పారిపోయెను. దెబ్బతిగిన మనుష్యుడు ముందుకు సాగిలపడెను. వానిశిరము నుండి రక్తము వరదలై పారెను. ఇంతలో వెనుక వచ్చుచుండిన బాటసారి పడిబాయిన వానియొద్దకు వచ్చి “అయ్యో! కుల శేఖర వచ్చె!” అని పలికి, ఇప్పటికి దగ్గరకువచ్చి మఱికొందఱి సహాయమున వానిని చేరువనున్న జీవరత్నము గృహము దగ్గరకు జేర్చెను. ఇల్లుచేసిన పురుషుడు మయూరశాస్త్రుయే.

జీవరత్నము కొంచెము సేపటికి లోనుండి వెలుపలకువచ్చి ప్రభుమణిత్వపు బనులు తెలిసియుండువాడు కావున తన స్నేహితుడగు కుల శేఖరము గాయము కడుగుటకు బూనెను. కాని వానిచేతులు సుడిగాలి కల్లాడెడి యాకులవలె నిడదవడుననాగెను. స్నేహితునికి గలిగిన యాపదకు తీవ్రపడుచుంటినని యాతడు చెప్పినను ఆతని భావోద్రేకము చూపకాశ్చర్యము గొలిపెను!

(8)

ఒకనిని గొట్టబోయిన దెబ్బ వేటొకనికి దగిలి వానిని బ్రాణావశ్యమని జేసినందుకు జీవరత్నము లోలోన విచారపడెను. సమృద్ధి నచ్చినప్పటి నుండియు, కుల శేఖరమునకు మనస్తాప మారంభమయ్యెను. నిరపరాధునిమీద నిందలు వేసి: ఒకనిజీవద బ్రయత్నం చిన తన కేసు దుడుకు హానికగుట కౌత డాశ్చర్యపడె తన కులశ్రేణుల ఘటు తా ననుభవించుచుంటినని తెలిసికొనెను. దినమున కొలది యతడు వైద్యశాలలో మంచము నంటి పెట్టుకొనవలసి వచ్చెను. ఆరోజులలో వానిని గనిపెట్టిన వానిలో ముఖ్యులు మయూరశాస్త్రుయ్య, జీవరత్న దంపతులు!

కరీర బాధకంటె మనోవ్యధయే కుల శేఖరమునకు మిక్కిలమయ్యెను. తన కులశ్రేణుల కౌతంత పశ్చాత్తప్తడై, జీవరత్నమునకు సత్కము చెప్పి, వాని మనస్సు కలంకం దీర్చి, తానును స్వస్థచిత్తుడయ్యెను. కావున కొంతకాలమునుండి కలగ బారిన జీవరత్నము కుటుంబ మంత కాంతియుత్పన్నయ్యెను. ఇతరుల కపరాధము చేసిన కుల శేఖర జీవరత్నములు, శిక్షను తామరువురే యనుభవించుట వ్యాయమని యెంచి, తన తప్పులు దిద్దుకొని, నిరపరాధుల కీడుమగ్గ నెరింగించుటయే యవ్యా యమని యూహించెరి. కావుననే మణిమేఖల మీదుగ నీ నుడి గాలి యూరక వీచిపోయెను. ఇంకను మయూరశాస్త్రు సుడి గాలి సమాచారమె యెలుంగడు! ఆ పట్టామున నప్పటినుండియు సహృదయతకు, స్నేహభావమునకు నీ మువ్వరు పురుషులు తార్కాణమై!

(కథా విలేఖకుడు)

ఆశ్చర్యము నీమేలుకే

పట్టువంటి మజిల్లిను

ఈకాలమే ఆంధ్రదేశమునకు అన్ని కాలములలోను వాడుగురు. దొరల కెంతో ప్రేతికగమైనది. అందమగు దోర్నాలు, దట్టును నేత, యెక్కువైన మృదుకరముగలిగి స్త్రీలకు చీరలు, పురుషులకు కమీజులు, భారతీయులకునును గంపాగిగా మాపరిశ్రమలయంతో ప్రయోజనముచేయించి అన్ని చేతమాలకు అంపి యెన్నో యోగ్యతాపృథిక్లు బడసియున్నాము. స్త్రీలకు ముద్దుగుల్లెడు చీరలములు పురుషులకు నాజాకుగావుండునట్లు మిక్కిలి తక్కువధరలకుకొద్దిరోజులమాత్రమే అంపి నెంచి తిమి. ఈసమయము పొగొట్టుకొనకుడు. ఆక్కిరలేనివో డబ్బు నాపసిత్తుము. 45 అంసులముల వెడల్పు 12 గజముల తాను గల పెట్టెగాని రెండు 12 మూర చీరల పెట్టెగాని యా. 7-8-9 లు, 5 పట్టుకమీజుల పెట్టె యా 10-0-0. పొప్పేటి వేరు. మజిల్లి కమీజులు 6 పెట్టి యా 9. గుప్తా అండు కో, చికాకోల్. సిటీ, గంజాంజిల్లా.

కేంద్రభూమి తనభావ్యాంశు

(ప్రభుత్వ ప్రకటన)

సహకారభూమి తనభావ్యాంశులు యారాజధానిలో నాలుగు ప్రత్యేకస్థలములందు పరిష్కారము నెలకొల్పబడుటకు 1925 సం॥లో ప్రభుత్వమునా రంగీకరించియుండిరి. వ్యవసాయదారులను బుణ్యములు కలుగించుటకే యాభ్యాంశులు ముఖ్యముగా ఉద్దేశింపబడెను. వ్యవసాయపద్ధతుల నభివృద్ధి గావించుటకు, అందుమూలమున భూమిని బాగుచేయుటకునుగూడ యీ భ్యాంశు లుద్దేశింపబడెను. ఈభ్యాంశులకు పేర్లుమూలము నను, జిపాజిల్లా మూలమునను, జిబెంచర్ల మూలమునను, ద్రవ్యము, రావలెను. ప్రతిభ్యాంశు 1 లక్షరూప్యముల పెట్టుబడితో పని ప్రారంభించెను. ప్రారంభకాల, యాభ్యాంశులు సభ్యుల భూములయొక్క సెమ్యూటింగల జిబెంచర్లమీదనే అధికముగా ఆధార పడవలసియుండుట చేత ను యా జిబెంచర్లను ప్రజలు వ్రాల్చి గ గానైకోనక పోవచ్చునని తలంపబడుటచేతను, ప్రభుత్వము వారు ప్రతి భ్యాంశునుండియు రూ 50,000 జిబెంచర్ల మొట్ట మొదలు ప్రజలచే నైకోనబడుచో మిగిలిన రూ 50,000 జిబెంచర్లను ప్రభుత్వమువారు నైకోనబడు అంగీకరించిరి.

ప్రస్తుతిము సుమారు యిరువది భూమి తనభా భ్యాంశు లున్నవి. వీరిలో, ఆయిదు మాత్రమే జిబెంచర్లను అమ్మకము గావించి పనిచేయుటకునునుని చెప్పవచ్చును. జిబెంచర్లకు తగిన పూచీ యొసగబడినపు, ఆయా భ్యాంశులు నెలకొల్పబడి యున్న స్థలములలో అమ్మకముగలు చాల కష్టముగానున్నది. ఈజిల్ల మద్రాసులో నొక కేంద్ర భూమితనభా భ్యాంశును స్థాపించుటకును, ప్రైమరీ భ్యాంశులనుండి యా భ్యాంశున కొప్పగింపబడి, ఆదాములపైని జిబెంచర్లను అమ్మట కును, జిబెంచర్లవలన వచ్చుద్రవ్యమును ప్రైమరీ భ్యాంశుల కొనసరుకును, నూవన గావించబడినది.

కేంద్ర భూమితనభాభ్యాంశు, ప్రైమరీ భూమితనభా భ్యాంశులతోను, ప్రత్యేక పేరుహోల్డర్లతోను, గూడియుండు ను. ఈపేరుహోల్డర్లు భ్యాంశు పరిపాలనములో పాల్గొనవచ్చు ను. కాని, భ్యాంశునుండి బుణ్యముపొందిగూడదు. భ్యాంశుయొక్క ఆధరైజుడు క్యాపిటలుమొత్తము రూ 10 లక్షలుండవలె ను. ఒక్కొక్క పేరువలన రూ 100 అయి యుండవలెను. పేరుహోల్డర్లు భ్యాంశుయొక్క పేర్ల మొత్తములో రూ 10,000 కంటె నధికముగాని మొత్తముపైని వడ్డీ ననుభవించవచ్చును. భ్యాంశు పరిపాలకవర్గము ఆయిదుగురు ప్రైమరీ భ్యాంశుల ప్రతినిధులు ను, ఆయిదుగురు ప్రత్యేక పేరుహోల్డర్లును, సహకారసంఘము రిజిస్ట్రారును, రిజిస్ట్రారుచే నామి నేలుకాబడినయొక్క డైరెక్టరును, మొత్తము 12 గురు సభ్యులతో గూడియుండును. పేరు క్యాపిటలు మొత్తమున కిరువదియయిదు శాతము మొత్తము, రిజిస్ట్రారుకు మొత్తముగలిసి, భ్యాంశుయొక్క పెర్మింగుక్యాపిటలు మొత్తముగా తాత్కాలికముగా నిర్ణయింపబడును. భ్యాంశునకు తనభూయించబడిన ఆస్తి మొత్తముయొక్క విలువలో 50 0/0 వరకు జిబెంచర్ల అమ్మబడవచ్చును. జిబెంచర్లపైని వడ్డీ 6 0/0 కంటె అధికముగానూడదు. ప్రైమరీభూమి తనభాభ్యాంశులకు బుణ్యములపైని వడ్డీ 7 0/0 కంటె అధికముకానూడదు. జిబెంచర్లకు కాల పరిమితి 25 సంవత్సరములకధికముండగూడదు. భ్యాంశునకు జిబెంచర్ల హోల్డర్ల పక్షమున నొక బ్రష్టి యుంచబడును. ప్రస్తుతము సహకారసంఘముల రిజిస్ట్రారుగాచే బ్రష్టిగానుండురు. ఇందు నిమిత్తము భ్యాంశు తనభా హోల్డులు బ్రష్టి కొప్పగింపబడును. నోటిసు గావించబడినతోడనే జిబెంచర్లను తీర్చివేయుటకు భ్యాంశున కధికారముండదు. భ్యాంశునకొక సింగింగు ఫండు ఉంచబడును. లోటుగలుగకుండుటకుగాను భ్యాంశు తనజిబెంచర్లను అనవసరమగునప్పుడు కొనుచుండును.

కేంద్ర భ్యాంశు నెలకొల్పబడినంతమాత్రముచేతనే సామాన్యప్రజలు జిబెంచర్లను నైకోనకపోవచ్చు ననియు, కాబట్టి మొట్టమొదటి అయిదు సంవత్సరములలో కేంద్రభ్యాంశుచే అమ్మబడు జిబెంచర్లన్నిటిమీదను వానికాలపరిమితికంతకును ప్రభుత్వమువారు వడ్డీగ్యారంటీ చేయుట భావ్యమనియు, రిజిస్ట్రారుగారు సిఫార్సుచేయుచున్నార. ఇట్టి సహాయమునకు మద్రాసు సహకారకమిటీవారును, వ్యవసాయ రాయలకమిషనువారును గూడ సిఫార్సుచేయుచున్నారు. కాబట్టి, ప్రభుత్వమువారు, కేంద్రభ్యాంశుచే మొదలు అయిదుసంవత్సరములలో అమ్మబడు జిబెంచర్లపైని, వాని కాలపరిమితి కంతకును, 50 లక్షలవరకు 60/0 కంటె అధికముగానట్టి వడ్డీ గ్యారంటీచేయుట కంగీకరించుచున్నారు.

ప్రతి ప్రైమరీ భ్యాంశునకును ఒక అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రారు లేక డిప్టీ తహసీలుదారు హోదాగల యువోగి బుణ్యదర్శాస్తుల విచారించుటకును, తనభూలను పరిశీలించుటకును, వానికి విలువగట్టుటకును, నియమింపబడవలెననియు, 15 ప్రైమరీ భ్యాంశుల కొక డిప్టీ రిజిస్ట్రారు చొప్పున కేంద్రభ్యాంశుపక్షమునను, బ్రష్టిపక్షమునను వానిని తనిఖీగావించుటకు నియమింపబడవలె ననియు, రిజిస్ట్రారుగారు సిఫార్సు చేయుచున్నారు. ఈ సిఫార్సులను ప్రభుత్వమునా రంగీకరించుచున్నారు. ఇద్దరు డిప్టీ రిజిస్ట్రారులు రు 800 వేతముమీదను పదిమంది సబ్ రిజిస్ట్రారులు రు 150 వేతముమీదను మూడేండ్లవరకు నియమింపబడుటకు ప్రభుత్వమునా రంగీకరించుచున్నారు. ఈ యువోగములు తాత్కాలికవోగములుగా భావించబడును. రిజిస్ట్రారుగారు ఆ యా హోదాగల యువోగములలో నెవరినయినను తాత్కాలికముగా నియమింపవచ్చును. ఈ సబ్ రిజిస్ట్రారుల యువోగములలో తన కనసరముగా దోచినవానికి రివిన్యూకాభోద్యోగులను కల్వరుల యనుమతిపైని రిజిస్ట్రారు నియమింపవచ్చును. ఇద్దరు డిప్టీ రిజిస్ట్రారులకును చెరియిద్దరు బంట్లోరులు రు 15 వేతముమీదను, పదిమంది సబ్ డిప్టీ రిజిస్ట్రారులకును చెరియొక బంట్లోరు రు 12 వేతముమీదను, గూడ ప్రభుత్వమువారు మంజూరు చేయుచున్నారు. ఇందునిమిత్తము 1929-30 బడ్జెట్టులో సేర్పాటు చేయబడియున్నది.

ఎస్. వి. రామమూర్తి, ప్రభుత్వ కార్యదర్శి.

శ్రీ ఆంధ్రదేశ ఆదిమాంధ్ర అంజనాదేవి యాశ్రమము

బెజవాడలో శ్రీ దీనజనోద్ధారక గొల్లపల్లి రాజావారి ప్రధానపోషకత్వము క్రింద యేర్పాటు చేయబడిన ఆదిమాంధ్ర బాలిక వసతిగృహము ఆదిమాంధ్ర అంజనాదేవి యాశ్రమముయొక్క ప్రారంభోత్సవము ది 22-11-29 లేదిన జరుపబడునని ఇదివరలో తెలిపియుంటిమి. గాని కొన్ని కారణాంతరములచే అనగా శ్రీ గొల్లపల్లి రాజావారు ఉత్తర ఇండియాకున్న శ్రీ ఆధిమాంధ్ర సంఘోద్ధారక గూడూరి రామచంద్రరావు గారు చెన్నపట్టణము వెల్లియుండుటచే ప్రస్తుతము ఆపుచేయబడి 22-12-29 లేదినాటికి నిశ్చయింపబడినది. ప్రారంభోత్సవము ఎవరిచే జరుపబడునదియు తరువాత తెలియజేయబడును. ది 22-11-29 నుండియు బాలికలను హాస్టల్లో చేర్చి, హాస్టల్ నడుపబడుచుండును. ది నెంబరు రెండవ లేదినాటికి, మాసంఘాభిమానులును, మాయువ్యమునును చేయూతికొనెనునా శ్చెల్లరు బెజవాడ ఆరండల్ పేటయందు స్థాపించబడిన ఆదిమాంధ్ర బాలికల వసతిగృహములో జరుపబడు ప్రారంభోత్సవమునందు పాల్గొని దీనులను బాలికలను, సముక్తు ఆశ్చర్యదించి, ఉత్సవమును జయప్రథముగా నొనరింప ప్రార్థించుచున్నాము. కార్యక్రమము ముందు ప్రకటింపబడును.

ప్రతిపాటి ఆదినారామయ్య,
ఈదా వెంకయ్య,
కారదర్శులు.

కారదాబిల్లును గురించి పూర్వచార పరాయణుల హాదావిడి

కారదాబిల్లును గురించి పూర్వచార పరాయణులు జనువును నిర్ణయము గల్గించుచున్నది. (ఎందుచేత భవనగా) ప్రస్తుతము అక్కడ కర్షణము పథలములను స్వరాజ్య వాదులు మామిడిచేత సరిపాటుచేసిరి. యాబిల్లును పూర్వము చేయుటకు కారకులు స్వరాజ్యవాదులనినీ, యాస్వరాజ్య వాదులు కాసనపథలము వెల్లి దోమను యేదో మహాపాపకా గము చేసెదమనినీ ప్రజలను మోసించి చివరకు వారుచేసిన టువంటి ఘనకార్యము కాస్త్రము సమర్థమునకు విరుద్ధమైనటువంటి నీ, దేశాచారమునకు ప్రతిపాదించు నటువంటి నీ, సంఘ వాదమునకు తోడ్పడవలసినట్టిదగు కారదాబిల్లు అనే ఘన కార్యము చేసియున్నారని పలు పథలలోను నిందావాక్యములను చెబుచున్నారని, యాబిల్లు పూర్వము అగుటకు కారకులు వక స్వరాజ్యవాదులే కాకుండా దేశములో రాజకీయమునకు సంబంధించిన అన్ని రాజకీయ పార్టీలు దీని విషయము బాగుగా అనేకమంది అనుభవించియున్నను, దాక్షిణ్య సలహాతోనున్న, ప్రస్తుత శివురగముల సంఖ్యచూచి భరించలేకనున్న, బాల్య వివాహముల వలన చెడుగులను యింక యెక్కినట్టి గ్రహించి, అన్ని పార్టీలవారును యీ తీర్మానమునకు తోడ్పడి కారదా బిల్లు పూర్వము చేయించియున్నారని, యిదిన్నీగాక మొన్న నెలవారము జరిగిన బ్రాహ్మణేతర కక్షితీ చేరిన జస్టిస్ పార్టీ వారు సమావేశమయి కారదా బిల్లును ఏకగ్రీవముగా ఆమోదించియున్నారని, దేశములో యిన్ని పార్టీలయొక్క ఆమోదము నుండి పూర్వము అయినటువంటి కారదాబిల్లును గురించి యీ పూర్వచార పరాయణులు ఒక్క స్వరాజ్యవాదులమీదనే వారి బాధమును ప్రయోగించుట వారియొక్క మూఢత్వముని వారు గ్రహించవలసి యున్నారని, యాబిల్లునుగురించి భిన్నాభిప్రాయములు కలిగినటువంటిదగు అన్ని పార్టీలలో కొందరు ప్రస్తుతము వారి స్వరాజ్యవాదులను కొందరు ప్రస్తుతము వారు గ్రహించవలసి యున్నారని

ఈ పూర్వచార పరాయణుల బ్రాహ్మణులలో కొందరు అనాయకులకు వైఖ్య సోదరులను కొందరిని లోబర్చుకొని, ఒకటి టూల్ ప్రజల సంగతి తెలుసుకొనక, వారు నలుగురు నొకచోట సమావేశమయి కొద్దిమంది సంస్కర్తల యీ బిల్లునకు అనుకూలముగా వున్నారనినీ బహుజనము ప్రతిపాదముగా వున్నట్లు తీర్మానములు చేయుచున్నారని, పూర్వచార పరాయణుల పథలలో నిజముగా వారు ప్రజలయొక్క అభిప్రాయములను తెలుసుకొనకుండా తీర్మానము చేయుచున్నారని, నేను ఘన బాధయుగా చెప్పగలను. పల్లెటూళ్లలో నివసించు ప్రజలలో బ్రాహ్మణ వైఖ్యవాదులలో యే కొంతమందియో తప్ప తదితర కులములలో అనేకమంది స్త్రీల పాతికి కల్పతరువైనటువంటి కారదాబిల్లుకు వారి సంతోషమును వెల్లివిచ్చుచున్నారని, వైగా యీ పూర్వచార పరాయణులలో కొందరు మిత్రులు అక్కడక్కడను యేమి చెప్పుచున్నారో, రజస్వల నంతర వివాహములు జరిగినయెడల స్త్రీలకు స్వాతంత్ర్య యొక్కవ అవుననీ, అందువలన అనేక నష్టములు సంభవించుననీ, చెప్పుచున్నారని, వారు చెప్పేది మాటలకు నేను జవాబు చెప్పునది యేమనగా, నాకు తెలిసినంతటినుంచి అనగా దాదాపు పది సంవత్సరములనుంచి బ్రాహ్మణేతరులలో, రజస్వలంతర వివాహములు నూటికి షుభారు యిరువదిఅయిదు పెండిండ్లు వరకు జరుగుచున్నది. అట్లు పెండిండ్లు అయిన బాలికలకు స్వాతంత్ర్యము హెచ్చుతక్కు సంఘమునకు యే విధమయినటువంటి చెడునడకలకు లేకుండా, పూర్వచార పరాయణులము అని చెప్పుకొనుచు అతిబాల్యవివాహములు చేయుచున్నట్లుం బడులలో వారి స్త్రీలకుంట్టే, అనేకవిధముల మంచి నడకలలో వున్నారని వారు గ్రహించవలసియున్నది. యీ బిల్లు వచ్చే సంవత్సరము ఏప్రిలు 1 తేదీనుంచి అమలులోకి వస్తుంది, అని యీ లోపుగానే అతిబాల్యవివాహములు యొక్కవగా పట్టణములలో బ్రాహ్మణ, వైశ్యులలో, చేయుచున్నారని తెలిసి కొనవలసి యున్నది.

నిజముగా వారు యాబిల్లులను యొక్కవ అనర్థము వున్నదని గ్రహించినాగనుక వారు అతిసాహసముతో ధర్మ రక్షణకొరకు గవర్న మెంటుతో ప్రతిఘటించి కాసనమును ధిక్కరించి కై అనకయినా వెల్లి, జైలులో కూడా పూర్వ చార పరాయణత్వమునకు భంగములేకుండా వుండేలాగున చేయ

వలెనుగాని భార్య భర్త అను సంగతి తెలియనిట్లులకు పెండిండ్లు చేయుచున్నారని, నిజముగా వారికి శ్రేయమున్నయెడల యిటువంటి పెండిండ్లు ఏప్రిలు 1 తేదీ అనంతరమునుంచి చేయుట చాలా సమంజసమైనవని అని నేను నమ్ముచున్నాను.

ఈ పూర్వచార పరాయణులము అని చెప్పుకొను వారు, వారియొక్క పూర్వచార పరాయణత్వము యెంతవరకు ఆచరించుచున్నారో గమనించవలసియున్నది. వారియొక్క పిల్లలను యింగ్లీషువిద్యకొరకు గవర్న మెంటు స్కూళ్లలో పంపవలెనో సమా అన్ని బాగులు కలసియుండుచోటుకు చదువునకు పంపవచ్చును. అక్కడ అన్ని బాగులతో కలిసి బాల్యవిద్యకు లేకుండా ఒకచోట సమావేశమయి చదువుకొనిరావచ్చును. అక్కడ చదువుకొని యింటికివచ్చిన పిల్లవాండ్లు యింటివద్ద ఆవస్థాములతోనే అందరితోను గలసి భుజించవచ్చును. యీ పూర్వచార పరాయణులము అని చెప్పుకొనువారే కాఫీహాట్ల లో భుజించవచ్చును. అక్కడ కూర్చున్నచిన్న పిల్లలను కడిగి బ్రాహ్మణుల కిచ్చును. అట్లేటే కడిగి యింకొకమహమ్మదీయుల కిచ్చును. అట్లేటే కడిగి క్రైస్తవియకు యిచ్చును. యిట్లాగా వర్ణవివక్షణలేకుండా ఒక్కటేటే యెంతమందికి యిచ్చుచున్నారో గ్రహించవలసియున్నది. అట్లేటే కడిగి యితరులకు యిచ్చినంతమాత్రమున అందువలన దోషము లేకుండా బోవునుగాబోలు. ఆకాఫీహాట్లలోనే అన్ని బాగులకు ఒక చోటనే పలహారములు యిచ్చేదిసంగతులున్నా అక్కడ అందు కలసి తినుచుండేది సంగతి మాత్రము వారికి తెలియదుగాబోలు. పూర్వచార పరాయణులు కై త్వ ప్రయోగములో కూడా వారియొక్క పూర్వచార పరాయణత్వమునకు భంగము లేకుండా ప్రయోగము చేయుచున్నారని గాబోలు. ఇంతయేల, యిక్కల మన తండ్రికి పూర్వచార పరాయణత్వము, కొమరునికి సమత్వము గావలసిన రోజులలో, తండ్రి కారదాబిల్లునకు స్వీకృతము, కొమరునికి అనుకూలముగా ఉన్న రోజులలో, కొమరునికి తండ్రి తనపూర్వచార పరాయణత్వము బోధించలేనిస్థితులలో కొమరునియొక్క ఆచారమునకు తండ్రి లొంగిపచ్చుచున్న రోజులలో, సంస్కర్తలను పూర్వచార పరాయణులము అని చెప్పుకొనుచుండేవారు బహిష్కరించలేని రోజులలో, సంస్కర్తలను పూర్వచార పరాయణులు సహితము లొంగి పచ్చుచున్న రోజులలో, పూర్వచారము, పూర్వచారము, పూర్వచారము, అని కొందరు చెప్పుకొనుటకుంట్టే, విగ్ధ అయినవని యింకొకటిలేదు. కొంతమంది యెప్పుడో యేదయో ఒక ఆచారము పూర్వమునకు నిర్వచియున్నట్టి చానివలన వుండే మంచిచెడులతో మనకు సంబంధము లేకుండా, పూర్వచార ప్రకారముగా, నడుచుకుండా మని చెప్పువారు కొందరుగలరు. వారికి నేను చెప్పునదియేమనగా, ఆచారము అనేది యేకాలమునకు యేది తగివుండునో అప్పటిపరిస్థితులను బట్టి పెద్దలు నిర్ణయించినదిగాని కాస్త్రానుగుణముగా ఆచారము లేర్పడినవిగావు. అప్పటికాలమునకు, అప్పటిపరిస్థితులనుబట్టి, అప్పటి ఆచారము నిర్ణయించినవారుగాని, యెప్పుడో యేది యో ఒక ఆచారము ఉన్నది. ఆ ఆచార ప్రకారము నడుచు కొనుదమని చెప్పుటకుంట్టే తెలివితక్కువ యింకొకటి వుండదు. కాలవక్రము మారినది. వెనుకటి పరిస్థితులకు, యిప్పటి పరిస్థితులకు చాలామారులు వున్నది. యిప్పటికాలమునకుగాని యేది ఆచరించవలెనో, అట్లు ఆచరించుట ఆచారధర్మముగాని, పూర్వచారము అని ప్రామాణ్యము కావలసినదైన ధర్మమునకు విరుద్ధము. ఇంతయేల తండ్రితీరిము వేధ, కొమరుని తీరితము వేధ, అనుసంగతి పూర్వచార పరాయణులము అని చెప్పుకొనువారు గ్రహించవలసియున్నది. దేశములో యీ బిల్లు ఆచరణలోకి వచ్చినయెడల అన్ని బాగులకుంట్టే అధికలమనిచెప్పుకొను కొందరు బ్రాహ్మణులు ఓర్వలేని స్థితిలో నున్నారు. బిల్లువలన నష్టలాభములసంగతి అటుండనిచ్చి యీ బిల్లువలన బ్రాహ్మణవైఖ్యలకే చాలానష్టము ఉన్నది. తదితరకులములలో యీ ఆచారము వెనుకటినుంచి ఉన్నది. మనకుమాత్రము లేదు. ఇప్పుడు సమత్వము ఏర్పడినది అందు వలన మన ఆధిక్యము తగ్గిపోయినదని చెప్పుకొను ఆధిక్యమే పరమాధిగా నెంచుకొనుచున్నటువంటి బ్రాహ్మణ వైఖ్యసోదరుల కొందరి అభిప్రాయము అది అయియున్నది. అట్టివారికి మాత్రము యీ బిల్లువలన నేమైన నష్టము ఉండవలెనుగాని బహుజనమునకు యీ బిల్లువలన చాలా ఉపయోగము ఉన్నదని పూర్వ చార పరాయణులము అని చెప్పుకొనువారు గ్రహించవలసినదని కొరుచున్నాను.

గుంటుపల్లి, పెద్దర్ల వెంకటసుబ్బయ్య.

వాతావరణస్థితి

1929 సం॥ నవంబరు నెల 28-వ తేదీ గురువారము

ముఖ్యస్థానములు	కె 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షము	కె 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షము	కె 24 గంటలలో వర్షము	అత్యధిక వర్షము 1-వ తేదీనుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు జరిగేవర్షము
గోపాల్ పూర్	81	67	...	25.7	+ 13.7
విశాఖపట్టణము	81	72	...	10.1	- 0.6
కాకినాడ	82	71	...	7.2	- 5.9
మచిలీపట్టణము	85	71	...	5.1	- 8.5
కర్నూలు	89	55	...	3.9	- 0.7
బళ్లారి	85	80	...	9.6	+ 2.6
అనంతపురం	6.0	+ 0.8
కడప	85	82	...	9.2	+ 0.8
నెల్లూరు	84	71	...	17.5	- 1.6
మద్రాసు	83	72	...	21.8	- 3.5
కడపూరు	85	59	...	24.3	+ 1.0
నెల్లూరు	85	85	...	14.5	+ 0.6
నెలమన	90	67	...	7.1	- 3.2
కొయంబట్టూరు	88	69	...	7.2	- 2.9
తిరుచినాపల్లి	91	39	...	13.5	+ 1.8
నాగపట్టణము	85	72	...	24.1	- 2.9
మచిలీ	90	74	...	14.0	+ 1.4
పాంబట్	84	77	...	22.1	+ 2.1
పాలకొండ	14.5	+ 0.6
తిరువేండ్రము	84	75	...	17.3	+ 0.4
కొల్లికోట	88	77	...	30.3	+ 10.8
కాకినట్టు	93	73	...	10.4	- 4.9
మంగుళూరు	90	72	...	18.1	+ 7.5
తెంగుళూరు	85	53	...	9.3	- 0.5
మేరకా	79	58	...	8.0	- 3.9
కొడైకనాగ	63	51	...	22.4	+ 5.1
కూమార్	67	47	...	18.7	...

సర్పాదులు:—ఆకాశము ముఖ్యముగా మున్నది. తీవ్రస్థితి మామూలుగా నున్నది.

డక్క:—ఆకాశము నిర్మలముగా నున్నది. రాత్రి తేడిమి 4 మొదలు 8 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూలు:—మేఘములు ఒక మోస్తరుగా నున్నది. తీవ్రస్థితి మామూలుగా నున్నది.

ఏ. ఏ. నారాయణయ్య, రహదారి నెలవారము.

ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడు

(హెడ్డుఆఫీసు, మచిలీపట్నం)

కాకినాడ బ్రాంచి

కర్నూలు అక్కొంట్లు యేమియు ఖర్చు లేకనే పెట్టబడును. వడ్డీ రోజునిలువలపై యివ్వబడును.

నేవింపు బ్యాంకు ఖాతాలో రూపాయలు అంతకు పై మొత్తములకు యేర్పాటు చేసుకొనవచ్చును. వడ్డీ రోజునిలువలపై మాటికి 4 1/2% యివ్వబడును.

ఫీక్సెడు డిపాజిట్లు మాటికి నాలుగు 6 రూ. చొ॥ వడ్డీతో 12 నెలలకు వుచ్చుకొనబడును.

అన్ని ప్రదేశములపై బిల్లులు నమూనాకు వుచ్చుకొనబడును. బిల్లులు కాకినాడలో నమూనాచే ఆపేకమును మద్రాసు, బొంబాయి, కలకత్తాలో ఎప్పటికి పంపుమనికోరిన అక్కడికి పంపబడును. కమిషన్ రేట్లు ప్రాసెస్ తెలుసుకొనవచ్చును.

అన్ని విధముల బ్యాంకింగ్ వ్యాపారము చేయుచును. మిగతవివరములకు కాకినాడ యేజింటుకు ప్రాసెస్ తెలుసుకొనవచ్చును.

భో॥ పట్టాభిసేతానామయ్య, మేకేజింగ్ డైరెక్టరు.

దోర్నల శోభనాదేశాస్రీ, సెక్రటరీ.

ఇంజనీయరు డేగారు కలకత్తా డ్రెయినేజి ఆఫీసరుగా నియమింపబడుట

ఆంగ్లేయ సభ్యుల ప్రాతికూల్యము

కలకత్తా, నవంబరు 27:--డాక్టరు బి. యస్. డేగారిని కార్పొరేషను డ్రెయినేజి ఇంజనీయరుగా నియమించు విషయము చర్చకు వచ్చినప్పుడు బెంగాలు వర్తకసంఘపు ప్రతినిధి యగు 'హెచ్. హెచ్. హిస్టింగ్సు'గారు ఆ సమావేశము తీవ్రముగ ఖండించుచు డేగారి పూర్వ చర్యలను తూలనాడుచు మాట్లాడిరి. డేగారు తన అనుభవము అర్హతలను గురించి అసత్యప్రకటనలను గావించుచున్నారని హెస్టింగ్సుగారు రాసమావేశమున చెప్పియుండిరి. హెస్టింగ్సుగారి నిందారోపణలను ఖండించుచు తాను గ్లాస్గో కార్పొరేషను నందు ఇంజనీయరుగ పనిచేసి ప్రశంసాపత్రములు పొందెననియు పీటరులిండు కంపెనీ థిస్ ఇంజనీయరుగ పనిచేసెననియు ప్రకటించుచు దానితోపాటు ప్రశంసాపత్రముల ప్రతులను కూడ ప్రకటించిరి.

నేటిదినము ఆ ఉద్యోగమునకు డేగారిని నియమించు విషయమై మరల కలకత్తా కార్పొరేషనులో చర్చ జరిగెను.

బాసుగారు డేగారి ప్రకటనము హెస్టింగ్సుగారి ఆరోపణలు అసత్యములని రుజువుచున్నదనియు, హెస్టింగ్సుగారు ఇట్టి అసత్యారోపణలను గావించి తనసభ్యత్వపు హక్కులను దుర్వినియోగమునకు వేసిరిననియు చెప్పిరి. భారతీయులు ఉన్నతోద్యోగములు పొందుచున్నపుడు ఆంగ్లేయు లీవిధమున దుఃఖించుట అశక్యము కాదనిరి.

హెస్టింగ్సుగారి ప్రవర్తనమును కాన్సిలరు విశ్వానుగారు ఖండించిరి.

హెస్టింగ్సుగారు ఉపపాదనమును ఆక్షేపించుచు డేగారిపై తాను గావించిన ఆరోపణలు సత్యమైనవినియు, ఒకే విచారణసంఘమును సభవారు నియమించిన తాను రుజువుచేయ నీధిముగ నున్నట్లు చెప్పిరి.

హెస్టింగ్సుగారి ప్రవర్తనమును ఖండించవలయునని యస్. కె. బాసుగారు రుపపాదించిరిగాని అధ్యక్షుడు అందులకు అంగీకరింపలేదు.

డేగారిని నెలకు 2500 రూపాయల జీతముపై ఒకసంవత్సరమువరకు స్వేచ్ఛలు డ్రెయినేజి ఆఫీసరుగా నియమించుచు, ఒక తీర్మానము గావించబడినది.

మీరటు కుట్ర కేసు

లాంగుఫర్డు జేమ్సుగా రన్వేసులగుట

మీరటు, నవం 28:--మీరటు కుట్ర కేసులో ప్రభుత్వ పక్షమున ప్రధాన న్యాయవాదిగ పనిచేయుచున్న లాంగుఫర్డు జేమ్సుగా రన్వేసులుగానున్నారు. వైద్యులాలనిని పది, పదిహేను రోజులవరకు విశ్రాంతి పై కొనుమనిరి. కాతని ప్రాసిక్యూషన్ వాదన నాతడు చేయజాలక పోవచ్చును. అతనికి బదులు, సహాయ న్యాయవాదియగు జే. పి. మిత్తర్ గారు వాదించుచు, జాబ్ వాలాగారి వాక్కులను పూర్తిగాగానే ప్రాసిక్యూషన్ తరపు సాక్ష్యమునుగురించి వాదించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

గౌ. సేతురత్నం అయ్యరుగారు ఆంధ్ర వేపరు మిల్లులను సందర్శించిరి

మేనేజింగు ఏజెంటు వెంకటనారాయణగారు మిల్లులను చూపించిరి

కాకినాడ, నవంబరు 28:--ఇ. కామరాజుగారు కాకినాడనుండి యిట్లు తిరివార్త నిచ్చిరి.

మద్రాసు ప్రభుత్వమంత్రిలలో నొకరగు గౌ. సేతురత్నం అయ్యరుగారు రాజమహేంద్రవరములోని ఆంధ్ర వేపరు మిల్లులను నిన్న 27 తేదీ బుధవారమునాడు సందర్శించిరి. వైదా శ్రీ రామకృష్ణయ్య జమీందారుగారును మేనేజింగు ఏజెంటుగా వచ్చు వెంకట నారాయణగారును మిల్లు వంతను మంత్రిగారికి చూపించిరి. మంత్రిగారు మిల్లులను సందర్శించి అగునున్న పరిశ్రమాభివృద్ధికి చాల సంతోషించిరి. అల్పచరము లాసంగబడినది. మంత్రిగారు సమక్షమున చుండగనే ఫ్లో టీయ ఆధున. అంతట మంత్రిగారు తిరిగి వెళ్లిరి.

నవజీవన ముద్రాశాల

గాంధీమహాత్ముడు ధర్మకర్తలకు వశపడుచుట

ఒకలక్ష రూపాయలు ఖరీదుచేయునట్టి నవజీవన ముద్రాశాలను గాంధీ మహాత్ము డిచ్చుడు ధర్మకర్తలకు వశపడుచును. ఈముద్రాలయమునందే నవజీవన, ఎం.ఎం.డియా పత్రికలు ముద్రింపబడుచున్నవి. నవజీవన హిందీ, గుజరాతీభాషలలోను, ఎం.ఎం.డియా ఆంగ్ల భాషలోను వెలువడుచున్నవి. శ్రీయుతులు వల్లభాయి పటేలు నేటు జమనాలాబుబజాజీ కాకాకవేల్కర్ మహాదేవదేవాని మోహనులాలు భటు (ముద్రాలయము మేనేజరు) గార్లు ధర్మకర్తలుగా నియమింపబడిరి. ఇతరులను చేర్చుకొనుటకుగూడ వీరికధికార మియ్యబడినది. పూర్వాజ్ఞమున బడయుటకొరకు

అసాంసకు బోధించుట, ఖజురవిషయమున ప్రచారముచేయుట, అస్పృశ్యతను తొలగించుట, సాంఘికసామరస్యమును కలిగించుట గోసంకక్షణముకొరకు గోశాల (డయరీ)ను చర్చపరిశ్రమాగారములను ఏర్పరుచుట, స్త్రీల సభివృద్ధి నొందించుట, హిందీభాష జాతీయభాషగా ఏర్పడునట్లు పనిచేయుట, ఆంగ్ల భాష కీపుడు కలిగి అసహజముగ ప్రాముఖ్యమును తొలగించుట, దేశమునందు మత ఆర్థిక రాజకీయసాంఘికాదులలో అభివృద్ధి కలుగుటకు వారాపత్రికలు పుస్తకములు మున్నగు వానిని ప్రకటించుట, ఈ ముద్రాలయమున ముద్రింపబడెడు పత్రికలు గ్రంథములు మున్నగువానిలో ప్రకటించుటకు యెట్టి ప్రకటనలను స్వీకరింపకుండుట, దీనియుద్దేశమునకు భంగము కలుగునెడల నితరులగ్రంథాదులనిందు ముద్రింపకుండుట, పరధీనత లేకుండనే అన్ని ముద్రాశాలములును కొనసాగించుట అనువరతులు ఏర్పరుపబడినవి. (ఆ. ప్రె.)

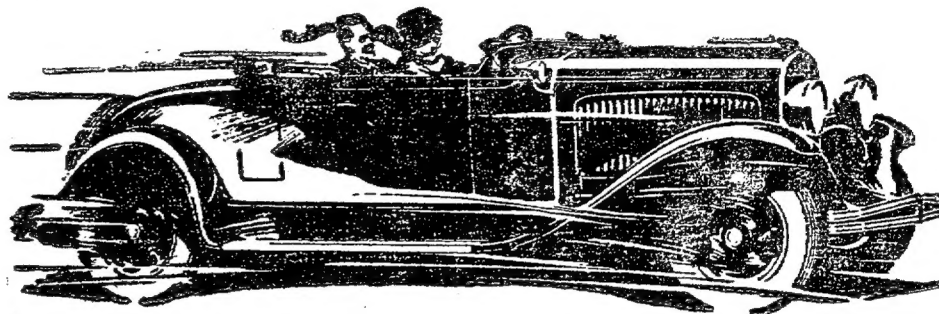
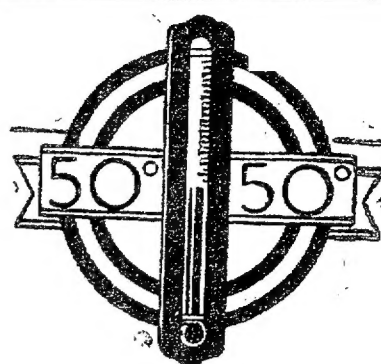
వాయిదాల మీద చెల్లించునట్లుగా

ఫి గి డేర్

లో నుంచుడు.

VOLKART BROS
ENGINEERS

బొంబాయి, మద్రాసు, కరాచీ, లాహోరు.

లిఖితరూపకమైన నిదర్శనములు,

లిఖితరూపకమైన నిదర్శనములు ప్రతిచోటను గలదు!

మీ కారుకూడ ఒక నిదర్శనము చూపగలదు!

వాయువిమానములు, పందెపు మోటారులు, సాహసీకులు ఎల్లసమయములయందు క్రొత్తగార్లొయిల్ మోబిల్ ఆయిల్ నుపయోగించి, వారుపందెములలో నిదర్శనములు పొందుదురు. మీమోటారుకుగూడ యొప్పుడు మోబిల్ ఆయిల్ ను ఉపయోగించిన, మీరు తృప్తిపొందగలరు. ఈ క్రొత్త గార్లొయిల్ మోబిల్ ఆయిల్ ను కొంచెముగావేసి యింజనులో నింపి, కొంచెము జ్వగ్రత్త తీసుకొన్నయెడల ఒకసంవత్సరమునకు యింజనుల చక్కగా పనిచేయుచు కనీసము 30000 మైళ్లవరకు వెళ్లును.

ఒకగంటకు 134 1/2 మైళ్లచొప్పున ప్రయాణమొనర్చును గార్లొయిల్ మోబిల్ ఆయిల్ వల్ల మోటారు సైకిల్కూడ ఎప్పుడు చూడరాని అతి త్వరగా వెళ్లును.

ఈ అద్భుతమైన త్వరితమును, ఎన్నెన్నో మోన్ని అను దొర మూనిచ్ దగ్గర ఇంగ్లాండ్ స్ట్రెట్ రోడ్డు మీద ప్రదర్శించెను.

నూ త న

Gargoyle
MOBILE OIL

VACUUM OIL COMPANY

వా రు మా డ్ర మే త యా రు చే యు చు న్నా రు.

దేశీయవార్తలు

అఖిలభారత మద్యపాననిషేధసభ

లాహోరు, నవం 27:—కాంగ్రెసు వారములా అఖిల భారత మద్యపాన నిషేధసభను జరుపుటకు ఇచ్చటి మద్యపాన నిషేధ ప్రచారకులు తీర్మానించిరి. (ఫీ. పే.)

అఖిల భారత కార్మిక సంఘములసభకు
మృతాశ కారితబోనుగారు వెడలుట

కలకత్తా, నవం 27:—తెంగాలు కార్మిక సంఘాధ్యక్షులు లు మృతాశ కారితబోనుగారు నాగపురములో జరుగ నున్న అఖిలభారత కార్మిక సంఘసభకు తేపు ప్రతినిధుల సేతులతో, కలకత్తానుండి వెళ్లెదరు. (ఫీ. పే.)

కీర్తి తేమలగు నేపాలు ప్రధానమంత్రి

ఇండియా ప్రభుత్వమునారి పరామర్శ
నూతన డిప్టీ, నవం 27:—“వి శ రాజ్యాంగకాళివారు నేపాల్ దేశమును యీ క్రిందివిధమున పరామర్శ యొనర్చు చున్నాడు:— నాచోరాజా పర్ చంద్ర ముఖేర జంగ బహద్రు రా బా వారి మరణవృత్తాంతమును విని మేమందరము దుఃఖినిముగ్గుల నుయితిమి. ఈ కష్టసమయములో రాజాగారి కిని, కీ. శే. ప్రధానమంత్రిగారి కుటుంబీకులకును మాహృదయ పూర్వకమున సానుభూతిని చెప్పవచ్చును.” (అ. పే.)

పాట్నా కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శికి రెండేండ్లు శిక్ష

124 ఏ, 153 ఏ, పెక్కునుల ప్రయోగము

పాట్నా, నవంబరు 28:—పాట్నా పట్టణ కాంగ్రెస్ సంఘ కార్యదర్శియు, సర్పంచియు పృథివి సహాయ సంపాదకుడును అగు మణింద్ర వారాయణు రేగారు ఉపన్యాసములలో రాజద్రోహపు సేరము గావించె ననియు, కాలి నైమమ్యమును ప్రాత్యహపరిచె ననియు నిర్ధారణ చేసి 124 ఏ, 153 ఏ, పెక్కునులక్రింద సిటి మేజిస్ట్రేటు వారికి రెండుసంవత్సరముల కఠినశిక్ష విధించెను. (అ. పే.)

అఖిలభారత సంఘ సంస్కరణసభ

మహాత్మా డబ్బల్యునిగా నుండననుట

“నాకును, ప్రామాణికమైన సంఘసంస్కరణలకును భేదమున్నది.”

లాహోరు, నవంబరు 27:—లాహోరులో జరుగనున్న అఖిలభారత సంఘసంస్కరణసభ కార్యక్రమముగా నెన్నుకొనబడిన మహాత్మా గాంధీగారు యితరపనులన్నవను నెవమున అధ్యక్షత వహించ నారాకరించిరి. మరియు పూర్వసాంప్రదాయముల ననుచరించు సంఘసంస్కరణలను సరియని పద్ధతు లొకటియు తనవి నేరొకటియునని వారు నడుపుచున్నారు.

గాంధీగారికి తరువాత ఎక్కువ వర్తమానుపొందిన డాక్టరు ముత్తులక్ష్మి అమృత్ గారికి యాచార్యసంఘమువారు తంతి నొసంగియున్నారు. (ఫీ. పే.)

లాహోరులో విద్యార్థుల కొనంగబడిన శిక్ష

గుజరాత్ వాలా పురజనులు తమయనమ్మతిని
వెలుపుట

“అవసరమయినచో స్వచ్ఛంద సేవకుల బంధము”

గుజరాత్ వాలా, నవం 27:—నతీనవాన్ భారతసభ యాజమాన్యమున నిన్న యిచ్చుట జరిగిన సభలో, పరివర్తనము ఎల్ల పురుషుల గలుగదగినదిగా “సామ్రాజ్యకాంక్ష తొలగవలెను” అని లాహోరు స్టేషన్ మేజిస్ట్రేటు కొర్రుముందర అరచిరిని విద్యార్థులను, తదితరులను నిర్బంధించినందులకు యశస్వతిని చెప్పెను, అట్లగుటకు అందరికి యధికారమున్నదను తీర్మానము చేయబడినది. నాయకులు కోరినచో సత్యాగ్రహ యోనరించుటకు స్వచ్ఛంద సేవకుల బంధులు పంపియముగా నున్నామని సభలో కొందరు పడిరి. (ఫీ. పే.)

మైసూరులో గవర్నరుజనరలు గారు ఏనుగులు, పెద్దపులులు వేటాడిరి

మైసూరు మహారాజాగారి అతిథిగానుండిరి

కారాపూరు, నవంబరు 27:—కారాపూరు వద్ద మైసూరు మహారాజాగారి తాలూకు అడవులలో నొకమాటువద్ద గవర్నరు జనరలుగారి విశోదార్థము ఏనుగుల, వేటజరుపబడినది. గవర్నరు జనరలుగారితో బాటు జోడూపురు మహారాజాగారును, కూచి లీహారు మహారాజుగారును, సర్వవైద్యాధిపతిగారును, పీయర్పు గారును అతిథులుగా మృగయావిశోదార్థమై నచ్చిరి.

అడవిఏనుగులు దొడ్డిలోనికి ఉప్పులతో బెడరింపబడి తరుమబడినవి. అంతట నొకగోతిలోనికి ఏనుగు పడగొట్టబడి ను. అంతట కొన్ని మచ్చికచేయబడిన ఏనుగుల తోడ్పాటుతో అది బంధింపబడినది. ఈరితిగ మరొకన్ని అడవియేనుగులు పట్టు కొనబడినవి. సుంగళివారమునాడు పెద్దపులివేట జరిగెను.

వైస్రాయిగారును కాశీయమరాజుగారును కలిసి మాటున కూర్చుండిరి. వైస్రాయిగారి కోరిక ననుసరించి కాశీ యువ రాజుగారు తుపాకీ బారుచేసి పెద్దపులిని కొట్టిరి. మొత్తము 12 ఏనుగులు పట్టుకొనబడినవి. ఈమృగయా విశోదములవల్లను మైసూరు మహారాజాగారి అతిథి సత్కారములవల్లను గవర్నరు జనరలుగారు అమందానంద కందళిత హృదయారవిందులైరి. (అ. పే.)

భూసావర్ బాంబుకేసు

ముద్దాయి నదాశివ నిరశన ప్రతమును బూనుట

ఇదివర కొకపూలు భోజనమే

బాలగోడ్, నవం 27:—భూసావర్ బాంబుకేసులోని ముద్దాయిలలో నొకడగు సదాశివ నేటియాయమున నిరశన ప్రతమును బూనెను. రోజున కొకసారియే యాతనికి యాహార మొసంగబడుటవలన యీవిధమున యాత డసమృత్తిని తెలియ జేయుచున్నాడు. తనకు మాడుపూట్లా ఆహారమొసంగవలయున మంగళవారముదయమున నిరశన ప్రతమునుబూనెదనని యాతడధికారిలకు కొద్దికోజుల క్రితమే తెలియజేసెను. ముద్దాయి యొక్క న్యాయవాది ముద్దాయికి మాడుపూట్లా యాహారమొసంగవలయునని కోరుచు జిల్లామేజిస్ట్రేటుకు వ్రాసియున్నాడు.

ఈకోరిక యంగీకరింపబడనిచో, భగవాన్ నామ అనేడు నేరొకముద్దాయిగూడ నిరశన ప్రతమును బూనునని తెలియుచున్నది. (ఫీ. పే.)

శారదాబిల్లును

మహమ్మదీయులు ధిక్కరించుట

పెషావరులో ఖలాఫతు వాలంటీరులు
పోలీసు ఉత్తరువులను ఉల్లంఘించిరి

ఊరేగింపుల నిషేధము తొలగుట

పెషావరు, నవంబరు 27:—శారదాబిల్లును అధిక్షేపించుటకై పెషావరులో హర్తాళము జరుపవలయుననియు ఊరేగింపులు జరుపవలయునని ఖలాఫతు సభవారు తీర్మానించిరి. కాని పోలీసువారి అనుజ్ఞ లేకుండా ఊరేగింపులు జరుగగూడదని పోలీసువారు ఉత్తరువుచేసిరి. కాని అనుజ్ఞ పొందకయే ఊరేగింపు సాగించిరి. అంతట పోలీసు వారు ఆటంకపరచి 44 మంది వాలంటీరులను అరెస్టుచేసిరి. ఈవాలంటీరులను సిటి మేజిస్ట్రేటుగారు ఖానుబహదూరు సాదుల్లాఖానుగారు మందలించి వదలివేసిరి.

ఊరేగింపులు జరుగరాదను నిబంధనను పోలీసువారు రద్దుచేసిరి. ఆ సేక ఊరేగింపులు తిరిగి సేకు జరిగినవి. (అ. పే.)

కల్లాగునికి అక్కసర్దు విశ్వవిద్యాలయమువారుడాక్టర్ అఫ్ కామన్ లాస్ విరుదము నిచ్చి గౌరవించిరి.

విశంతుల పింఛను బిల్లుకు రెండవసారి ప్రభువులసభవారు ఆమోదించిరి. ఇదివరలో ఇచ్చుమొత్తమునకు 500000 పౌనుల సొమ్ము చేర్చిరి.

అస్పృశ్యులకు నీటిబావులవద్ద సమానహక్కు

వార్ధాలో బజాజుగారు

3 బావులను అందరితోబాటు అస్పృశ్యులకుగూడ
ఉపయోగార్హములుగా చేసిరి

వార్ధా, నవంబరు 27:—జమ్మలాలు బజాజుగారును, వారి సతీయును అనుచరులును వార్ధా విచ్చేసిరి. పురప్రముఖుల సేతులు వారిని ప్రేమనువద్ద కలుసుకొని స్వాగత మొసంగిరి. వార్ధాలోని జాతీయ పాఠశాలలను, మ్యూనిసిపల్ పాఠశాలలను, గ్రాంథాలయమును సందర్శించిరి. మ్యూనిసిపల్ భవనముమీద జాతీయ పతాకమును ప్రతిష్ఠించిరి. అస్పృశ్యులందఱు సన్మాన పత్రమును సమర్పించిరి. అస్పృశ్యుల నాయకులగు గవాయిగారు సభకు హాజరైరి. బజాజుగారు ప్రత్యుత్తర పూర్వకముగానిట్లు చెప్పిరి:—

అస్పృశ్యులందఱును కాంగ్రెసుసభలో సభ్యులుగా చేరిన యెడల కాంగ్రెసుసభద్వారా అస్పృశ్యుల కష్టముల తొలగించుటకు సులభమగును. అస్పృశ్యులందఱును సామ్రాజీవాదమును ఆమోదించవలెను.

బజాజుగారు ఇవటిదేవాలయ ధర్మకర్తలతోడను, బావులు గలవారితోడను సంప్రదించిరి.

సాయంకాలము జరిగినసభలో బజాజుగారు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమునుగూర్చి యుపన్యసించిరి. విదేశవస్త్ర బహిష్కరణము, ఖద్దరు వస్త్రధారణము, అస్పృశ్యతానివారణము. అత్యవసరములని బ్రహ్మాంధించిరి:—

సభలో ముగ్గురు పెద్దమనుష్యులు లేచి తమబావులను అస్పృశ్యులకుగూడ ఉపయోగించుటకు అనుజ్ఞ నొసంగుచున్నామని చెప్పిరి.

అమూడు బావులను అస్పృశ్యులకుగూడ ఉపయోగార్హములుగా చేయుటకు బజాజుగారు ఉపక్రమణోన్మేషము జరిపిరి. (ఫీ. పే.)

మద్రాసు స్టాల్ కాజు కోర్టు

దావా నెం. 8329/1929.

వాది:—హెచ్. గులాబ్ చంద్ సావుకారు.

ప్రతివాది:—బి. సి. హెచ్. గోవిందరావు
యిదివరకున్న నివాసం 5కి బెల్లురోడ్డు, తిరుపతి
శ్రీశ్రీ, మద్రాసు.

కుదువ బెట్టిన వస్తువులు బహిరంగవేలము చేసి విక్రయించిన పిమ్మట యింకను బాకీయున్న రూ. 47-4-0 కు వసూలుచేయు నిమిత్తమే ఈ దావా వైవాదిచే లేబడి రెండవ జడ్జిగారి సమక్షమున విచారణ నిమిత్తమే 2-12-29 తేదీకి వాయిదా వేయబడినదని ప్రతివాదికి తెలియజేయడ మైనది. సదరుకోజున హాజరుకాని పక్షమున ఈదావాలో ఎక్స్ పార్టి తీర్పు చెప్పబడును.

ఎస్. ఆముదాచారి,

వాదితరపున అడ్వోకేట్.

నోటీసు.

రాయచూరు జిల్లా ఆలంపూరు తాలూకా ఉండవెల్లి గ్రామము కాపురపడ్డైన జలగం నరసన్న అయిన నేను బాకీదార్లకును నీవివయమును నంబంధముకలవారికిని తెలియపరచడమేమన:—

నా చిన్న కుమారుడైన చిన్న తిరుపతయ్య త్రాగుట వ్యభిచారముచేయుట మున్నగు దుష్టాభ్యాసములు నేర్చుకొని నాకు తెలియకుండ సాహుకార్ల దగ్గట మించిన వడ్డీలకు బాకీతిసికొని దుర్వినియోగము చేయుచున్నాడు. అని వినుచున్నాను. ఇతడు చేసినట్టి బాకీలు నాకు తెలియకుండచేయబడినవి. కాన నందరకు తెలియపరచడమేమన యీ చిన్న తిరుపతయ్య యిదివరలో చేసిన అప్పులకు నికముందు జేయబోవు అప్పులకు నేను జమ్మిదారికాను. ఎవ్వరును నికముందప్పలతనీయ్యకూడదు. ఇచ్చిన నేను తరవాదినికాను. ఇట్లు

ద॥ జలగం నరసన్న

కలకత్తా టెన్నిసుపందెములు

ఫ్రెంచి యోధులరాక

కలకత్తా, నవంబరు 26:— సౌతుక్లబువారు ఏర్పాటు చేసిన టెన్నిసు పోటీ పందెములకు అనేకమంది జనము చూడ వచ్చిరి. దేనినుకప్పు పందెములందు యానత్రపంచపు పోటీయందు గలుపొందిన ఫ్రెంచియోధులగు బ్రుగ్గసు, కాచెటు, లాండ్రీ రాడెలుగార్లును యొక్కబువారు ఆహ్వానించి వారితోనాడు టును ఇండియాలోని అన్నిప్రాంతముల ప్రముఖులను పిలిచిరి. పోటీపందెములు నేడు ప్రారంభమయినవి. నేడు పోటీయందు ఫ్రెంచివారు ఆడలేదు గాని, ప్రాక్టీసుతోకొన్ని ఆటల నాడిరి. ప్రేక్షకులందరు అచ్చటనే గుమికూడియుండిరి. పోటీ పందెములందు వీరు శ్రేష్ఠ పాల్గొందురు.

నేటి ఫలితములు

- టి. బాలగోపాలనుగారు బి. మిత్తరుని ఓడించిరి. 7-5, 6-1.
- ఎస్. ఎస్. డీశిగారు, ఆర్. చందరుగారు రానందున గెలిచిరి.
- వి. టక్కోగారు సి. రామస్వామిగారిని ఓడించిరి. 3-6 6-1, 6-2.
- డి. ఆర్. పూరిగారు ఎస్. చింతలనుగారి నోడించిరి. 6-1, 7-5.
- హరిశ్చందరుగారు కె. బోసుగారిని ఓడించిరి. 6-1, 7-5.
- ఆర్. సి. జేగారు డా|| ప్రకాశ్ గారు రానందున గెలిచిరి.
- రాచప్పగారు కర్నూ. నోల్సుగారిని ఓడించిరి. 8-6, 7-5, 6-4.
- ఎస్. ఎస్. అయ్యరుగారు ఎం. ఎం. డి. పిటుగారి నోడించిరి. 6-1, 6-4.
- రఘువీర దయాలుగారు బ్రూకు ఎడ్వర్డుగారిని ఓడించిరి. 6-2, 6-4.
- రఘువీర పింగుగారు హెచ్. బ్రూకుగారి నోడించిరి. 6-8, 7-5.

డబ్బులు

- కెప్టెన్ ఓకలాగను డబ్బు. మైకేలుగార్లు ఎస్. మేయరు కె. కె. బోసుగార్లు నోడించిరి. 6-1, 6-8.
- సి. రామస్వామి, టి. బాలగోపాలనుగార్లు హెచ్. డి. కంబరుబాతు పెకనుహామ నాల్సుగార్లును ఓడించిరి. 6-8, 6-1.
- భాద్యూరుసింగు నరసింగదాసుగార్లు గుప్త, మిత్రగార్లు రానందున గెలిచిరి.
- ఎస్. నూరి, ఆర్. అయ్యరుగార్లు వందరుభాగస్వామి రానందున గెలిచిరి.
- రాచప్ప, ఎస్. కె. సి. కిడుగార్లు, జి. పెర్కిన్సు ఎస్. నాకయ్యగార్లును ఓడించిరి. 3-6, 6-4, 9-7.

రౌండుటేబిల్ సమావేశము

సంస్థానాధికారులొక్కరే అప్పడు విచారించబడు విషయములనుగూర్చి మాటాడ వర్తులు

సంస్థానప్రజలసభములకు రాజప్రతినిధి

త్రవ్యుత్తరము

రాజప్రతినిధియగు కాలాశ్రావ్య, నవంబరు 27:— అక్టోబరు 21 తారీఖునచేసిన ప్రకటనానుసారముగా జరుగజొచ్చు రౌండుటేబిల్ సమావేశములో సంస్థానప్రజలసభములనుగూడ ప్రాధానిత్య ముండవలెనని ఆశీర్వాదములు రాజప్రతినిధిని లోక గ. పంచుప్రవృత్తుత్తరముగా రాజప్రతినిధి యొక్క ఆంతరంగిక కార్యవర్గ యిట్లు చెప్పుచున్నారు:— భారత-సంస్థానములకు సంబంధించినంతవరకు ఆ పథలో ఏకాల వును రాజ్యాంగసూత్రములుమాత్రమే చర్చింపబడును. ఆ సూత్రములనుగూర్చి మాట్లాడవలెనని సంస్థానాధికారులూమాత్రమే. ఆ పథలో సంస్థానముల యాంతరంగిక ప్రభుత్వములనుగూర్చిన పనులన్నియు చర్చింపబడవు. ఆ పనులన్నియుగూర్చి విచారించుటకు ప్రభువారికి వీలుకూడ లేదు, వీలనగా వానిని ఆయా సంస్థానాధికారులే విచారించవలెనవారు. సంస్థానాధికారుల దుష్పరిపాలనమునుండి సంస్థానప్రజలను రక్షించుభాధ్యతమాత్రము బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారిపై నుండును. (ఆ.ప్రె.)

లజపతిరాయల ప్రజాసేవక సంఘము

సాంవత్సరికోత్సవము డిసంబరు 24, 25 తారీఖులందు జరుగును. మహాత్ము డధ్యక్షత వహించును

మహాత్ముని సంచారములో 40,000 రూప్యములు సంఘమునకు వసూలగుట

కాన్పూర్, నవంబరు 27:— గాంధీమహాత్ముని సంయుక్తరాష్ట్ర సంచారము పూర్తి కాగానే లాలాజీచే స్థాపించబడిన ప్రజాసేవకసంఘాధ్యక్షు డగు బాబు పురుషోత్తమ దాసు టౌండ్రుగారు యిప్పటికి తన డబ్బు వసూలుచేయు పని ని ఆపివేసివారు. సంయుక్తరాష్ట్ర సంచారములో మహాత్మునికి వసూలయిన డబ్బులో ప్రజాసేవక సంఘమునకు రు. 40,000 ప్రత్యేకింపబడెనని తెలియుచున్నది. డిసంబరు 24, 25 తారీఖులను జరుగనున్న సంఘసాంత్సరికోత్సవమునకు శ్రీగాంధీమహాత్ము డధ్యక్షత వహించును. ఇదిగాక యీ సంఘమునకు సంబంధించిన నిమ్మజాతుల మహాసభకుగూడ మహాత్ము డధ్యక్షత వహించునట్లేర్పాటు గావించబడినది. లజపతి రాయల స్మారక భవనముయొక్కయు, శ్రీ గుర్బుచేవి త్రయ

చిత్రాల్పయముయొక్కయు ప్రారంభోత్సవములనుగూడ శ్రీ గాంధీమహాత్ముడే పట్టునట్లు ఏర్పాటు గావించబడినది. ప్రజాసేవకసంఘముయొక్క సాంవత్సరికోత్సవమునకు భారతదేశము లోని ముఖ్యనాయకు లందరును జిహ్వనింపబడ నున్నాి. లాహోరు భారత జాతీయమహాసభానాయకు డగు శ్రీ చి. కె. జవహర్లాల్ నెహ్రూగారిని ఆసమయమున హాజరుకావలసి నని ప్రార్థించుటకు సర్ పురుషోత్తమదాసు టౌండ్రు జీగారి స్వయముగా ఆలహాబాదు వెళ్లిరి. ఈ నెలఖరలోగా లాహోరు వెళ్లి టౌండ్రుగారు భారత జాతీయ మహాసభావ్యవస్థ సంఘము వారిచే వారికి నియమింపబడిన పనులను చేయించెదరు. (ప్రె. ప్రె.)

నిమ్మ జాతులసభ

లాహోరు, నవం 27:— నిమ్మజాతులసభకు ఏర్పాట్లు చురుకుగా జరుగుచున్నవి. పట్టణముంతటను చూడుబజారుల నానా తిరుగుచు, ఆహ్వానసంఘమునకు సభ్యులను తేల్చుచున్నాి. (ప్రె. ప్రె.)

కలకత్తా, నవం 27:— నాగపుర ఆసురావతీ విద్యార్థుల సభ కధ్యక్షత వహించుటకు సుబాస్ చంద్రబోసుగారు నేటి రాత్రి కలకత్తానుండి పయనమై వెళ్లిరి. (ప్రె. ప్రె.)

పరిమళావతారము

కాల్పనిక దేశమున ఆనందము క్రిడా వనమున మొగ్గులతో నొడిసిన వృక్షకాళిలు యి = సుగంధవిశిష్టవాతము విశరచునందు "4711" నెనిటా మాధుర్యము. పృష్ఠములలో మాత్రమే ఆనందవనమున నచ్చుకల్లె దివ్యమనుచు పారభ సృశ్యము. రసితలును, నాగరీకలును ఆహ్లాదించిరి. శ్రేష్ఠతమ, సుమునున సుశ్రద్ధ మైన "4711" పేరును గడించిన పరిమళమైన వర్షపులనుండి తుడుడచేయబడిన "4711" నెనిటా

మాధుర్యము. "4711" నెనిటా బ్రియియోలైన్ మాడ గలదు. ఇదే ప్రకారము పరిమళము గలిగియున్నదిమైన పేరును గడించినది. సుశ్రద్ధమైన "4711" గల రెండు సాందత్యవస్త్రపులను మీరు ప్రేమింతురు. అన్నిటికి సమానముగానే పరిమళము చేర్చబడినది. "4711" నెనిటా లోషన్, "4711" నెనిటా ముఖ గుండ, "4711" నెనిటా సబ్బు.

వైద్యాలయములు

1926, 27, 28 సంవత్సరపు త్రై వార్షిక వైద్యాలయముల స్థాపనము ప్రకారము, స్వలాభి వృద్ధిమాత్రము గల వైద్య ప్రతిష్ఠాపనల సంఖ్య 959 నుండి 1089 కి పెరిగెను. చికిత్సబొందిన రోగుల సంఖ్య 10175380 నుండి 12027264 కు పెరిగెను. రోగుల మరణములును, ఆపరేషనులవలన చావులును గూడ పెరిగెను. నివేదన సంవత్సరములలో ప్రభుత్వమువారు 106 బోకలుభండు, మునిసిపలు వైద్యాలయముల నిర్వహణమును తామే గైకొనిరి. స్థానిక సంఘముల కిందువలన కొంత బరువు తగ్గెను. రూరలు డిస్ట్రిక్టుల సంఖ్య 18కి నుండి 32కి పెరిగెను. వీని కిచ్చెడి గ్రాంటులు సంవత్సరమునకు నాల్గు వందల నుంచి అయిదువందల రూపాయలకును, మంత్రసానుల కిచ్చెడి గ్రాంటు నూరు రూపాయల నుండి మూడువందల రూపాయలకును పెంచబడెను. కాని గ్రామములలో నివసించెడి వైద్యులకు లభిం గు వేతనములు చాల తక్కువగుటచే, ఈ పనులను మానుకొని వెలుపలకు బోవుచున్నారనియు, అందుచే కొన్ని డిస్ట్రిక్టులను మూసివేయవలసి వచ్చెననియు సర్జను జనరలుగారు దెలుపుచున్నారు. ప్రభుత్వపు గ్రాంటు లిపుడు పెరుగుటచే, గ్రామములలో బని చేయుట ఆకర్షకముగ నుండునని సర్జను జనరలు గారు భావించుచున్నారు. ఇంతకన్నను గ్రామ వైద్యాలయములందు, దేశీయ వైద్యమును స్థాపించుచో, ఇప్పుడిచ్చెడి గ్రాంటులతో, ప్రజలకు విశేష సహాయము జరుగును. వైద్యులకును ప్రోత్సాహము గలుగును.

వైద్యాలయములందు మిశ్రవ్యయమును చేకూర్చు నిమిత్తము, రోగులకిచ్చు ఆహారపదార్థములు మార్పు జేయబడెనని, ప్రభుత్వమువారు దెలుపుచున్నారు. కాని, ఇది ఎంతవరకు వివేకమో తెప్పజాలము. రోగుల కిచ్చు పథ్యమును తగ్గించుచో, లాభముకన్న నష్టమధికముగ గలుగవచ్చును. ఇది వర కిచ్చుచున్న ఆహారమే చాలదని తలచుచుండ, దాని నింకను తగ్గించుట పాడిగాజాలదు. కొన్ని వైద్యాలయములు సాప్తవ స్థితియందు లేవనియు, అధిక లోపములచే నత్యధిభివృద్ధి గలుగుటకు వీలు లేకున్నదనియు, అందుచే వైద్యాలయ సాప్తవము గూర్చి ఎక్కువ శ్రద్ధవహింపవలయుననియు, సర్జను జనరలుగారు గోరుచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు ఆరోగ్యమునకై ఎక్కుడు ధనమును వినియోగింపవలసిన యవసర మిందుమూలమున గనుపించును. దీనితోబాటు, అనవసర వ్యయమునుగూడ తగ్గింపవలయును. ఉన్నతోద్యోగుల జీతములు ఎక్కుగ నున్నవి. వైద్యాలయములలో భారతీయోద్యోగుల

కును యూరపియను ఉద్యోగులకును మధ్య జాపెడి తారతమ్యము సంతృప్తరలో దీసివైచిన నంత శ్రేయస్కరమగును. ఇంతియగాక, రోగచికిత్సకేగాక, రోగముల నాటంకపరచుటకు గూడ కృషిజరిగినగాని ప్రయోజన ముండదు.

ప్రజల దారిద్ర్యమే రోగముల వ్యాప్తికి ముఖ్య కారణమని, తెలిసిన విషయమే. దారిద్ర్య బాధ లొంగి పరియగు ఆహారము ప్రజలకు లభించిన గాని, సాంక్రమిక వ్యాధులు వారిని పీడింపకుండ నుండజాలవు. అందుచే ఆరోగ్య సమన్యన వైద్యు లొక్కరు మాత్రమే పరిష్కరింప జాలరు. సానిటరీ అధికారులయినను, దీనిని చక్కపరుప జాలరు. తయవ్యాధి రాజధాని యందంతటను పెచ్చుపెరుగుచున్నది. దీని నరికట్టుటకు, వైద్యులు నిస్సహాయులగుచున్నారు. సర్జను జనరలు గారి విషయమై వ్రాసిన ఈ క్రింది వాక్యముల నిట నుదాహరించెదము.

“1928 సంవత్సరమున తయవ్యాధి బాధితులు 29051 మంది యుండిరి. వీరిలో 542 మంది చనిపోయిరి. 1927 వ సంవత్సరమునందు 26287 మంది రోగు లుండ, 512 మంది చనిపోయిరి. 1926 సంవత్సరమున 27210 మంది రోగులలో 493 మంది చనిపోయిరి. ఈ రాజధానిలో తయవ్యాధి వ్యాపించుచున్నదని, సామాన్యముగ విశ్వసింపబడుచున్నది. ఈ సమన్యన నిర్వహించుటకు ప్రజలలో ప్రబోధము నలుపుటయు, ప్రజల ఆర్థిక స్థితిని చక్కబఱచుటయు ముఖ్యమార్గములని తోచును.”

వై వాక్యములను గమనించి, ప్రభుత్వమువారు ప్రజల ఆర్థిక దుస్థితికిని, వ్యాధులకును గల పరస్పర సంబంధమును కనుగొని, ప్రజల దారిద్ర్యమును నివారించుటకు మార్గములనరయుట యత్యవసరము.

చెన్నపురిలోని జనరల్ ఆస్పత్రిని మరియొక ప్రదేశమునకు మార్పు తలంపు వదలివేయబడెను. ఇప్పటి వైద్యాలయమునే పునర్నిర్మించుటకు నలు వది లక్షలగునుని, ప్రభుత్వమువారు రంచనావైచిరి. మధురలో పడునారులక్షలను వ్యయపరచి వైద్యాలయమును నిర్మించుచున్నారు. బ్రిటీషు హైజీను కౌన్సిలు ప్రతినిధులు చెన్నపురికివచ్చి, ఇక్కడ సుఖ సంకటము లధికముగ వ్యాపించియున్నవని కనుగొనిరి. వీరి సిఫార్సుల ననుసరించి, మందులను కొనుటకును, సుఖసంకటములను పోగొట్టుటకును, ప్రభుత్వమువారు 50,200 రూపాయలను ఏర్పాటుజేసిరి. సుఖసంకట చికిత్సలో నారితేరిన యొక నిపుణుని ఇంగ్లాండునుండి ప్రభుత్వమువారు దెప్పించిరి. రేడియము చికిత్స 1926-27 సంవత్సరమునుండియు ప్రారంభమై, చెన్నపురిలో నత్యధిభివృద్ధి గాంచుచున్నది. రాచపుండును మాన్యుటకు, దీనిని వాడుచున్నారు. కాన్పుల కేసులు నాల్గింతలు పెరిగెను. ఇందుకేమి కారణమో దెలుపవలయునని, ప్రభుత్వము వారు సర్జనుజనరలుగారిని కోరుచున్నారు. వైద్యవిద్య వై, బ్రిటీషు మెడికలు కౌన్సిలువారధికారము వహించుటయు, హిందూదేశ విశ్వవిద్యాలయపు డిగ్రీలు వీరి అనుమతిని బడయవలసి వచ్చుటయు, విరుద్ధముగ నున్నది. ఇట్టి ఏర్పాటు, ఆత్మగౌరవమునకు భంగకరమని, భారతశాసనసభలో స్పష్టముగ తీర్మానింపబడెను. ఇట్టి నిరోధ మొత్త త్వరలో దొలగిన నంత మేలు.

గ్రామ పంచాయతులు

1928-29 సంవత్సరపు గ్రామ పంచాయతుల రిపోర్టును, రిజిస్ట్రారు జనరలుగారు ప్రభుత్వమువారికి సమర్పించిరి. వెనుకటి పంచాయతుల రిజిస్ట్రారు గుగోపాలస్వామి అయ్యంగారు చూపిన సానుభూతి విశ్వాసములు, ప్రస్తుతపు రిపోర్టునందు గానరావు. పంచాయతుల విషయమై నిరుత్సాహభావ మధికముగ గనుపించును. అయినను, పంచాయతులను సరియగు నాధారములపై నుంచి, వీనికి పరిపాలనా స్వాతంత్ర్యమును, ధన సమృద్ధిని చేకూర్చు నెడల, ఇవి గ్రామములకు మహాపకార మొనర్పగలవు. పంచాయతి సంస్థలు, హిందూదేశ ప్రజలకు నూతనమయిన విగావు. ప్రాచీన సాంప్రదాయముల కివి యనుగుణముగ నున్నవి. ప్రజలు వీనిని సమర్థతతో నిర్వహింపగల రనియు, స్వపరిపాలనమున కివి బునాదులగుట కవకాశము గల దనియు, గోపాలస్వామి అయ్యంగారు వెనుక చాటుచుండెడి వారు. ప్రస్తుతపు రిజిస్ట్రారు గు రూఢుభద్రుగా రయినను, పంచాయతులు జేయుచున్న మేళ్ల సంగీకరించిరి. పంచాయతులు చాలవరకు కల్తెకులు యాజమాన్యము క్రిందికి బోయెను గాని, ఈ ఏర్పాటు పంచాయతుల యభివృద్ధికి తోడ్పడు నని తలంపవీలులేదు. రివిన్యూ అధికారులకు పంచాయతులను నడుపుటకు వలసిన సానుభూతిగాని, ప్రజాసామర్థ్యమువై విశ్వాసముగాని, గలదని యూహింప వీలుండదు. వారి శిక్షణ వేరు. వారి సాంప్రదాయములు వేరు. తాలూకాబోర్డుల క్రిందకు పంచాయతులు వచ్చిన పిమ్మట, త్వరితగతి అభివృద్ధి చేకూరవచ్చును. తూర్పు గోదావరిలోని రామచంద్రపురము తాలూకాబోర్డు వారును, పశ్చిమగోదావరిలోని తాడేపల్లిగూడెము, భీమవరము తాలూకా బోర్డులును, చిత్తూరునందలి కార్వేటిగరం తాలూకా బోర్డును, గుంటూరుమండల మందలి తెనాలి తాలూకా బోర్డును పంచాయతుల విషయమై ప్రత్యేకశ్రద్ధ వహించి, పాటుబడెనని, రిపోర్టు దెలుపుచున్నది. పంచాయతుల సంఖ్య సంవత్సరాంతమున 2698 నుండి 3343 కి పెరిగెను. తిన్నగ పని చేయని అరువది యొక్క పంచాయతులను, రిజిస్ట్రారు జనరలుగారు రద్దుచేసి, మంచివానినే నిలిపియుంచుటకు ప్రయత్నించిరి. పంచాయతి సమావేశములు తొమ్మిది జరిగెను. వీనియందు పోరంబోకులను పంచాయతుల కొనగవలెననియు, బండెల దొడ్లను వీని పరము చేయవలయుననియు, రివిన్యూ అధికారులకు పంచాయతులను ఒప్పగింప గూడదనియు, పంచాయతులకు లాండు రివిన్యూలో కొంత భాగమును మూలధనముగ నొనగ వలయుననియు, తీర్మానింపబడెను. ఈతీర్మానములు చాల ముఖ్యము లనుటకు సందియము లేదు. ముఖ్యముగ పంచాయతులకు ధన సౌకర్య మున్నగాని, అవి తమ విధులను నిర్వహింపజాలవు. పంచాయతులకు జరిగిన ఎన్నికలలో 187 మంది ఆదిమాంధ్రులును, ఆదిద్రావిడులును, జయముగాంచుట, శుభచిహ్నము. పంచాయతులు, అంతఃసఖ్యమును పెంచుట తెలుల సాధన మగునో దీనిని బట్టి యూహింపవచ్చును. 1164 పంచాయతులు, నిర్వహించుచున్న 1190 పాఠశాలలు ప్రభుత్వపు

గ్రాంటు లొనగబడెను. 199 పంచాయతీ పాఠశాలలకు స్వంత భవనములు గలవు. నాల్గవంచాయతులలో నిర్బంధవిద్య అమలులో నున్నది. 167 పంచాయతులు నాగజేమును తీసివేయించెను. 116 పంచాయతులు దీపములను వెలిగించుట కేర్పాటు జేసెను. 109 పంచాయతులలో ఆరోగ్యపు సిబ్బంది గలదు. 198 పంచాయతులు గ్రంథాలయములను నెలకొల్పెను. 481 పంచాయతులు నీటి సప్లయకి ఏర్పాటుజేసెను. కొన్ని పంచాయతులు దేవాలయములను బాగుచేసి, ఉత్సవములను నిర్వహించెను. 25 పంచాయతులకు బోర్డుస్కూళ్లపై తనిఖీజేయు అధికార మొనగబడెను. ఆరోగ్యము విషయమునను, పారిశుధ్యత విషయమునను కొన్ని పంచాయతులు శ్రద్ధవహించలేదని, రిజిస్ట్రారు జనరలుగారు విచారించుచున్నారు. కాని, పట్టణములలోని మ్యూనిసిపలు సంఘములందే యిట్టి లోపములు గనుపించుచుండ పంచాయతులలో నిట్టి లోపములు గనుపించుట వింతగాదు. సంవత్సరాంతమున 1190 పంచాయతీ పాఠశాలలు గలవు. వీనిపై తాలూకా బోర్డుకు గల అధికారమును తొలగించి, జిల్లా ఎడ్యుకేషనలు ఆఫీసరుగారికి ఒప్పగించుట ఎంతవరకు బాధకరమో జెప్ప వీలులేదు. పంచాయతుల విధానము పూర్తిగా మార్పు జెంది, వానికి స్వేచ్ఛయు ఆర్థిక సౌప్యమును చే కూరిన గాని, నత్వరాభివృద్ధి గలుగజాలదు.

కామన్న సభ: చీనా డిమాండ్ పోరాటము
కామన్న సభలో నేటి దినము చీనా రుష్యా పోరాటము విషయమై ప్రశ్నలడుగబడెను. కెల్లాగు శాంతి ఒడంబడిక పై చీనా రుష్యాలు రెండును సంతకము జేసియుంటున్నచే, దీని సంగీకరించిన ప్రభుత్వముల దృష్టి కీ విషయమును దెచ్చెదరా యని యడుగగ, తప్ప జేసినవారి పై చర్య దీసికొనుటకు, ఒడంబడికయం దెట్టి ఏర్పాటు లేదని, విదేశాంగ మంత్రి యగు హెడ్డరుననుగారు బదులు చెప్పిరి. కెల్లాగు ఒడంబడిక యుద్ధ బహిష్కారాదర్శమును మాత్రము సూచించెను. అంతయ గాని, దీని సమయంలో బెట్టుటకు వలయు సాధనములను నిరూపింపక బోయెను. ఇదియే దీనియందలి గొప్ప లోపము. చీనా ప్రభుత్వమువారు కెల్లాగు ఒడంబడిక పై సంతకము జేసినవారికిని, నానారాష్ట్ర సంఘమువారికిని గూడ విన్నప మంపిరి. నానారాష్ట్ర సంఘమున కీ విషయమై చర్య దీసికొనుట కధికారము గలదని, హెడ్డరుననుగారు రంగీకరించి, ముందేమి జరుగునో చూడవలయు ననిరి. కాని ఆలస్యము జరిగిన కొలదియు, వ్యవహారము క్లిష్టమగుట సహజము. ఇంతకాల మీ విషయమై పెద్దజాతుల వారు ఉపేక్ష వహించి యుండుట శోచనీయము. కలతలు ప్రారంభమయిన రోజులలోనే, అమెరికా ప్రభుత్వమువారికిని, బ్రిటిషు ప్రభుత్వము వారికిని మధ్య ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగెననియు, పిమ్మట నెట్టి ప్రస్తావన జరుగలేదనియు, నల్లరు కలసి చేయు పనులలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారుగూడ పాల్గొందురనియు, హెడ్డరుననుగారు సూచించిరి. ఇందును బట్టి యుద్ధములను నివారించు విషయమున, వివిధ జాతులవారి కిని పైకి చూపునంత ఆతురములేదని, తలంప వలసినచున్ను. ఇక నయినను వీరు వెంటనే చర్య దీసి కొననిచో, యుద్ధ బహిష్కార మనునది

కలలోనివార్త యగును. కెల్లాగు ఒడంబడికకు కారణ భూతులయిన అమెరికా ప్రభుత్వము వారును, అందుకు గట్టిగా నామోదము తెలిపిన బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారును తగిన చర్య దీసికొనుచో, పోరాట మంతరించును. అన్ని దేశములవారి కన్నను, అమెరికా ప్రభుత్వ బాధ్యత మరింత యధికముగ నున్నది. వీరు తమ బాధ్యత నెంతవరకు నిర్వహించెదరో, ఎంతవరకు ప్రపంచ శాంతిని కాపాడెదరో, చూడవలయును.

రాండుటేబిలు సమావేశము : సంస్థాన ప్రజలు
రాబోవు రాండుటేబిలు సమావేశమునందు, సంస్థానాధీశులు పాల్గొందురని, రాజప్రతినిధి ప్రకటనము దెలిపెను. సంస్థానాధీశుల తోబాటు సంస్థాన ప్రజలు గూడ పాల్గొనిన గాని, సంస్థాన ప్రశ్నను సమగ్రముగ చర్చించుటకు వీలుండదని, విన్నపము లంపబడెను. సంస్థాన ప్రజలీ విషయమై పట్టుదల జూపుచున్నారు. రాజప్రతినిధి గారు వీరికి ప్రత్యుత్తర మొనగించు, సంస్థాన ప్రజలు పాల్గొనవీలులేదని స్పష్టపరచిరి. రాండుటేబిలు సమావేశమునందు, సంస్థానముల ఆంతరంగిక సమస్యలు చర్చింపబడవనియు, రాజ్యంగ సంబంధమయిన విశాల ప్రశ్నలు మాత్రమే విచారించబడు ననియు, వీనిని చర్చించుటకు సంస్థానాధీశులే అర్హులనియు, రాజప్రతినిధి గారు ప్రకటించిరి. కాని, సంస్థాన ప్రజలు మాత్రము, బ్రిటిషు ఇండియాకును సంస్థానములకును ఉండవలసిన సంబంధము గూర్చి ఏల చర్చింపరాదో తెలియదు. సంస్థానక్షేమ బాధ్యత సంస్థాన ప్రజలపై గూడ గలదు. సంస్థాన భావిపరిణామమును నిర్ణయించు నపుడు, సంస్థాన ప్రజలకు స్థానమియకుండుట భావ్యముగ తోపడు. బట్లరు కమిటీ విచారణలోనే తమకు స్థానము లేదని కుందుచున్న సంస్థాన ప్రజలు, రాండుటేబిలు సమావేశమునందు గూడ స్థానము లేదని గ్రహించుచో, మరింత యసంతృప్తిని గనుపరుపక మానరు.

కలకత్తా కార్పరేషను :
బి. యా. డే. గారి నియామకము యూరపియను లింకను భారతీయుల కున్నతో ద్యోగములు లభింపకుండ జేయవలయునని యత్నించుచుండుట శోచనీయము. ఇంజనీరింగు పదవులు యూరపియనుల సొమ్ముగ నుండెను. బి. యా. డే. గారను బెంగాలు వాస్తవ్యుని స్పెషలు ఆఫీసరుగ నియమింపగనే, కలకత్తా కార్పరేషనునందు, హాహారపములు చెలరేగెను. హెస్లింగుగారు యూరపియను వర్తకుడు, లేనిపోని నిందారోపణల గావించి, డే.గారి సవమాన పరుపనెంచిరి. కాని, డే.గారి సమాధానమును వినినపిమ్మట, కలకత్తా కార్పరేషను వారు వారి నియామకమును ఖాయపరచిరి. హెస్లింగుగారును, మరి నలువురు యూరపియను సభ్యులును, డే.గారి నియామకమునకు ప్రతికూలముగ వోటుజేసిరి. ఫిట్ ఫ్యూ అను సభ్యులమాత్రము అనుకూలముగ వోటిచ్చెను. యూరపియను సంఘమైఖిరి మార్పుజెందుచున్నదని, తలంప సభకాశము లేకుండ, కలకత్తా యూరపియను ప్రముఖులు ఆటంక పెట్టుచున్నారు. ఇట్టివారు, భారతదేశ స్వాతంత్ర్య సిద్ధికి తోడ్పడెదరని తలంప వీలు పడదు.

జార్జి జోసెఫ్ గారు : కద్దరు జార్జి జోసెఫ్ గారు, కాంగ్రెసుపక్షమునందలి వెడలిపోవుటయగాక, కాంగ్రెసు నిర్మాణ కార్యక్రమమును గూడ నిరసించుచున్నారు. కద్దరు ఆర్థికముగ లాభకరము గాదని, వీరు చాటిరి. వీరిపుడు జస్టిసు పక్ష సభ్యులుగ నున్నారు. కడచిన జస్టిసు పక్ష సమావేశము కద్దరుకు సంబంధించిన తీర్మానము గావించి యుండెను. వీరికి జస్టిసు సమావేశ తీర్మానము గూడ సరిపడకున్నది. వీరు నూతన నిర్మాణ కార్యక్రమమును సూచించిరి. కాంగ్రెసు కార్యక్రమము ప్రజల స్వతంత్రతపై నాధారపడి యుండును. వీరు సూచించిన కార్యక్రమము, ప్రభుత్వానుగ్రహముపై నాధార పడును. దీనిని నిర్మాణ కార్యక్రమ మనుట, హాస్యాస్పదము.

నాడర్నా రాజగారి ప్రకటనము
ఆప్టని స్థానపు నూతన రాజగు ఆమీరు నాడర్నాగారి ప్రకటనమునందు కొన్ని ముఖ్య విషయములు గలవు. అన్నిటికన్నను మధ్యపాన నిషేధము ముఖ్యమయినది. ఇక్కార్యమును వీరు కొనసాగింప గలరేని, ఆసియా ఖండమున కంతకును మార్గదర్శకులు కాగలరు. వీరి సంకల్పము ఉత్తమ మయినదనుటకు సందియము లేదు. ఇదిగాక, విద్యాభివృద్ధినిగూర్చి, ఈ ప్రకటనము ప్రతిపాదించుచున్నది. నాడర్నాగారి పరిపాలనము క్రింద, ఆప్టని స్థానము నత్వరాభివృద్ధి గాంచి, నాగరిక ప్రపంచమునందు సముచిత స్థాన మాక్రమించుగాక యని కోరెదము.

సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు
శరీరస్వస్థత గలుగకుండుటచే, సర్ కూర్మా వెంకటరెడ్డినాయుడుగారు సెలవుపై హిందూదేశమునకు వచ్చెదరనియు, మార్చి నెల వర కిక్కడనుండు రనియు, షేర్షాపూర్ లు దెలుపుచున్నవి. దక్షిణాఫ్రికాకు ప్రభుత్వపు ఏ తెంటులుగ వెడలిన గా! శ్రీనివాసశాస్త్రిగారికిని, సర్ వెంకటరెడ్డినాయుడుగారికిని గూడ, శరీరములు అస్వస్థత జెందుట శోచనీయము. నాయుడుగారు మాతృదేశము జేరిక పిమ్మట, త్వరలో ఆరోగ్యమును కోల్పోనెదరుగాక యని కోరెదము.

యునైటెడ్ ఎమర్సన్ నాటకసమాజము

పల్లాకిమిడిలో జయప్రదముగా నాటకమును ప్రదర్శించుట
పల్లాకిమిడి, సవంబరు 27:—గంజాం మండలమునందలి యునైటెడ్ ఎమర్సన్ యను నాటక సమాజమువారు ప్రస్తుతము పల్లాకిమిడి వచ్చియున్నారు. ఈ సమాజమునందును ప్రసిద్ధులగు నటులు పలువురుగలరు, వారు పట్టణమునందు కృష్ణతులాభారము, భక్తరామదాసులను నాటకములను చాల ప్రశంసనీయుముగా ప్రదర్శించిరి. శ్రీయుతులు దేవులపల్లి లక్ష్మీనరసింహం, మాస్టరు వైడి శాబుగార్లు ప్రధాన పాత్రలను ధరించిరి పిమ్మట మహారాజా వారికోటలో శ్రీ రాజావారి సమఖమున మరి రెండు నాటకములను గూడ ప్రదర్శించిరి: పట్టణ మంత్రి ప్రముఖులు పలువురు వీరినాటకములను సందర్శించుచున్నారు. పట్టణవాసులు వీరి నాటకములను సత్కృతిగ నుగా నాదరించుచున్నారు, వీరు త్వరలో పుచ్చితముగా నొక యేకపాత్ర ప్రదర్శనమును జరుపదలచిరి. ఆనాడు ఇట్టి విద్యాభివృద్ధి సరసింహారావుగారిని గౌరవింపనున్నారు. (స్వతిమవిలేఖరి తంలివార్త)

విదేశవార్తలు

రాండుటేబిలు సభ

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 28:—పార్లమెంటుకు అంత్యసూచన లను సమర్పించుటకును, వీలైతే సంతకము వీరకాభిప్రాయమును వెలుపుటకును రాండుటేబిలు సభ సందేశించితిమని గ్రాహంపోలు గారికి కామన్సుస్థలో చెప్పుగారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. బ్రిటిష్ భారత రాజకీయములందు ప్రమాణముగ గైకొనతగు వారినే మట్లాడుటకు అట్టివ్యక్తులను సభకు నియమించుటకు ఇండియా ప్రభుత్వమువారు సహకారము సల్పవారని ఆభయమిడిరి. అన్ని యభిప్రాయములను వెలుపువారినే నియమించెదరని అనగా అన్ని పక్షముల ప్రతినిధులను నియమించెదరనిరి.

చీనా సోవియటు సంబంధములు

పార్లమెంటులో ప్రశ్నలు

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 28:—కామన్సుస్థలో చీనారషి యా సంబంధములను గూర్చియు, కల్లాగు ఒడంబడికను గూర్చియు అడుగగా, ఎవరైన చర్యను దీసికొనునో వారితో కలసి పనిచేయుటకు బ్రిటను సిద్ధముగా నున్నదని హెండర్సన్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి. దీనిని బ్రిటనే ప్రానుకోనవలె నే మోయను విషయమును ఆలోచించుటకు తనకు ఇష్టమేయనిరి. కల్లాగు ఒడంబడిక నుల్లంఘించినవారితో చర్యను దీసికొనుట కట్టి ఏర్పాటులు లేవనియు జాతీయమితి ఒడంబడికలో కొంత ఏర్పాటు గలదనియు నుడిచిరి. కలసి చర్యను దీసికొనుటకు బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారు యునైటెడ్ స్టేట్స్ తో కొత్త గ రాయబారములను సల్పవలెనని చాంబర్లెన్ గారు నూచించిరి. తాను ఈ విషయమై ప్రానుకొని అమెరికాతో రాయబారము లను సల్పవిషయమై ఆలోచించెదమని హెండర్సన్ గారు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చిరి.

సింగపూరు నౌకాశయము

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 28:—సింగపూరు నౌకాశయములో పనిని మానుటకు నిర్ణయించిరి, గాని మోనానికాశయమున పనిని ఆపవలదుకొన లేవని ముగ్గానాట్ల గారు చెలిపిరి.

సర్ కే. వి. రెడ్డి

సెలవుపై ఇండియాకు వత్తురు

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 28:—సర్ కే. వి. రెడ్డిగారి ఆలోచనలను బాగుండక, పోవుచే ఇండియాకుబయి వచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారు వెలచిచ్చిరి. మార్చి మధ్యభాగమువరకు ఆఫీసులో ఇండియాలో ఉండును. వీరి ఆలోచనలనుబట్టి సెలవు నిర్ణయింపబడును. రెడ్డిగారు డిప్యూటీ సెక్రటరీ ఏజెంటు యవరకు వచ్చారు.

తర్కీ రషియను ఒడంబడిక

(రూటరు)

లండన్, నవంబరు 28:—ఒడంబడికను వ్యక్తము చేసి కొంతమంది ఆమెలవరకు తురకకు యెక్కిరి ప్రభుత్వములవారు ఒడంబడికను చేసిరి. దీనివల్ల రషియాకు తురకకు ఎక సహజము ప్రాంతమును. ఇదివరలో ఏరియంబయ్యునున్న స్వల్ప స్వల్పంబయ్యును.

తప్పిపోయెన్న జిల్లాజుడ్జి ఎర్నెస్టు మెల్బుము ఐ. సి. ఎస్. గారు పార్లమెంటులో అన్వయితగా నుట్టట్లు కనగొనిరి.

ఆంగ్లో రషియను సంబంధములు

(వై రెస్)

రుగ్బీ, నవం 28:—వీలేదీని బ్రిటిష్ రషియా రాయ బారులు తమతమ యుద్ధోగములను స్వీకరింపుకో శిష్య పిలు లేదని కామన్సుస్థలో ఆర్థుకు హెండర్సన్ గారు ప్రత్యుత్త రము నిచ్చిరి. ఈ దేశములో సోవియటురాయబారుల కట్టి సౌకర్యము లుండునో బ్రిటిష్ రాయబారికిగూడ రషియాలో అట్టిసౌకర్యములే యుండును. సోవియటు ప్రభుత్వ ప్రతినిధు లతో మాట్లాడినపుడు ఆర్థిక సహాయమునుగూర్చి ఏ వి యు ప్రస్తావించలేదనిరి.

చీనా రషియా పోరాటము

ఎవరైన తమ లాభమునిమిత్తము కల్లాగు ఒడంబడికకు విరుద్ధముగ యుద్ధమునకు గడంగలేని అట్టివారి కా ఒడంబడి కలోనున్న లాభములు నిరాకరింపబడుననియు అంతియగాని వారితో చర్యనుదీసికొన పిలులేదని హెండర్సన్ గారు ప్రత్యుత్త రము నిచ్చిరి. చీనావారు జాతీయమితికి అపిలు చేయునని తెలి యుననియు దానికి తగిన ఏర్పాటులు జాతీయమితి ఒడంబడి కలో గలవనిరి. అదియుంగాక వ్యవహార మెటుండి ఎటుతిరు గునో వేచియుండుట మంచిదనిరి. అమెరికాతో రషియా చీనా పోరాటమునుగూర్చి రాయబారములనుసల్పుట కీ దిన మే ఆలోచించితి మనిరి. మొదట జాతీయమితి జోక్యము లేకుండ గనే కల్లాగు ఒడంబడికను సంతకముచేసినవా రందరును కలసి చర్యనుదీసికొన ఆలోచించుచున్నార మనిరి.

ఐరిషు పీ స్టేటు

ప్రీవీ కవున్సిలు

(వై రెస్)

రుగ్బీ, నవంబరు 28:—ఐరిషు రక్షకమంత్రి ప్రీవీ కవున్సి లు యధికారమును తిరస్కరించెనను విషయమును కామన్సు స్థలో ప్రశ్నించిరి. ఐరిషు ప్రీవీటుకు ప్రీవీ కవున్సిలు అధికా రమునే వర్తింపజేయదలంచిరాయని యడుగ మరల ఇంపీరియ లుసభ (సామ్రాజ్యసమావేశము) గూడ మార్పు నెద్దానినైన జేయువరకు అన్నిటికిని ప్రీవీ కవున్సిలే ప్రధానస్వాధీనానమని యు అపిలు చేసికొనుటకు అదే ఆధారమనియు ప్రధానామా త్యుడు ప్రత్యుత్తరము నిచ్చెను. తమకీ ప్రీవీ కవున్సిలుతో సంబంధము లేదనిగాని మరితర విషయమునుగూర్చిగాని. ఐరిషు ప్రీవీటు ప్రభుత్వమువారేమియు చెలపలేదనిరి. ఐరిషు ప్రీవీటు వారు తమ ధర్మములను తప్పి ప్రవర్తించు యుద్దేశ మెన్నడును లేమున గన్పించలేననిరి.

ఇండియాకు డొమినియను ప్రభుత్వము

నీయదలంచుట అవినేకము

(బీముసర్విసు)

లండన్, నవంబరు 27:—సకాజ్ రిఫరెన్సులో భాగం నేనాని ఇండియాకు డొమినియను ప్రభుత్వము నీయదలంచుట గొప్ప అవినేక మని వ్రాయుచున్నాడు. భారతరాజకీయ వైత్తలకు బలము, కీలము, ప్రేరణలేవనుచున్నాడు. ధీసంపన్ను లే గాని వైఖోపములు వారియం దున్నవనుచున్నాడు. భారతవైఖ్యను కేటివరకు నున్నదన్నచో దానికి కారణము బ్రిటిష్ అధికారుల పలుకుబడియే యనుచున్నాడు. భారతవైఖ్యలను కేటివరకు నుంచగల్గినది బ్రిటిష్ వైఖ్యధికా రుల పలుకుబడియే యనుచున్నాడు. బ్రిటిష్ వైఖ్యధికారులు లేనిచో భారతవైఖ్యలు కోతగావుండును. ఆకాశంబును దుర్బలులగు కొంద్రు ప్రభుత్వ డువ్యాధను మానుటకు బ్రిటిష్ వారు తమ అన్నమును మానుకొనదరా యనుచున్నాడు. అట్టి స్వార్థభాగ్యమును చేయవలెనుట పిచ్చిపని యనుచున్నాడు. వేదవైఖ్యలదీని కెట్టి సామ్రాజ్యమును ఎన్ని తరములనుండియో విస్తించి శిష్య మునకగా భాగ్యము ఘనకోవరా డనుచు న్నాడు. మనదే ఇండియా గ్రంథము భారతీయుల నిమిత్తము వ్రాయబడినది. అట్టివారిని బాగుచేయకుండ విడిచివేయదరా? యనుచున్నాడు.

కార్మిక ప్రభుత్వమువారు

టోరీవిధానమునే అవలంబించుచున్నార

(బీముసర్విసు)

లండన్, నవంబరు 27:—సకలత్వాలాగారికి ప్యాస్పోర్టులను నిరాకరించుటచే కార్మిక ప్రభుత్వమువారు టోరీవిధాన మునే అవలంబించుచున్నారని భారతీయులు వ్యాయముగ తలంచెదరని గ్లాస్కో ఫార్వర్డు పత్రిక చెలుపుచున్నది. ఇండి యాకు సకలత్వాలాగారిని పోనిచ్చుచో అచట ఆత డెన్ని యుపన్యాసముల నిచ్చినను ఇండియా కార్యాలయమువారి నిరం కుక తీర్మానములకంటె ఎక్కువ కోపమును కలుగజేయుజాల వనుచున్నది. సకలత్వాలాగారివంటి వ్యక్తికి ప్యాస్పోర్టును నిరాకరించుట ఎంతమాత్రము సమర్థనీయము గాదనుచున్నది.

మాంటేగు ప్రకటనము

(బీముసర్విసు)

లండన్, నవం 27:—అగాథాన్ గారు మాంటేగు ప్రకట నమును రాష్ట్రీయ గవర్నరులు ఆహ్వానించిన బైముప్రతి కలో వ్రాయగా లేదని సర్ రెజినాల్డ్ క్రాడకు, సర్ ఆల్ఫ్రాం డరు కార్డుగారు చాటుచున్నారు. ఫల్గునుఫర్డు ప్రభుత్వము వారు ఇండియా కార్యాలయమునకు కొన్ని నూచనల నంపిరి. దానికి ప్రత్యుత్తరములేదు. 1917 ప్రకటనము వెలువడుటకు ఢిల్లీ ప్రభుత్వమునకును క్వేతముందర ప్రభుత్వమునకును రహ స్యముగ ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు జరిగినేమో శిష్యకాలను. వా రిరువురుకును జరిగిన రాయబారములను ప్రకటిం చు చో అపుడు ఇండియా ప్రభుత్వమువారే వారిని చూపికో తెలియ గలదు. 1917 ప్రకటనములోనున్న మరతులు చెలంసుఫర్డు ప్రభుత్వము నూచించిన మరతులుకావని తన యభిప్రాయముని క్రొడకుగారు చెలుపుచున్నారు.

ఫిలిపైన్సు స్వాతంత్ర్యము

(బీముసర్విసు)

లండన్, నవంబరు 27:—ఫిలిపైన్సుదీవుల స్వాతంత్ర్య మును ప్రకటించి దాని ననుసరించి రాజ్యాంగవిధాన ము ను తయారుచేయుటకు వెసిడెంటు హూషుగారు ఏర్పాటు చేయవలెనని ప్రతినిధి సభాసభ్యుడగు నట్టునుగా రొకచిట్టును ప్ర వేశపెట్టిరి. సామ్రాజ్యకాంక్షగల వర్ణములో అక్షేపణలు బయలు చేరినవి. స్వాతంత్ర్యము నిచ్చుచో, అమెరికా పెట్టుబడికి ప్రమాదము గల్గుననుచున్నాడు. స్వాతంత్ర్యముతో గూడుకొన్న ప్రమాదములను ఫిలిపైన్సువారు భరింపజాలరట. దానిని విడచి యుటకు పిలులేదనియు అమెరికాకు ఆయువుపట్టు నంటిదనియు చెలుపుచున్నాడు.

కార్మిక ప్రభుత్వ విదేశాంగ విధానము

లాకరు ల్యాంపునగారి ఆక్షేపణ

(బీము సర్విసు)

లండన్, నవంబరు 27:—కార్మిక ప్రభుత్వ విదేశాంగ విధానమును లాకరుల్యాంపునగారు ఖండించిరి. కార్మిక ప్రభుత్వ మువారు అపుడే ఈజిప్టును సామ్రాజ్యమునకు నక్త పెట్టిరి. అన గా గోల్ఫ్స్ట్రెనులులే జేసిరి. అదేవిధానముచే ఇండియాను గూడ సామ్రాజ్యమునకు లేకుండ జేయ నున్నారట. ఇండియానుగూర్చి ముగ్గానాట్ల గారు వ్యవంక్రముగా వ్యస్థిత వ్యవహారములకు ఒప్పుకొనరాదు. అట్లు చేసినచో ఆత్మహత్యను గానించుకొన్నట్లును. అట్లానట్టిరేని ఇండియా తప్పక మన సామ్రాజ్యము నుండి తొలగిపోవును. ఇది తథ్యము అని లాకరుల్యాంపునగారు కనగా ఆ పనిని ఇదివరకు ల్యాంపునగారే గావించిరిని ముగ్గా నాట్ల గారు రివిరి.

కనడా ప్రభుత్వమువారు కార్మిక ప్రభుత్వ పింగళులకు ఈజిప్టు భారతదేశ విధానమును కనిపెట్టి ఆకుకలితో జూచు చున్నారని చెప్పిలుగా రనిరి. వీటినివయమై భీతిపడు చున్నారట.

సానికవార్తలు

మద్రాసు కార్మి రేషను:— మద్రాసు కార్మి రేషను సాధారణపథ రాబోవు దిసంబర ౧౩ వ తేదీని సాయం కాలము 5-15 గంటల రిపున భవనమున జరుగును.

రాకపోకలు:—అస్టిక్ బ్రదర్స్ కంపెనీకి చేరిన క్రేస్ విలియంసుగారు కలకత్తానుండి నేటి ఉదయమున మద్రాసుకు వచ్చిరి.

క్రియేటర్ సి. ఆర్. రెడ్డిగారు విజయవాడకును, మేజరు హోవార్డుగారు ఉదకమండలమునకును ఇ. టి. హెచ్. ప్రిన్స్ సమ గారు కన్పూరుకును, కెప్టెన్ బ్లోరీ హార్డగారు, వాల్టెరునకును, కే. సి. మానవిక్రమన్ రాజాగారు క్యాళిక్టు నకును నిన్న రాత్రి వెళ్లిరి.

ఒక బాలుడు రైలుక్రిందపడి ప్రమాదము కలుగుట:—నేడు పెరంబూరు స్టేషను సమీపమున పుణ్య కోటి అను 15 ఏండ్ల బాలుడు రైలు పట్టులు దాటబోవున మయమున రైలుబండి యీబాలుని క్రింద పడగొట్టెను. బాలుడు తీవ్రగాయములు తగిలెను. బాలుడు వెంటనే పెరంబూరు రైల్వే ఆస్పత్రికి గొంపొబడెను. బాలుడు ఆస్పత్రియందు అవసాన స్థితియందున్నాడు.

కార్మిక విచారణ సంఘ అసిస్టంటు కమిషనరు నియామకముపట్ల మద్రాసు పాకీసంఘమువారి అసమ్మతి:— విట్టి కమిషను మద్రాసు విచారణయందు సహాయమునర్హులగునా ప్రభుత్వమువారిచే అసిస్టంటు కమిషనుగా నియమింపబడిన ఒకేమల్లా సాహెబ్ గారు కార్మికుల పక్షపు సరియైన ప్రతినిధి కావందున యీ నామినేషనుపట్ల మద్రాసు పాకీసంఘమువారు తమగాఢ అసమ్మతి తెలుపుచున్నారు.

యం. యస్. యం. ఇండియన్ రైల్వే సమితి పెరంబూరు:— యం. యస్. యం. ఇండియన్ రైల్వే సమితి యొక్క రెండవ వార్షిక సాధారణపథ రేపు 29 వ తేదీని పెరంబూరులోని ఇక్బిల్బూటు హాలునందు సాయంకాలము 5 గంటల జరుగును. ఈసభయందు సంఘపు వార్షికనీవేదిక ఆమోదించబడును. రాబోవు వర్షియపు కార్యనిర్వాహకుల ఎన్నిక కూడ జరుగును. సమితి అధ్యక్షులగు ఆర్. డి. వికేసన్ గారు యం. యస్. యం. రైల్వే ఫిఫ్ మెకానికల్ యంజనీయరు యీ సభకు అధ్యక్షత వహించెదరు.

మోటారు సైకిలు ప్రమాదము:—నిన్న రాత్రి పెరంబూరులో వివాదకరమగు మోటారు సైకిలు ప్రమాదము సంభవించుట చేత ఇరువురు కుత్తి ప్రగాయములు తగిలెను. ఒక యూరోపియనుడు, ఒక యూరోసియనుస్త్రిని మోటారు సైకిలు వెనుకభాగమున కూర్చుండవెట్టుకొని పోవుచుండగా నా మోటారు సైకిలు ప్రమాదవశమున రోడ్డుప్రక్కననుండు మురికికాలువలో పడిపోయెను. ఈ ప్రమాదము నిన్న రాత్రి ౧౦. జరిగెను. మోటారు సైకిలుపై నుండిన యిరువురును తీవ్రగాయములు తగిలెను. వెంటనే వీరు జనరలు ఆస్పత్రికి గొంపొబడిరి. మోటారు సైకిలు పూర్తిగా చెడిపోయెను. పోలీసువారు ఈవిషయమున విచారణ నలుపుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

అఖిలభారత పండిత పరిషత్:— అఖిలభారత పండిత పరిషత్ సమావేశము తిరువల్లి క్లబ్బింగ్ కండా మంటపమున దిసంబర 1 వ తేదీని సాయంకాలము 4 గం. శ్రీ కాళిక్ష్ణమాచార్యగారి అధ్యక్షతన ప్రారంభమగును. 4-80 గం. అధ్యక్షోపన్యాసము నొసగబడును. ఈసభ మరల దిసంబర 2 వ తేదీని మధ్యాహ్నము ౪ గం. సమావేశమగును. భారతదేశము యొక్క ప్రదేశములనుండి వచ్చిన విద్వాంసులు ఉపన్యాసములు నొసగెదరు. తీర్మానములు చేర్చింపబడును. సాయంకాలము 6 గం. బహిరంగసమావేశము జరుగును. అందు బండితులు సహిత భర్తనీధాంతములగుర్చి ఉపన్యాసించెదరు. పండిత కాళిక్ష్ణమాచార్యులవారు రేపు ఉదయమున 7 గం. బాబూ క్యాసునందర చక్రవర్తి, అఖిలభారత సహిత భర్తసభ అధ్యక్షులతో మద్రాసునకు విచ్చేయుదురు. ఈరెండు సభల అధ్యక్షులకు వెంట్రులు స్టేషనుపట్ల ఆహ్వాన మొసగుదును.

శ్రీ పెరంబూరునందు మోటారుబస్సు ప్రమాదము

నిన్న శ్రీ పెరంబూరునందు మోటారుబస్సు ప్రమాదము కలిగి ౪5 యేండ్లుగల అమృతమ్మ అను స్త్రీకి తీవ్రగాయములు తగిలెను. ఈమె త్రోవలో నడచుచుండ మద్రాసునకు వచ్చుచుండిన మోటారుబస్సు ఆమెను డిక్కినెను. ఈసంఘటన ములో ఆస్త్రీకి తీవ్రగాయములు తగిలెను. ఈమె వెంటనే జనరలు ఆసుపత్రికి తీసుకొని రాబడెను. ఆసుపత్రిలో చేర్చుకొనిన కొంతసేపటికి యీమె మృతినొందెను. ఈవిషయము నేటి సాయంకాలమున విచారణ జరుగును.

చెన్నై రాష్ట్ర ముస్లిము సమావేశము

దేసంబర ౪ వ తేదీ బదులుగా 5 వ తేదీని జరుగును చెన్నై రాష్ట్ర ముస్లిము సమావేశ కార్యక్రమ అబ్దుల్ లతీఫ్ ఖర్కా యం యల్. ఏ గారు యిటుల ప్రాయంచున్నారు. — చెన్నై రాష్ట్ర ముస్లిము సమావేశపు అధ్యక్షులగు మూలానాహిద్ దావూద్ యల్. ఏ. గారు మూలానా సయ్యద్ ముర్తజాహ్ హాజ్ యల్. యల్. ఏ. గారితో జూనాగర్ నగరపు సొందా ముస్లిములతోగాదాలను పరిష్కరించుటకుగాను చెట్టెలు దావూద్ గారు తంతి సంఘమున్నారు. ఇందుచే దావూద్ గారు దేసంబర ౪ వ తేదీలోపున మద్రాసు చేరుటకు వీలుండను. అందునల దేసంబర ౪ వ తేదీని జరుగునని ప్రకటించబడిన చెన్నై రాష్ట్ర ముస్లిము సమావేశము ఆ రోజున జరుగక దేసంబర 5 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 2 గం. జరుగును. విషయనిర్ణయసభ మాత్రము ఒకరోజు ముందు మధ్యాహ్నము ౪ గంటల క్రింద కేరళాని ఖాన్ మహాలనందు జరుగును. (అ. ప్రె.)

అర్చకుల దావాలు

నవంబరు 28:— గుంటూరు జిల్లా కోర్టులో హిందూ ధర్మాదాయముల బోర్డువారి ఆర్డర్ల రద్దునిమిత్తం దాఖలుచేయబడిన దావాలో ది 16-11-29 వ తేదీన బోర్డువారి తరపున పి. వెంకటరమణరావునాయుడుగారు హాజరై నాడించి యుండిరి. అర్చకులపక్షమున అల్లాడి కృష్ణస్వామిఅయ్యగారివాదన నిమిత్తము 7-12-29 వ తేదీకి జిల్లాజడ్జిగారు వాయిదా యిచ్చియుండిరి. ఆ తేదీకి కృష్ణస్వామి అయ్యగారికి యితరకేసులుండుటచే 30-11-29 (శనివారము)నకు వాయిదాలను మార్చువలసినదిగా జిల్లాజడ్జిగారిని కోరగా, అందులకు వారంగీకరించి వాయిదా లన్నియు 30-11-29 వ తేదీకి మార్చిరి.

కాని అల్లాడి కృష్ణస్వామిఅయ్యగారికి దేహోగ్యము తృప్తికరముగా లేకపోవుటచే ది 30-11-29 తేదీకి గుంటూరు రాజాలని తెలియుచున్నది. సదరు దావాలు వేరొకతేదీకి వాయిదా యిప్పించవలసినదిగా జిల్లాజడ్జిగారిని కోరునట్లు తెలియుచున్నది. మద్రాసు. పి. ఆర్. కృష్ణమాచార్యులు.

న్యాయస్థానవార్తలు

శ్రీయుత ముకుందలాల్ సర్కార్ గారి అపీలు

హైకోర్టువారు శిక్ష తగ్గించుట
రాష్ట్రోపా నేరమాక్రింద ఘట్టుకాను మేజస్ట్రేటు, శ్రీ యుత ముకుందలాల్ సర్కార్ గారికి విధించిన మానముల శిక్ష గూర్చి సర్కార్ గారు మద్రాసు హైకోర్టువారికి అపీలు చేసిరి. ఈఅపీలు ప్రధానన్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి, కృష్ణపండ్ల గార్ల ఎడట విచారణమనచ్చెను. న్యాయమూర్తులు కేసు తీర్పు చెప్పుమా ముకుందలాల్ సర్కార్ గారు యంతవరకు అనుభవించిన నాలుగు మానముల శిక్ష చాలుననియు తతిమ శిక్ష రద్దుచేసి తీర్పుచెప్పిరి.

దారుణముగు కూనీకేసు అపీలుచేయబడుట

శిక్ష తొలగించబడుట
హాసేను బిహారి అనువానిని కూనీ గావించెనను నేరముపై ముగసూరు పెమ్మ జడ్జిచే మరణశిక్ష విధింపబడిన మాల్వేల్ లూయీ, మరియు ముత్తురు హైకోర్టువారికి అపీలుచేయగా ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి హిందోలేగార్ల అపీలు విచారణ గావించి శిక్షను తొలగించిరి.
జుంకులూరు సమీపమున ఆక్టాయను గ్రామముందు హాసేక్ హారి యనువతడు ప్రభాకరితేదిన నేరపడ్డు. అతడు 1929

ఆక్టోబరు 18 వ తేదీయందు బాజీ అను గ్రామమునకు వెళ్లుచున్నానని చెప్పి ఆక్టా గ్రామమున విడచి వెళ్లెను. ఈకేసునందు మొదటి ముద్దయి బిహారీలో మాన్యుల్ పెరేరా యనువానిని సాక్షును దొంగలింప వలసినదిగను, అట్లు శేసి న ౩ తగినబహుమతి నొసంగదనని వాగ్దానము గావించినట్లును, ఆప్రకారమే బిహారీ హోరీ గావించి తన కొసంగదననిన బహుమతి నొసంగవలసినదిగ పలుమారులు ముద్దయిని కోరుచున్నను ముద్దయి తప్పించుకొనుచు వచ్చెననియు ప్రాసిక్యూటర్ వారి వాదము. హత్యజరిగిన ఆక్టోబరు 18 వ తేదీ ముద్దయి బిహారీనిని ప్రాసిక్యూటర్ మొదటిసారిని డబ్బు చెల్లించునని చెప్పి మరుసటి యన నొక తిప్పికై గొంపొయి, ధనము తెత్తునని చెప్పి వానినపట్ల విడచి తానెవటికో యరగి మరలివచ్చి, ధనమును చెల్లించినపిదప బిహారీతో, రహస్యముగా మాట్లాడవలయునని తెల్పెను. అట్లు వా దుభయయును ప్రత్యేకముగా సంభాషించుచుండగా కొంతసేపాకాము కలిగెను. ఇంకెల్లా ప్రక్కనే పొదలమాటున దాగియున్న యితరముద్దయిలు ముత్తురు బయల్పడి బిహారీని పడద్రోసి వానిపైవెక్కి, కూర్చుండిరినియు, మొదటి ముద్దయి అంతట బిహారీయొక్క కుడికంటిని కత్తితో పెరికివేసెననియు, మూడవ ముద్దయి రెండవద్రుడును పెకలింపెననియు, అంతట ఆ తని న చట విడచి చెల్లి సాయంత్రము తిరిగివచ్చి యీలోపల మరణించిన బిహారీకవమును కొంపదురు అను గ్రామసమీపమున నొక బావిలో పడద్రోసిరినియు ప్రాసిక్యూటరువారి వాదన. చాలాదినములవరకు బిహారీయొక్క జాడ తెలియకుండెను. 1929 జనవరి 11-న తేదీ యందే పోలీసువారికి ఈ విషయమై మొట్టమొదట సాక్షి ఈ కేసులో అప్రసరుగా సాక్ష్యము చెప్పెను. దక్షిణ కనరా సెమ్మస్వజడ్జి ఆశ్రానరు సాక్ష్యమును నమ్మి రెండవ ముద్దయిని ద్వీపాంతరవాసమునకును 1,౪,4 ముద్దయిలకు మరణశిక్షను విధించిరి. హైకోర్టునంద సీటులో న్యాయమూర్తులు ఆశ్రావరయొక్క సాక్ష్యము విశ్వాసార్హ మగు తేదని నమ్మి, ముద్దయిలపై శిక్షలను రద్దుచేసి వారిని విడిచిపెట్టిరి.

పి. యల్. యలిరాజ్, శ్రీధరక, యల్. సోమసుందరంగార్లు ముద్దయిల తరపున, పట్టిక ప్రాసిక్యూటరుగారు ప్రతికూలపక్షమునను వాదించిరి.

సీతానగరం మాదిగలపై దావా

జెయిలు ఒసంగబడుట
ఇండియన్ పీస్ కోడ్డు 147, 323 నెక్కునులక్రింద దొంగిలకొట్టాటనేరములపై తూర్పుగోదావరి సెషన్సు జడ్జిగారిచే 6 వారముల కఠినశిక్ష విధింపబడిన గంగిగాడు మరియు యిర్దురు మాదిగవాండ్రు తరపున టి. జి. సింగారజేలుగారు న్యాయాధికారి యెదుట జెయిలు ఒసంగించినదిగా పిటిషను వేట్టిరి. సీతానగరమునందలి రైతులకును, మాదిగలకును ఒక భూమి విషయమై తగాదా యొకటి కలిగెను. రైతులు ఒక గుంపుగా వెళ్లి ఆభూమిని సాగుకేయబోగా మాదిగవాండ్రు అటంకపరచిరి. కొట్టాట జరిగి అందులో ఉభయపక్షములలోను ముత్తురు జెబ్బులనిరి. ఇరుకులవారు దావాలు శేసిరి. ఉభయయును నేరములగు నిర్ణయింపబడి శిక్ష విధింపబడిరి. పిటిషనులకు తరపు ముఖ్యవాదన ఏమనగా ఉభయయును ఒకే సెక్సన్ క్రింద నేరములగు నిర్ణయింపబడినను శిక్షమాత్రము వేర్వేరుగా విధింపబడెననియు, రైతులను జాలూనా మాత్రము వేసి వదలి మాదిగలపై మాత్రము జైలు శిక్ష విధించుట న్యాయవిరుద్ధ మనియు, ఇట్టి భేదభావము చూపుట కట్టి కారణమును లేదనియు వాదించబడినను న్యాయమూర్తిగారు పిటిషను కనుమరించి రు 20 లకు స్వంత బాండులపైనను మరియెండు ష్యూరిటీలపైనను పిటిషనుదరులను వదలిపెట్టుటకు ఉత్తరువు గావించిరి.

లాహోరు కాంగ్రెస్

స్వాతంత్ర్యమునే తీర్మానింపవలెను

1930 జనవరి మొదటితేదీని శాసనోల్లంఘనమును గావించవలెను

లండను భారత కాంగ్రెసు శాఖవారి తీర్మానము

(బీము సర్వీసు)

లండన్, నవంబరు 27:—లాహోరు కాంగ్రెస్ లో స్వాతంత్ర్యమునే ప్రకటించి కలకత్తా కాంగ్రెస్ అంత్యంశమునే సార్థకపరచి 1930 జనవరి మొదటితేదీకి శాసనోల్లంఘనమును గావించవలెనని లండన్ భారత కాంగ్రెస్ శాఖవారి తీర్మానించిరి.

లాహోరు కుట్ర కేసు

అక్రూపము హస్తరాజు వోహోగారి సాక్ష్యము
లాహోరు, నవంబరు 28:—నేటిదినమునాడ అక్రూపము హస్తరాజు వోహోగారి సాక్ష్యము పుచ్చుకొనడము. వా
క్రొంది విధమున సాక్ష్యమొనరి. స్కాటుగారిని చంపుటచే
ప్రభుత్వమువారిని భయపెట్టుట ప్రజా సామూహిని సంహ
దించుట అను కెందులములు కలుగునని విప్లవపక్షమువారు
తీర్మానించుకొనిరి. దీనినెబరు 17 వ తేదిన స్కాటుగారిని
చంపుటకు సంకల్పించి, భగత్ సింగు, రాజగురు, జయగోపా
లుగార్లు నియమింపబడిరి మోజంగు భవనమున నాకు కొంద
రు చెప్పిరి. పిమ్మట స్కాటుగారు చావలేదనియు సాంధ్య
నియమింపబడిన చంపబడిరినియు నాకు తెలిసినది. స్కాటువ
లనే సాంధ్యకాలమున నేర్పడుటచేతను లజపతిరాయగారిని
సాంధ్యకాలమున కొట్టినందున ఈ పారపాటునకు మే
ము విచారించలేదు. అనాడు రాత్రి పోలీసువారు వచ్చు ప
ట్టుకొనిరి. నా ఇల్లు సోదాచేసిరి. నేను 17 దినములు పోలీసు
లాక్ అప్ నకు దుంటినిగాని అప్పుడు రహస్యములనేమియు నేను
చెల్పియులేదు. 1929 సంవత్సరము మార్చి నెలలో నేను భగత్
సింగుగారి ఇంటికి వెళ్లితిని. అప్పుడు భగత్ సింగుగారు స్వా
మంధియం దొకభవనమునం దుండిరి. నేను పోవునప్పుడు వారి
యెదుట కొన్ని బాంబులుండెను. బాంబులను తయారుచేయు
పద్ధతులకు నాకు నాకు వివరించిరి. అనెల్లీ భవనమున బాం
బులు పడిన పిమ్మట రెండు దినములకు
సుకదేవుగారిని నేను చూచితిని. ప్రజాసంరక్షణ ప్టమును
ఆడేవించుటకును, విప్లవోద్యమమున చేరినవారి ఉద్దేశములను
అదర్శములను ప్రకటించుటకును భగత్ సింగు, దత్తుగార్లు అనెం
ల్లీలో బాంబులను వేయవలయుననియు పిమ్మట పోలీసువారికి
ప్రార్థనము కావలయుననియు ధీర్ఘభయందు తీర్మానింపబడె
నని సుకదేవుగారు నాకు చెప్పిరి. బాంబులను ప్రయోగించుట
విల్లి ఎవరికిని అపాయము కలుగకూడదను ఉద్దేశముతో ఈ
బాంబులు తయారుచేయబడెనని సుకదేవుగారు నాకు చెప్పిరి.
పోలీసువారి సరినుండి తప్పించుకొనుటకై దీనినెబరు 20 వ
తేదిన నేను భగత్ సింగు ఆగ్రాకు వెళ్లితిని. సుకదేవు అతని
సోదరితోను తల్లితోను మధురకు వెళ్లిరి. అనెల్లీలో బాంబులు
పడినపిమ్మట నాలుగైదుదినములకు పోలీసువారు సుకదేవుగారి
కాశ్మీరభవనమునందు ఆరెట్టుచేసిరి. తిరుగుగూర్చు లైబ్రరీకి
చేరిన దేశరాజుగారితోను ప్రేమదత్తు గారితోను నాకు పరిచ
యము జరిగెను. జయచందు ఈపక్షమునకు ప్రధానవ్యవస్థాపక
భగవతచరణుగా రుండవలయునని ఉద్దేశించిరి. కాని కొంత
కాలమునకు భగవత్ చరణుగారిపై కొన్ని సంక్షేపము లేర్పడు
టచే వారిపక్షమునుండి వదలుకొని పావలసివచ్చెను.

హస్తరాజు వోహోగారి అడ్డుపరిక్ష కేసుటిదినము
జరుగును.
లాహోరు, నవంబరు 27:—నిందితులపక్షపు వకీలు
అమరదాసుగారు అడ్డుపరిక్షచేయగ అక్రూపము హస్తరాజు
వోహోగారిట్లు చెప్పిరి:—ఈరొమ్మిమున నైనికశాసనపరిపా
లనము జరిగినప్పుడు నేను చిన్నవాడను. నాకప్పుడేమియు తెలి
యదు, కాని నేను మూడవక్లాసునందు చదువుచున్నప్పుడు ప్ర
ధానోపాధ్యాయుడగు ఆంగ్లేయుడు బడికిరాలేదను కారణముపై
నాలోడిబాలరను చావగొట్టెను. అదిమొదలు నాకు మన
దెకత్తు దుస్థితినిబట్టి చివరము ఏర్పడినది. 1922 సంవత్సర
మున గాంధీగారు ఇతరులు అరెస్టు అయినపిమ్మట నేను పూ
ర్విక పాఠశాలభిక్షానము గలవాడనైతిని. లాలా లజపతిరాయ
గారు ప్రాసినగ్రంథములను ఉత్సాహముతో చదువ మొదలిడి
తిని. రాజకీయవిషయములందు శోక్యము పుచ్చుకొనవలయునను
అభిలాష ఏర్పడెను. 1926 సంవత్సరమున విప్లవోద్యమమున
చేరితిని. దేశము అభివృద్ధిచెందవలయుననిన ఈ ప్రభుత్వము
ఆంతమొందవలయునని మా సిద్ధాంతముగ సుండెను.

అంతటితో కేసువిచారణ కేసుటిదినమువరకు నాయుర
వేయబడెను. తేవుకూడ అక్రూపము క్రాసుపరిక్ష జరుగును.
(ఆ. ప్రె.)

విమోచనము పొందుట పోకర్తముల వరయుటకై వైభూ
సింగు, బాధితుల అధివారము డిల్లీనుండి బయలుదేరి ఇండియా
సంఘము తిరుగును.

ధీర్ఘప్రకటనము కలకత్తా తీర్మానమునకు వ్యతిరేకము కాదు

లేబరు ప్రభుత్వము అధినివేశప్రతిపత్తిని
సిఫారసు చేయుచో కాంగ్రెస్ విధానము
నందు మార్పులు జరుగవచ్చును
శ్రీమేవరపు రామదాసువంతులుగారి యభిప్రాయము

(ఆ. ప్రెస్ తంతివార్త)
రాజమహేంద్రవరము, నవంబరు 25:—పత్రికా ప్రతి
నిధితో ముచ్చటించుచు శ్రీయుత శ్రీమేవరపు రామదాసువం
తులుగారిట్లు చెప్పిరి:—
ధీర్ఘ నాయకుల ప్రకటనముగాని, కాంగ్రెస్ పర్మింగు
కమిటీ తీర్మానములోగాని యేమియు కలకత్తా కాంగ్రెస్ తీ
ర్మానమునకు వ్యతిరేకమైనది నాకు కనబడుటలేదు. లాహోరు
కాంగ్రెస్ మహాసభలో మార్పుపడుటకు కలకత్తా కాంగ్రెస్
మహాసభాతీర్మానమే అనుబంధము. గవర్నమెంటు ఆఫ్
ఇండియా ఆక్టను మార్చి, భారతదేశమునకు
అధినివేశ ప్రతిపత్తిని వ్య
వలెనని బ్రిటిష్ లేబరుపార్టీవారు పార్లమెంటుసభవారికి సిఫా
రసుచేయుచో కలకత్తా తీర్మానములోని కాంగ్రెసు కార్య
క్రమమును, పద్ధతిని మార్చవలెనని కాంగ్రెసుపర్మింగు కమిటీ
వారు లాహోరు కాంగ్రెస్ మహాసభవారికి సలహానొసంగరా
దో నాకు బోధపడుటలేదు. ఇదిగాక, ధీర్ఘ నాయకుల ప్రకట
నను లాహోరు కాంగ్రెస్ మహాసభ ఆమోదించి రాండుచేబిల్
సమావేశమునకు కాంగ్రెస్ ప్రతినిధులు వెడలుచో కాంగ్రెస్
పద్ధతియు, కార్యక్రమమును బాగుగా జరుగనేరవనియొక దుర
భిప్రాయము ప్రబలియున్నది. రాండుచేబిల్ సమావేశమునకు
బోవుటకు కాంగ్రెస్ నాయకులు లాహోరు కాంగ్రెస్ మహాసభ
మార్గమున కాంగ్రెస్ మహాసభవారి నామమాత్రమున ప్రోత్సాహమును
గాని, అస్పృశ్యతా నివారణముగాని, మద్దతిపాద నిశేధ
ప్రచారమును గాని, అంతస్సాంఘిక
తమగాని, కాంగ్రెస్ సభ్యులను చేర్చుటగాని మామూలునా
ధీర్ఘ ప్రకటనము నామోదించుచో వీనిలో నేదియు అగ ను
పరములేదు. అన్నిటిని బాగుగా కొనసాగించవచ్చును. ఇన్ని
యు బాగుగా కొనసాగుచో కాంగ్రెస్ వారి పరమావధియు
శాసనోల్లంఘనమునకు దేశము తయారగుచుండును. కొంతమంది
కాంగ్రెస్ సభ్యులు రాండుచేబిల్ సమావేశమునకు బోవుటచే
త శాసనోల్లంఘనమును ప్రారంభింప త్యరపడుచున్న కాంగ్రె
స్ వాదులకేమియు నప్తములేదు. ఒక్కటి కలకత్తాలో ననుకొ
నినట్లు లాహోరులో కాంగ్రెస్ విధానమును మార్పుటకుమాత్ర
ము వీలుండదు. ఇట్లు మార్పుపడకపోవుటవలన కాంగ్రెస్ ఉ
ద్యమమున కేమత్రమును భంగము కలుగనేరదు. భారతదేశము
నకు అధినివేశ ప్రతిపత్తి నేర్పరుచు కార్యమునందు రాండుచే
బిల్ సమావేశము జయము గాంచినచో కాంగ్రెస్ విధానమును
మార్పుటయే అవసరములేదు. అట్లుగాక రాండుచేబిల్ సమావే
శమువారు అధినివేశప్రతిపత్తి నేర్పరుచువలెనని చాలమంది
వచ్చి కాంగ్రెసులో చేరుదురు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును
వాంఛించువారుగూడ పెరుగుదురు. కావున భారతీయులు కోరు
దానిని సాధించుట లాహోరులో చాల సుకరముగను.

ఇప్పుడు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ప్రకటించుట
యుక్తము కాదు
రాండుచేబిల్ సభజరుగుటకు కొంతమంది వాతావరణ మే
ర్పరుపవలసినదని బ్రిటిష్ ప్రభుత్వమువారిని కోరుచు ఆకాంత
వాతావరణము భంగముకలుగు పనులను కాంగ్రెస్ వారు చేయుట
యుక్తము కాదు. భారతదేశమునకు ఆంగ్ల దేశమునకును మండ
లవీన సమరసభావమునకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యప్రకటన ప్రబల
ముగ ఆటంకము. కలకత్తా కాంగ్రెస్ లో మద్దతిపడెనది తో
క్షుల సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యప్రకటన గాక కాంగ్రెస్ విధానమును
సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగా మార్పుటయే యువనచో, కొన్ని
మార్పువాపుటవలన నప్తముండదు. లాహోరు కాంగ్రెస్ లో
నిష్పక్ష మార్పుటవలన కాంగ్రెస్ వారిబలము హెచ్చుకాదు. కావున
ధీర్ఘ ప్రకటనమును పర్మింగ్ కమిటీవారి ఆలశాబాదు
తీర్మానమును రద్దుచేయవలెనని కొందరు కాంగ్రెస్ వాదులు
చేయుచున్న ప్రచారము అనుచితము. పిత్రికులను పరిగా
గ్రహింపకపోవుటచేర గలిగినది. భారతీయులందరూ కలసి
నైపువ్ కమిషనును బహిష్కరించుటచేత బ్రిటిష్ ప్రభుత్వము
వారి దృక్పథము మారినది. ఇప్పుడుగూడ వీరికమిషనుచేయున్న
చో అధినివేశప్రతిపత్తి ప్రస్తుతము కలిగి ఉన్నదానగును.
కావున ధీర్ఘ నాయకుల ప్రకటనమును లాహోరు అధినివేశించి,
లేబరుపార్టీవారు ప్రపత్తింపుటయే దేశభేద కరము.

నాదిరుపాగారి ఆఫీసు రాజ్యపాలనము

కల్లు సారాయాలు దేశములో అమ్మకూడదని
త్రాగకూడదని శాసించిరి
పెహవరు, నవంబరు 27:—నాదిరుపాగారు నవంబరు
6 తేదీని యీ దిగువరీతిగా తమ భవిష్యత్తుపాలనా విధానమును
గూర్చి ప్రకటనచేసిరి.
1. న్యాయాన్వయవిచారణ యవత్తును ప్రభుని యి
ప్రేమసారముగాక మహాశీ సిద్ధాంతము ననుసరించి నియమబద్ధ
మైన శాసనముల ననుసరించి చేయబడును.
2. నిషాదవ్యయ లగు కల్లు సారాయాలు ఇతర మత్తు
పదార్థములును దేశములో పూర్తిగా నిషేధింపబడును.
3. నైనిక క్షిణమున కొక విద్యాలయము నెలకొల్పబ
డును. ఆధునిక ఆయుధ సామగ్రిని తయారుచేయుట కొకయం
త్రాలయము స్థాపింపబడును.
4. విదేశ రాజ్యాంగ ప్రభుత్వములవారితో ఇదివరలో
అమానుల్లాగారు చేసికొనియుండిన ఒడంబడికలు గౌరవింప
బడి, అవియే ఇప్పుడు ఆమోదింపబడును
5. తెల్లగొమ్మలు, తెల్లపోములు యాదావిధిగా పని
చేయునట్లు ఏర్పాట్లు చేయబడును. రహదారి లన్నియు మర
మ్మకు చేయబడును.
6. రెవిన్యూ బకాయాలను తిరిగి వసూలు చేయుటకు
గట్టిప్రయత్నములు చేయబడును.
7. విదేశీయులతో వర్తక, వ్యాపారసంబంధములు పెం
పొందింప బడును
8. దేశములోని విద్యాభివృద్ధికై చురుకుగా పని ఆరం
భింపబడును
9. పూర్వము అమలులో నుండిన ప్లేటు కొన్నిసంఖ్య
తిరిగి ప్రతిష్ఠింపబడెను
10. ప్రధానమంత్రి యొకరు నియమింపబడుదురు. ఈ
ప్రధాన మంత్రిగారే తమ సహాయకమంత్రివర్గమును నియమించు
కొనవలయును.
(ఆ. ప్రె.)

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా దివ్యజ్ఞానసమాజము

భీమవరములో వార్షికోత్సవము బరుపబడుట
ఏలూరు, నవం 28 — పశ్చిమగోదావరిజిల్లా దివ్యజ్ఞాన
సమాజముయొక్క వార్షికోత్సవము ఈ నెల 28, 29 తేదీలను మ
ద్రాసు శాసనసభాసభ్యు లగు ఏ. రంగనాథమొదలియ్యగారి
యధ్యక్షతన జరిగినది. ఈసందర్భమున జరిగిన కళాప్రదర్శనము
యొక్క ప్రారంభోత్సవమును (త్రివేణి) పత్రికాసంపాదకులగు
శ్రీ క్రాంతివెన్న రామకృష్ణారావుగారు జరిపిరి.
(ఆ. ప్రె.)

ప్రెసిడెన్సీకళాశాల ఫుట్ బాల్ పందెములు

క్రిష్టియన్ కళాశాలవారు
యింజనీరు కళాశాలవారి నోడించిరి
నేడు కడపటిపందెములు
ప్రెసిడెన్సీకళాశాల ఫుట్ బాల్ పందెములందు నిన్నటి
దినము క్రిష్టియన్ కళాశాల వారికిని, ఇంజనీరింగు కళాశాల
బాలురకును పోటీజరిగెను. క్రిష్టియన్ కళాశాలవారు మూడు
గోలులును, ఇంజనీరింగు కళాశాలవారు ఒక గోలు గెల్చుట
వలన క్రిష్టియన్ కళాశాలవారు జయించిరి. బాస్, రాజు,
తిరువేంగడంగార్లు ముఖ్యులు ఒక్కొక్కగోలు తేసిరి. నేడు
క్రిష్టియన్ కళాశాలవారు రాజమండ్రివారితో కడపటి పం
దెములో నాడెదరు.
బెన్ని సు పోటీలు
బెన్ని సు పందెములందు ప్రెసిడెన్సీ కళాశాల తరపున
సాధనరావు, మరియొకరు క్రిష్టియన్ కళాశాల విద్యార్థులు రామ
కృష్ణపిల్ల, రామకృష్ణగార్లును పండిరి. 5-4, 5-3

ఫోర్టు నెంటుజార్రి గెజెటు

26-11-29

అభివృద్ధికాని

ది|| బి|| వి|| అప్పారెగడ గారు మద్రాసు పబ్లికేషన్స్ కంపెనీ టెక్నికల్ ఇన్స్టిట్యూటు కాన్పూరు గవర్నమెంటు మెంబరుగా నియమింపబడిరి.

సమద్రకాని

ఎడిసన్ కంపెనీ చెందిన ఎఫ్. జి. లూకాసుగారు మద్రాసు ఫోర్టు ట్రస్టీగా మద్రాసు వర్తకసంఘముచే నెన్నుకొనబడిరి.

పబ్లికేషన్స్ కాని

ఎస్టిట్యూటేషన్ యింజనీరు ఆర్. జె. మాత్రేగారు చిత్తూరు టాంకు రెస్టోరేషన్ స్కీము డివిజనుకు, ఏ. ఎస్. రామలింగం గారు వరి సీపర్ టుండి విజనుకు, ఏ. ఎఫ్. బేకరుగారు మద్రాసు సర్కిల్ ఉత్తరరాజధాని డివిజనుకు నియమింపబడిరి.

స్వామికాని

ఆర్థర్ తామస్ గారు మద్రాసు గవర్నమెంటు సాలీసీబరుగా నియమింపబడిరి.

పి. రాజగోపాలాచార్యగారు జిల్లాముద్రాపదవినుండి మచిలీపట్నం సబ్ కలెక్టరు పదవికి బదిలీపెట్టబడిరి.

ఎం. నరసింగ రావుగారు గంజాం జిల్లా ఆర్డర్స్ సెక్షన్ జడ్జిపదవినుండి బళ్లారి సబ్ కలెక్టరు పదవికి బదిలీపెట్టబడిరి.

రివిన్యూకాని

వి. వెంకటరమణయ్య నాయుడుగారు గుంటూరు తహసీలుదారు పదవినుండి తూర్పుగోదావరి జనరల్ డిప్టీ కలెక్టరుగా నియమింపబడిరి.

పోలీసు కాని

సి. బి. కన్సింగ్ హాం గారు జిల్లా ముఖ్య కమిషనరు పదవినుండి మద్రాసు పోలీసు కమిషనరుగాను,

ఇ. జె. రోలాండ్స్ గారు మద్రాసు పోలీసు కమిషనరు పదవినుండి ఉత్తర కేంజి పోలీసు డిప్టీ యిన్ స్పెక్టరు జనరలుగాను, రా|| సా|| కే. బ్రహ్మయ్యపంతులుగారు నంద్యాల సబ్ డివిజనుకు పోలీసు డిప్టీ ముఖ్య కమిషనరుగాను నియమింపబడిరి.

మతకాని

కడప జిల్లా జమీలదారు తాలూకా నెల్లూరిపల్లి గ్రామ నివాసియును మల్లేపల్లి బాస్ గారు వివాహముల సర్టిఫికేట్ కలెక్టరుగాను, గుంటూరు జిల్లా తెనాలి తాలూకా తెనాలి

గ్రామ నివాసియును కె.వి.కె. మెకాతేగారు వివాహములను జరిపించుటకు అధికార మొసగబడిరి.

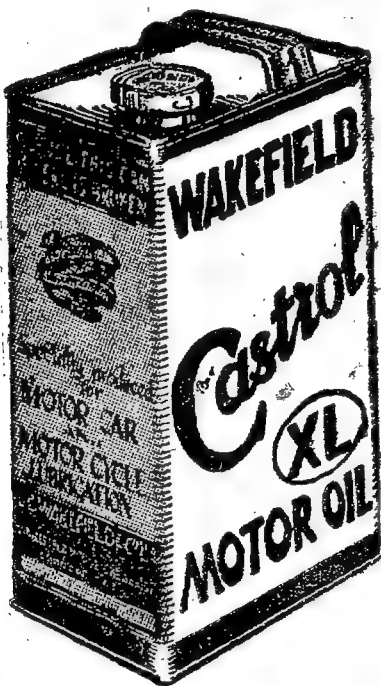
నేపాల దేశ నూతన ప్రభువు

కలకత్తా, నవం 27:—రానా భీమభువన్ శర్మ బహద్దర్ వారు నేపాల దేశపు నూతన ప్రభునిగా నియమింపబడిరి.

తెండ్రు

1930-31 సంవత్సరమునకు, ఏలూరు గవర్నమెంటు హెడ్డు క్వార్టర్స్ ఆసుపత్రికి, పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలోని, భీమవరం, నర్సాపురం, తణుకు, తాలూకా హెడ్డు క్వార్టర్స్ ఆసుపత్రులకు, కావలసిన భత్యములకు వలయు ఆహారసామగ్రి వగైరాలకు తెండ్రు సదరు ఆసుపత్రుల మెడికల్ ఆఫీసరులచే 1930 వ సంవత్సరము జనవరి 6 వ (ఆరవ) తేదీని వుదయం పదిమంటలవరకు తీసికొనబడును. వివరములు సదరు మెడికల్ ఆఫీసర్ల వల్ల తెలిసికొనవచ్చును.

డిప్టీ కమిషనరీ ఆఫీసరు,
పశ్చిమగోదావరి జిల్లా, ఏలూరు.

కాస్ట్రోల్ మోటారు గూడ్ బెట్టును
మరియు ఇంజిను దీర్ఘకాలము
—మన్నితకు తోడ్పడును—

కాస్ట్రోలును కొనుగట్టి మోటారులు బుద్ధిమంతులు. తమ ఇంజిను అనవసరముగా అటుగకుండునట్లు చూచుచున్నారు. గనుకనే మరమ్మత్తు, వగైరాలకు ఎక్కువ మొత్తములను చెల్లించ నవసరములేదు.

ఇవిగాక కాస్ట్రోలు నువయోగించిన గాలనుకు ఎక్కువ మైళ్ల దూరము గూడ ప్రయాణ మొనర్పవచ్చును. పెట్రోలు ఖర్చుకూడ తక్కువగును. ఆతనికారు త్వరలో చెడిపోదు.

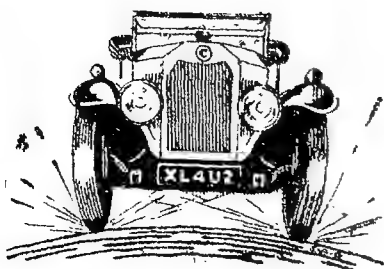

వేక్ ఫీల్డ్ కాస్ట్రోల్ మోటారు ఆయిల్

ధర మామూలు మోటారు చమురు ధరకంటెను హెచ్చుగాలేదు. బాగానే దేశము దంతటను వర్తకులందరివద్ద దొరకును. కాస్ట్రోల్ మోటారు చమురుకే కొని ఇంజిను అరుగకుండును, దబ్బు కూడుదల యగునట్లును చూచును.

సి. సి. వేక్ ఫీల్డ్ అందు కో., లిమిటెడ్

బొంబాయి, కలకత్తా, మద్రాసు, రంగూరు. వగైరా స్థానములందు గలదు.

ప్రజాపరిపాలన

కదిరి

యూనియన్ బోర్డు ఎన్నికలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

నవంబరు 22-న యూనియన్ బోర్డు ప్రెసిడెంటు గారు రకు జనాభా మోమిన్ పేరిట సాహెబుగారియొక్కయు, నాగిరెడ్డిపల్లె మాచిరెడ్డి వెంకటస్వామిరెడ్డిగారియొక్కయు మొదలగు పలుకాలపరిమితి ముగింపయినందున, ఖాళీపడిన సభకు 2-వ వార్డుకు ఇద్దరు మొదలగు ఎన్నికలనలసి యుండెను. ఎన్నికలు జరుపబడవలసిన ప్రాంతములను యెన్నికలు జరుపుటకు గాను, శ్రీ వై. నారాయణరెడ్డిగారిని ఎల్.కె.ఎస్. ప్రెసిడెంటు గారు నెన్నుకొనియుండిరి. తేది 11-11-29 న నామినేషన్ పేపర్లు దాఖలు చేయవలసినదిగ ప్రకటించబడి యుండెను. ప్రాంత సభ్యులగు ఎల్.సాహెబ్ గారును, మా. వెంకటస్వామిరెడ్డిగారును నామినేషన్ దాఖలుచేసి అభ్యర్థులుగ నిలిచిరి. ఖాళీ చేయుటకు ప్రజలయత్నములు జరుపబడుచుండెను. వోటలకు అభిప్రాయ బలమును తెలిసికొని, పోటీచేసిన నెగ్గజాల మని గుర్తించి ప్రతిపక్షులు తమ తీర్మానములను విమర్శించుకొనిరి. నామినేషన్ దాఖలుచేసి పోటీచేయుటకు సాహసించువారు లేనందున, తిరిగి జనాభా ఎల్. సాహెబుగారును, కాంగ్రెసు పక్షాభిమాని యగు శ్రీమం. వెంకటస్వామిరెడ్డిగారును ఎన్నికొనబడినట్లు ప్రకటించబడెను.

1-వ వార్డునకు ఎన్నిక

మొదటివార్డులో ఒకస్థానము ఖాళీపడినది. పోటీ తీర్మానముగ జరుగుచున్నది. (1) జనాభా, పి.హోమీ-సాహెబ్ గారు (ప్రాంతమొదల) (2) శ్రీ, కందర్ప-వసంతచార్లుగారు (కాంగ్రెసు) (3) శ్రీ, యాదాశం. వెంకటసుబ్బయ్య శ్రేష్ఠిగారు, ఈ మువ్వురు తీర్మానముగ పోటీప్రచారము చేయుచున్నారు. కాంగ్రెసు పక్షాభిమానిగాను, ఇంతవరకు జరుగవలసినంత శ్రద్ధగ ప్రచారము జరుగుతుండుట విచారము. కాంగ్రెసుపక్షము నకు తొందర శ్రీ కె. వసంతచార్లుగారు తప్పక, ఇయింకగలరని విశ్వాసమున్నది. కాంగ్రెసు అభిమాను లుపేక్షించుట తగదని తీర్మానమునకును పాటించుచు, వెంటనే శ్రద్ధగ ప్రచారము ప్రారంభంప గోరుచున్నాము. 3-12-29 న ఎల్.కె.ఎస్. జరుపబడును.

నూతన నామకరణము

ఇదివరకు శ్రీ లక్ష్మీ సృసింహ ఆంధ్రగిర్వాణ ప్రాంత భాండారసామమున నిర్వహించబడుచుండిన దానిపేరును మహాజనసభవారు, మార్చి "కదిరి పబ్లిక్ లైబ్రరీ-ప్రీడింగ్ రూము" అని పిలువబడినదిగ తీర్మానించిరి.

యూనియన్ మిటింగు

తేది 20-11-29 సాయంత్రము గం. 3-80|| కు యూనియన్ ఆఫీసునందు సాధారణ మిటింగు జనాభా, నల్లసాహెబ్ గారి అధ్యక్షతన జరిగినది. మామూలుకొన్ని కార్యక్రమతీర్మానములు జరిగినవి. ఆంధ్ర ముఖ్యము పబ్లిక్ లైబ్రరీ రీడింగ్ రూము కార్యనిర్వాహకసభ తీర్మానానుసారము కార్యదర్శి, బి. వి. వేదాంతచార్లుగారు, బి. ఎ. బి. ఎల్. వైసంధ్య తిరపున, ప్రత్యేకభవనము అవసరమును, అత్యంతావశ్యకముగ కావలసినయున్నందున, భవనము కట్టించుటకు తగు, విశాలమైనట్టి మంచివాతావరణముగల ప్రదేశము, స్వంతభవనము లేనికొంతటిద్దుకొంటు కట్టించుటకును, ముఖ్యముగ త్వరలో కావలసిన అగత్యము ఏర్పడినందున, పబ్లిక్ లైబ్రరీ రీడింగ్ రూము భవననిర్మాణమునైపు, రైల్వేస్టేషన్ రోడ్డుకు దక్షిణభాగమునను, బ్రంకురోడ్డు, మహమ్మదీయ ఎలిమెంటరీ బోర్డుపాఠశాలకు సుదూరముండు మైదాన భూభాగమునకు సర్కారు ట్రస్ట్ సర్వే నెంబరు 652 (బి) విడుదలమును, పట్టాకు యిప్పించి మిగిలినదిగ తహశీల్ దారువారికి ఇచ్చుకొన్న దరఖాస్తు పైన, రివిన్యూ డిపార్టుమెంటు ద్వారా దరఖాస్తులోని సంగతిసందర్భములను విశదీకరించుచు, యూనియన్ వారు చర్చించి ఏమైన ఆక్షేపాలున్న తీర్మానముతోటి తెలుపువలసినదనియు, వ్రాసి యూనియనువారికి పంపియుండిరి. అందుపైని యూనియన్ వారు చర్చించి, తమకెట్టి యాక్షేపాలుగూ, యభ్యంతరముగూని లేదని

యు, పట్టాకు యివ్వవచ్చునని నిశ్చయించుకొనుచున్నదియు సేక తీర్మానముగ తీర్మానించిరి.

యూ|| బో|| అధ్యక్షుని ఎన్నిక-కాంగ్రెసు విజయము

20-11-29 న తేదీని సాధారణమిటింగు జరిగిన యనంతరము బోర్డుకు నూతనాధ్యక్షుని ఎన్నికొనబడుట, జనాభా మోమిన్ పేరిటసాహెబ్ గారి అధ్యక్షతన ఆఫీసునందు సాయంత్రము గం. 4-80 లకు ప్రత్యేకసభ జరిగెను.

జనాభా మోమిన్ ఫకరుద్దీన్ సాహెబుగారు, మాతా లూకా కాంగ్రెస్ అధ్యక్షులును, తాలూకా జిల్లాబోర్డు సభ్యులును, జిల్లా టెంపిల్ కమిటీ వైస్ ప్రెసిడెంటుగారును నగు, శ్రీయంత మాటాగుల్ల వై. నారాయణరెడ్డిగారి చేతుల అధ్యక్ష పనులను వహించిరి. శ్రీ, మా. వెంకటస్వామిరెడ్డిగారు ఆమోదించిరి. వేరభ్యర్థులు ఎవ్వరులేనందున, ఖాళీలేకనే ఏకగ్రీవముగ ఎన్నికొనబడిన ప్రకటించబడగ నే నూర్వధ్యకులుచెలగుచుండెను మృత్యులాంకృతులు గావించబడిరి. అధ్యక్షులగు ఎల్.సాహెబ్ గారు శ్రీ నారాయణరెడ్డిగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నికొనబడినందులకు తమ సంతసమును వెల్లించిరి.

తిరువాత, కాంగ్రెసు కార్యదర్శి, కె. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు, అధ్యక్షులుగ ఎన్నికొనబడిన, శ్రీ నారాయణరెడ్డిగారిని, ఏకగ్రీవముగ ఎన్నికొనిన సభ్యులను అభినందించిరి.

తదుపరి ఎన్నికొనబడిన, శ్రీ రెడ్డిగారు, కృతజ్ఞతన తెలుపుచు, శక్తివంతులగుండే గ్రామాభ్యుదయమునకు పాటుపడెదమనియు, అంతయు సభ్యుల సహాయముపయిన ఎక్కువగ తమ బాధ్యతాభారనిర్వహణ మధారపడి యుండు ననియు తెల్పిరి.

పిమ్మట, వెనుకటి అధ్యక్షులును, సభ్యులును, చాలగుండి పురప్రజలను, బ్యాండువాద్యముతో గ్రామ ముఖ్యవీరులగుండే మెరవడి వెల్లిరి. ప్రముఖుల గృహములవద్దకు, రీడింగ్ రూమునందును, బాబాజుగారి ఆశీసుల యిండ్లయొద్దను పూలమాలల వేయబడి చందనతాంబూలాదులచే గౌరవించబడిరి.

కలెక్టరుగారి మకాము

మామండల కలెక్టరుగారు శ్రీ రావు బహదూర్, డి. భగవంతుంగుప్ర బి. ఎ. బి. ఎల్. గారు మాగ్రామమునకు 19-11-29 న మకాముచేసియుండిరి. 20-11-29 లైబ్రరీ రీడింగ్ రూము వారీయాహ్వానముగీకరించి దయతో వచ్చి వైసంధ్యను చూచిరి. భవన నిర్మాణమునమిత్తము రీడింగ్ రూమువారు యిప్పించివలసినదిగ దరఖాస్తు పెట్టిన మైదానప్రదేశమునకుడ మార్గముధ్యమన చూచివచ్చిరి. మి|| రా|| శ్రీ కె. అప్పారాచార్యులుగారు, బి. వి. వేదాంతచార్లుగారు బి. ఎ. బి. ఎల్. యం. ఆర్. చెన్నరాయశ్రేష్ఠిగారు, లోక్ సేన కార్యనిర్వాహకసభ సభ్యులును, కె. వసంతచార్లు, బి. నరసింగరావు మున్నగువారు, ఘనముగ న్యాగతమునంగి పుష్పమాలాంకృతులగ జేసిరి. అధ్యక్ష కార్యదర్శులు స్థాపించిన నాటినుండి నేటివరకును జరిగిన లైబ్రరీ రీడింగ్ రూము అభివృద్ధిచరిత్ర, ఆర్థికస్థితి మున్నగు వివరములను తెల్పిరి. పిమ్మట కలెక్టరుగారు, సరియగు చుంచి వాతావరణమును, పరిశుభ్రముగ గాలి చొచ్చుటకు పిలుకొని ఆపరిశుభ్రము గుచ్చి న్ను గది యందుంచబడిన దనియు, పురాణములకు, శాస్త్రములకు సంబంధించిన పుస్తకములునాత్రము ఎక్కువగ నున్నదనియు, నేటికాలమున అత్యవసరములగు, వ్యవసాయక, పారిశ్రామిక, గ్రామ పునర్నిర్మాణ, సహకారోద్యమము, మున్నగువాటికి సంబంధించినవి లేకున్నవినియు, ఉత్సాహవంతులగు యువకులసాయములనును ప్రోత్సాహములనడపబడుచున్నదనియు, తాము దీని యభివృద్ధిశ్రేయమును గురించి సదా కోరుచుందుమనియు, తమ యభిప్రాయమును, ప్రేక్షకుల యభిప్రాయపుస్తకమునందు రికార్డు చేసిరి. తరువాత అచ్చటనుండి శ్రీవారి గౌరవార్థము మి|| రా|| శ్రీ మట్టా నూరయ్యశ్రేష్ఠిగారివలన వారి స్వగృహముందు ఇవ్వబడిన అల్పాహారవిందునకు వెదలిరి. 21 వ తేదీని మా గ్రామము నుండి అనంతపురమునకు వెల్లిరి.

దంత చూర్ణము

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0; 12-కి 1-4-0

ఈ చంతచూర్ణముతో పండ్లుతోముటవలన చిగుళ్లుగట్టి పడును. చిగుళ్లునుండి రక్తముకాకుండును. నోటరుద్గంధము లేకయుండును. పండ్లు ముత్యములవలె తెల్లగా నుండును. అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మదరాసు.

తాడేపల్లిగూడెం

తాలూకాబోర్డు మిటింగు

వెదనిండ్రకొలను

ది 20-11-29 వ తేదీని వెదనిండ్రకొలను బోర్డు పాత కాల భవనమున 11 గంటలకు తాడేపల్లిగూడెం తాలూకాబోర్డు మిటింగు శ్రీయంత కలిదిండి గంగరాజుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. సభలో చాలా ముఖ్యములైన తీర్మానములు చర్చకు రాబడి ఏకగ్రీవముగా సంగీకృతిము లయ్యెను. సకు యితర గ్రామములనుండియు, గ్రామ ప్రముఖులును విచ్చేసిరి. మరియు ఉండి రేంజి స్కూల్ డిప్యూటీ యిన్స్ పెక్టరు గారు మ.రా.శ్రీ వెంపటి కృష్ణబ్రహ్మంగారు దయచేసిరి. వారికి శ్రీ ప్రెసిడెంటుగారు సభ్యుల నందరిని ఎరుకపంచిరి. తరువాత, మద్రాసు, జిల్లా మునిసిపల్టీలు, స్థానిక సంస్థలను గురించి జరుగుచున్న సెలెక్షన్ కమిటీవారి విచారణకు కొన్ని ప్రపోజన్లు సూచించుటకై మన ఆంధ్రదేశముననుండి వెదనిండ్రకొలను వార్డులలో కలెక్షన యీ తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంటుగారు శ్రీయంత కలిదిండి గంగరాజుగారువారిచే గావించబడిన కొన్ని ముఖ్యమైన సూచనలను ప్రజలకు విపులముగ తెలియచేసిరి. ఆందు ముఖ్యమైన యంశము లేవనగా 1 జిల్లా, తాలూకా బోర్డులను రద్దుచేయుట, 2 రెండులేక మూడు తాలూకాలకు కలిపి ఒక సెంట్రలు బోర్డును ఏర్పాటుచేయుట, 3 ప్రతి గ్రామమునందును కంపత్ సరి పంచాయతులను ఏర్పాటుచేయుట, 4 పంచాయతులకు ఆయా గ్రామములనుండి చెల్లింపబడుచున్న రివిన్యూలో 16 వ వంతు పంచాయితీకి యిచ్చుట, 5 తాలూకా బోర్డుకు యిప్పుడువున్న అధికారముల నన్నింటిని పంచాయతులకు చెందజేయుట మొదలగు ముఖ్యతీర్మానములను గురించి ముచ్చటించిరి.

తాలూకాబోర్డు మిటింగులో చర్చకు రాబడిన ముఖ్యముగు రెండు తీర్మానములను గురించి ముఖ్యముగా వాటి ఉద్దేశ్యములను శ్రీ ప్రెసిడెంటుగారు సభ్యులందరికి తెలియజేసిరి. 1 మన జిల్లాబోర్డువారు కుప్పనవారణాపాయములను గురించి యేర్పరుపనున్న స్కీమును చదివి వినిపించిరి. స్కీముయొక్క ముఖ్యోద్దేశ్యములు ఏమనగా, మన జిల్లాలోనుండు కుప్పరోగులకు చికిత్సచేయుటకు తగుసదుపాయములను ఉచితముగా సేర్పాటుచేయుటకును, అందుల కగుఖర్చు, ఏతాలూకాబోర్డు ఏరియాలో పనిచేయుచున్నప్పుడు ఆతాలూకాబోర్డువారు సగము ఖర్చును భరించవలసి యున్నట్లును తెలియుచున్నది. మరియు రోగి 1 కి పూర్తిచికిత్స పొందుటకు రు. 5 లు ఖర్చుఅగుననియు అంచనా వేయబడినది. ఇందులకు కుప్పరోగి చికిత్సయందు తరిఫీదుపొందిన సబ్ అసిస్టెంటు సర్జనును నియమించి ప్రతిగ్రామమునందుండు కుప్పరోగులను తనిఖీచేసి వారికి చికిత్సకు ఏర్పాటుచేయుటకును ఆయా తాలూకాబోర్డుల పరిపాలనలో నున్న వైద్యశాల డాక్టరుగార్లుకు సదరు చికిత్సయందును తరిఫీదుచేయుట మొదలగు సూచనలతో ఏర్పాటు కావించబడ నున్నదని తెలియుచున్నది. ప్రజోపయోగకర మగు ఈస్కీమును తయారుచేయించి అమలులో పెట్టుటకు సుదేశించిన జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులకు శ్రీయంత ప్రెసిడెంట్ పెద్దిరాజుగారును అందులకు యీ తాలూకాబోర్డునుండి ప్రజారోగ్యమునకు సహాయము చేయుటకు సంసిద్ధులుగా నున్న మి|| రా|| శ్రీ కలిదిండి గంగరాజుగారును, యీ జిల్లా ప్రజల కృతజ్ఞతకు ఎంతయు పాత్రులు, ప్రశంసనీయులు వందనీయులు.

2 వ తీర్మానము గణపవరం బోర్డు పాతకాల తృప్తికరముగా పనిచేయుట లేదనియు, సదరు పాతకాలను సరిపల్లెగ్రామమునకు మార్చుటకును ప్రపోజు జేయుచు ఉండి రేంజిడిప్యూటీ యిన్స్ పెక్టరుగారు నిశ్చయించిన సందర్భములో సదరు పాతకాలను తీసివేయుటకు అంగీకరింపక తిరిగి శ్రీ ప్రెసిడెంటుగారు డిప్యూటీ యిన్స్ పెక్టరుగారితో సంప్రతించి గణపవరం స్కూలును వృద్ధిజేయుటకు యింకాకొంత కాలము గడువునిచ్చి తగిన మార్పులను సూచించుటచే వారికి వుండుకున్న ప్రజాభిమానము విద్యాభిమానము వెల్లడియుచున్నది. ఈ అవకాశమును గణపవరం గ్రామస్థులు గమనించి పాతకాలాభివృద్ధికి ఎంతయు పాటుపడి పాతకాలను వెనుకటి డౌన్స్ తరమునకు తీసుకొనిరా బ్రాదితులు.

మిటింగు పూర్తిఅయిన తరువాత మ-రా-శ్రీ కూనపరాజు సోమరాజుగారి భవనమున సభ్యులకును తదితరులకును అల్పాహారవిందు ఒసంగబడెను.

(ఒక విలేఖరి.)

తొమ్మిదవ రెడ్డి మహాజన సభ యందు

గావింపబడిన తీర్మానములు యిట్లు ప్రచురింపబడినవి

1. క్రింది కేసులైన కేసుల సందర్భము రెడ్డిగారు, పల్లి వేడు నరసింహా రెడ్డిగారు, పి. జి. వేంకటకృష్ణమరెడ్డిగారు మన సంఘము నకొనరించిన శాశ్వతమహాపకారమును సృష్టించుచు వారియాత్మలకు యీ సభవారు కాంతిని కోరుచున్నారు.
2. అంతర్జాతీయ వివాహముల మూలమున రెడ్డిసంఘమున చరిత్ర వివిధకాలల నొక్కటిగా గావించుట సంఘ కేయమున కత్యవసరమని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
3. ప్రపంచముయొక్క యధాస్థితిత్వమును సమస్తపండితపామర రంజకముగ వైదింపి మనకులమునకు వన్నెదెచ్చిన చిరస్మరణీయులు శ్రీ శేషన మహాయోగీంద్రులవారి జయంతిని ప్రతిసంవత్సరము చైత్ర శు 1 నాడు గ్రామగ్రామమునందును జరుపుకొట్టు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
4. సంఘమునందలి నీడవిద్యార్థుల సహాయార్థమై సంఘ నిధికి ధారాశ్రమైన విరాళముల నొసంగుటకు సంఘియు తెల్లరిని యీసభవారు కోరుచున్నారు.
5. రెడ్డిసంఘమునందలి బాలికాబాలిక కందరికిని సామాన్యవిద్యనైనను గలపుట అత్యవసరమని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
6. శుభాశుభ కర్మలయందు మనసంఘియులు బ్రాహ్మణేతర పాశ్చాత్యమును జరుపుకొనుట కట్టి యాటంకముండ గూడదని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
7. కరీరమునకు ఆరోగ్యబలమును పెంపొందించుటకు ప్రతిగ్రామమున వ్యాయామవిద్యను వ్యాప్తికి దేవలయునని యీసభవారు కోరుచున్నారు.
8. మద్యపానమును నిషేధింపవలయునని యీసభవారు కోరుచున్నారు.
9. ప్రస్తుత పరిస్థితులనుబట్టి రాట్న పరిశ్రమను ప్రోత్సహింపవలెననియు సంఘియు తెల్లరును ఖడ్గరునుధరింపవలెననియు యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
10. వివాహదులయందు భాగము మేళములు మున్నగు దుర్మయములను బొత్తిగా విసర్జించి క్రిక్కిరించిన అనవసర వ్యయములను తగ్గించి రెడ్డిజనసంఘ లగ్న నిధికి క్రికొలది ద్రవ్య సహాయమునరింపవలెనని యీసభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
11. ధన, మాన, ప్రాణనష్టముల కాపుడమైన కలహములను పెంచుకొని కోర్టులకెక్కక పంచాయితీద్వారా తగిన ఫలము పొందగలిగింపవలెనని యీసభవారు సంఘియులను కోరుచున్నారు.
12. "రెడ్డి కులనిర్ణయనంద్రిక" ను శ్రీ శేషాద్రిమణి కవులు, పెద్దయందడి వేంకటకృష్ణకవి, గార్లచే వ్రాయించి ఆంధ్రచారిత్రిక పరిశోధనకు దోడ్పడుటయేగాక రెడ్డిసంఘమునకు తన జాతీయతానికయినవ మేల్కొల్పిక శ్రీ శ్రీ దోమకొండ సంస్థానాధిపతులు శ్రీరాజా రాజేశ్వరరావు బహద్దరనారి యాదార్యమును, పులాభిమానమును కొనియాడి తమ కృతజ్ఞతను సూచించుచు, పదియవరెడ్డియహా జన సభ కూడలలోనల సమగ్రముగ రెడ్డిసంఘదారిశ్రమను వైదింపుటకై తన ప్రయత్నము లొనరింపవలెనని భాగ్యవంతులను విద్యావంతులను యీ సభవారు కోరుచున్నారు.
- (13) ప్రభుత్వమువారి రెడ్డి కులములవారికిని ప్రభుత్వోద్యోగములలో సరియైన ప్రాతినిధ్య మివ్వలసిన యవసరమును గుర్తించియున్నారు. కావున పన్నులను విశేషముగా తెల్లించువారును, అధికసంఖ్యాకులును అయిన రెడ్డికులములకు సైతము ప్రభుత్వోద్యోగములలో సరియైన ప్రాతినిధ్య మివ్వలయునని యీసభవారు ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు.
- శారదాశాసనము నామూదింపుట
- (14) బాల్యవివాహ నిషేధశాసనమును వారవిలాస కారదాగారి చట్టమును సంపూర్ణముగ నామోదించుచు తదవ్యతిరేకుల ప్రచారమును యీ సభవారు తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు.
- (15) నవ్యభావ వినియోగమును దివ్యవాణిచే 'ననకుమారి', 'కృష్ణీ వలుడు', 'నలభారము' అగ్ని ప్రవేశము', 'నక్షత్రములు', మొదలగు అనేక గ్రంథములను రచించి, యశము నార్జించి చెజవాడ ఆంధ్ర మహా సభయందు 'కవికోకిల' బిరుదము బడసిన శ్రీ యునులు, దువ్వూరి రామిరెడ్డిగారిని ఈ సభవారు అభినందించుచున్నారు.

- (16) రెడ్డి కులమునందేగాక తదితరశాఖలవారిలో సయితము పునర్వివాహములనుగావించిన ధీరులకు శ్రీ చింతల రఘునాథరెడ్డి వర్మగారిని అభినందించుచు రెడ్డిసంఘముందు బాల వికలతు వివాహములను వ్యాప్తిలోనికి దేవలయునని యీ సభవారు సంఘియులను కోరుచున్నారు.
- (17) రెడ్డిజన సంఘాభ్యుదయమునకై పాటుబడుచున్న 'రెడ్డి రాణి' సచిత్ర మాసపత్రికను విశేష వ్యయ ప్రయాసలకు లోనైనను వెనుదీయక నితాంత దీక్షతో నిర్వహించుచున్న శ్రీయుతులు మల్లిడి సత్తిరెడ్డిగారిని అభినందించుచు సదరు పత్రికకు సంఘియు తెల్లరు తప్పక చందాదారులై పత్రికాభివృద్ధికి తోడ్పడవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
18. రెడ్డికులములను జనాభా లెక్కలలో "కాపు" అని సామాన్యముగా చేర్చుచున్నందున రెడ్డిజన సంఘ బహుశ్యమును, పరిస్థితులను తెలిసికొనుటకు వీలు చిట్కంబులేదు కావున రాజోపు జనాభాలో రెడ్డును ప్రత్యేకముగా విడదీయించుటకు తన ప్రయత్నములను సలుప మదరాసు రెడ్డిజన సంఘమువారిని యీ సభవారు కోరుచున్నారు.
19. రెడ్డిజనసంఘ పురోభివృద్ధికై జిల్లా తాలూకా, గ్రామ సంఘములను నెలకొల్పి సంఘాధ్యక్షులను ప్రచారముచేసి సంఘియులలో ప్రబోధము కలిగింపవలెనని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
20. అఖిలభారత రెడ్డిజన సంఘమును స్థాపించుటకు తన ప్రయత్నము చేయవలయునని యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.
21. రెడ్డి యువకులు బాలభ్రాతృద్యమనునందు పాల్గొనవలయుననియు నైతిక దళములో చేరి దేశరక్షణకు తోడ్పడవలయుననియు యీ సభవారు తీర్మానించుచున్నారు.

బెంగుళూరు చందాదారులకొక విజ్ఞప్తి

బెంగుళూరునందున్న మా చందాదారులు వారి పూర్తి విలాసమును మాకు తెలియజేసి, యే తేదీ వరకు చందాలను మావజంతు శివనంజప్పగారివద్ద చెల్లించినది తక్షణమే తెలుపవలెను. వారికి పత్రికలు 1-12-29 తేదీనుండి పోస్టుద్వారా అందజేయబడును. 27-11-29 తేదీ నుండి ఏజంటుకు చెల్లించక మాకే నేరుగా వైకము మణియార్దరుచేయ ప్రార్థితులు. ఇంకాకు వ్యతిరేకముగా ఏజంటుకే చెల్లించినయెడల మేమెంతమాత్రము బాధ్యులముకాము.

వ్యవస్థాపకుడు.

బండరుతాలూకాబోర్డు సెకండరీ గ్రేడుటీచర్సు గిల్లు ఈనెల 30 వ తేదీని మధ్యాహ్నము 3 గం|| కు బండరు శ్రీరామాష్ట్రాస్కూలు హాలులో బండరు తాలూకా బోర్డు సెకండరీగ్రేడు టీచర్సుగిల్లునభి రిటైర్డ్ డిప్యూటీ ఎడ్యుకేషనల్ ఆఫీసరుగు మ. రా. శ్రీ చావలి నూర్యప్రకాశరావుపంతులు బి. ఏ., ఎల్. టి. గారి అధ్యక్షతను జరుపబడును.

పి. వెం. ల. నలసింహారావు, కాన్వెన్యర్.

అభివృద్ధికాని మంత్రి పర్యటనము

జెజనాడ, నవంబరు 26:— అభివృద్ధికాని మంత్రియగు నేనురత్నం అంబ్యుగుగారు పూనాకు వెళ్లుచు మార్గమున జెజనాడలో దిగిరి. జెజనాడ తాలూకా బోర్డుగారు వారికి న్యాయపరమైన సమర్పించిరి. సాయంకాలము జిల్లాబోర్డు అధ్యక్షులగు మిర్జాపురం రాజుగారు వీరి గౌరవార్థమై విందు జరిపిరి.

(శ్రీ వెం.)

డెన్మార్కు యునరాజు కొండవాలకును కత్తిరించిన పిమ్మట సంతకముగాంచి డెన్మార్కుకు తిరిగి పోయెను.

రోజాపుష్ప లేవ్యము 1533

మలబద్ధమును హరించుటలో శ్రేష్ఠమయినది. కాల విశేషమును చక్కగా గలిగించును, రుచికరమయినది. పక్షగము శీను. 15 కు|| డబ్బి రూ. 0-10-0.

క్షయారిత్య లేవ్యము

తగ్గు, ఉబ్బ, పము, కఢము, లల, మొదలగు శాస్త్రకోశ సంబంధమును వ్యాఖ్యలను హరించి గుండెకు బలము నిచ్చును 15 కు|| డబ్బి రూ. 1-0-0. పి. పి. ఖర్చులు, ప్రత్యేకము రి. ఏ. అందు కో. యుక్తేంద్రవనూజం, పెరిశే, నెల్లూనజిల్లా

ఆయుర్వేదమునకు సద్ధముగానున్నవి

"మామిడి అంట్లు జహంగీరు మొదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 రకములన్నూ యితర ఫల, పుష్ప, పక్షికాకులు ఏమృతము. ౧౫ సిద్ధముగా నున్నవి." కాల్వలకు ఉచితము, రావు చిన్నరావు & సన్సు, గానూల్ మర్కెట్, కరీంనగర్, హుస్సేన్ సాకాంగి లా

ఆయుర్వేదాషధ రత్నాకరము

(ద్వితీయ ముద్రణము) రూ 3-0-0

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రభైషజ్యరత్నావలి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు 1 (95) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, జెజనాడ.

అమెరికాలో తయారైన సామాన్యమైన తుపాకి

ఈ తుపాకి రు. 200/- లునిలు ౧౫౦౦ రుపాకిని పోలియుండును. ఆయురే దీని నుంచుకొనుటకు లైసెన్స్ అనునది అవసరముకేదు. నందు 300 గజములవరకు పారును. 800 గజములలోపల నన్ను పిట్టలను, పక్షులను, దీనితో సులభముగా కొట్టవచ్చును.

ధర ఒక సండుకలది. రు. 5/-	వరుసగా 850 సండుకలది రు. 7/-
500 ,, ,, ,, ,,	రు. 9 మొదలు రు. 10 వరకు.
1000 ,, ,, ,, ,,	రు. 11 మొదలు రు. 12 వరకు.

1000 సండు ఉచితముగా నివ్వబడును. పోర్టేబుల్ గుల్లు ప్రత్యేకం.

Address: **INTERNATIONAL TRADING Co.,**
57, Clive Street, Calcutta.

YOUR NAME AND ADDRESS MUST BE THERE!

Whether you are a resident or a business-man your name and address must be listed in the

ASYLUM PRESS DIRECTORY AND ALMANAC 1930.

Send particulars early for correct listing in Southern India's only Reference Book Rs. 3 a copy Best Advertising Medium Rates on Request.

Publishers:

CHAKRAVARTHI COMPANY, Mount Road, P.O. Madras.

పల్నాడు తాలూకా వార్తలు

వైద్యులు : ఎంటలు

కారెంపూడి, నవంబరు 21:— కేసలము పల్నాడు తాలూకా వార్తలు... పల్నాడు తాలూకా వార్తలు...

పశుగ్రాసము:— సువారు 3 మాసములక్రిందల వర్షము... పశుగ్రాసము...

మాలిజనము:— చాలభాగము ఇక్కడ పనులదొరకక... మాలిజనము...

ఉపాధ్యాయులసీతి:— ఇదివరలో 6 మాసముల కొక... ఉపాధ్యాయులసీతి...

మోటార్లు:— చాలా తాలూకానుంచి ఎప్పటికీ ప్రయాణ... మోటార్లు...

రైలు:— గుంటూరునుంచి మాచర్లకు వెచ్చు రైలుమార్గ... రైలు...

నాయకురాలు చెరపు:— మా గ్రామమునకు 2 వైద్యులవారము... నాయకురాలు చెరపు...

భక్తసమాజము:— ఈ తాలూకాలోని పండితులు కవులు... భక్తసమాజము...

జాబులు

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రైలు ప్రయాణికుల సంఘము

మనవి

ఈ సంఘము శ్రీ నరసింహా వెంకట లక్ష్మీ నరసింహా... ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రైలు ప్రయాణికుల సంఘము...

మూర్ఖ దేవర సంజీవరాయణం, కార్వడర్శి.

ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ హిందీ మహాసభ - బెజవాడ

ఇదివరలో డిసెంబరు 4-5 తేదీలయందు హిందీ మహాసభ... ఆంధ్ర రాష్ట్రీయ హిందీ మహాసభ...

కామేశ్వర సోమయాజి,

కార్వడర్శి, ఆం. హిం. మహాసభాధ్యక్షసంఘము.

ఆంధ్రజమీందారీ రయితుల సంఘసమావేశము

ది 30-11-29 సోమవారం తేదీన మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు... ఆంధ్రజమీందారీ రయితుల సంఘసమావేశము...

వీరుల ఉత్సవము:— ఈనెల 30వ తేదీనుండి డిసెంబరు 4 తేదీవరకు... వీరుల ఉత్సవము...

(ఒకవిలేఖరి)

జేమము కోరెడినా రైలును విచ్చేయ బ్రాధికులు. సభకు... జేమము కోరెడినా...

ఇప్పటికీ, గంజాం, తూర్పు గోదావరి, నెల్లూరు జిల్లా... ఇప్పటికీ...

విషయములు

- 1. చిత్తునిబంధనలు పర్చించి, అంగీకరించుట. 2. ఇదివరలో అధ్యక్షులు, కార్యదర్శులు ఎన్నుకొనబడినారు. 3. ఎన్నేటూ లాగిండుపట్టు సవరణగూర్చి... 4. సభ్యులను చేర్చుట, ప్రచారము మొదలైనవి. 5. జమాఖర్చులు నివేదించుట, అవసరమునుబట్టి...

భూపతిరాజు వెంకటపతిరాజు,

సి. వి. ఇ., అధ్యక్షులు.

రె. మండేశ్వర శర్మ,

మా. నర్సన్న, బి. ఎ.,

కార్యదర్శులు.

రూపిన్ పోటీపరీక్షలో జయమొందినవారిని

గౌరవించుటకు

8-12-29 ఆదివారము రాజమహేంద్రవరములో

బహిరంగసభ

రాజమహేంద్రవర పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘమువారిచే... రాజమహేంద్రవర పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘము...

పాటిపరీక్షలో జయమొందినవారు సభలో తమ పదవ్యములను, బాలలను చెబుదురు.

సభకు ఎల్లరుచిచ్చేయ బ్రాధికులు.

చాలకోడేటి సూర్యప్రకాశరావు,

కార్వడర్శి, పట్టణ కాంగ్రెసుసంఘము.

నరసింహా తాలూకా గ్రామోద్యోగీయమహాసభ

పై సభ డిసెంబరునెల ఆఖరువారములో నరసింహా తాలూకా... నరసింహా తాలూకా గ్రామోద్యోగీయమహాసభ...

(స్వకీయవిలేఖరి)

అఖిల భారత సనాతన ధర్మసభ

పండిత శ్యామసుందరచక్రవర్తిగారు

కలకత్తానుండి బయలుదేరిరి.

కలకత్తా, నవం 27:— అఖిల భారత సనాతన ధర్మ (తాక) సభ కార్యక్షేత్ర విహింపమున పండిత శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు, వంగదేశ ప్రతినిధులతోను, అసాము ప్రతినిధులతోను శీటి మద్రాస్ మొయిలలో బయలుదేరిరి.

(శ్రీ (పె).)

[illegible]

పెదలంక ఛానల్ వృద్ధి

ఈ నెల 18 తేది పోతుచూరు నాడు తమ దినపత్రిక యొక్క 7 వ పుటమీద ఒక విలేఖరి వ్రాసిన "కొండంగి వార్తలు" అను శీర్షిక ప్రకటింపబడినది. దానిలో నీ నెల 18 వ తేది సాయంకాలము 4 గంటలకు నంబూరి సుబ్బరాజుగారి గృహంబున శ్రీయుత కొండంగి సర్వసారాధ్యక్షురాలు యాధిపత్యమున నోకరైతులసభ సమావేశపరచబడి "బొమ్మినంపాడు రెన్యూలేటరు వద్దనుండి వేరుపరపాడు మీదుగా పోతుచూరువరకు 8 మైళ్లపొడవుగల నోక కాలువ నూతనముగా నిర్మింపబడునట్లు జరుగుచున్న యాలోచనములను, విచారణయును సరియైనవి కావనియు, పెదలంక ఛానలును పూర్వపురిటిని పెదలంక చేయించి కట్టలు వృద్ధిచేయించి గురువాయపాలెం రెన్యూలేటరు వద్ద తగిన నీరు నిలువజేయించి అచ్చటనుండి పోతుచూరునకు నీరు సప్తయించేయించినచో కొండంగి, సానారూద్రవరం, కలిదిండి, కొండంగి అమరావతి, మల్లంపూడి పెదలంక, మట్టగుంట పోతుమట్టుగ్రామముల పేదరయితులకు జీవనాధారముగా నుండగలవనియు యీ విషయములనే వివరముగా సర్కారు వారికి అధిద్యక్షురాలు తెలియపరచుటకును తీర్మానించడమైనదని" వ్రాసిరి. తీర్మానములోని రెండవభాగము అనగా "పెదలంక ఛానల్ ను పూర్వపురిటిని పెదలంకచేయించి..."

రైతుకోటికి చాలా ఉపయోగకరమైనదే. అందుకు కొరకొట్ట, సానారూద్రవరము కలిదిండి రైతులు తత్సభకు ఆహ్వానింపబడకపోయినను కృతజ్ఞతను జాపగలరు. కాని మొదటిభాగములోని విషయము సోదరరైతాంగముయొక్క అభివృద్ధిని గోరక అనూయభావమును వెల్లడిపుచ్చుచున్నది. అటువంటి యీర్ష్యాభావమును వెల్లడించుట సోదరరైతులకు దగనిపనియని విషయపూర్వకముగా హెచ్చరించుచున్నాడు. బొమ్మినంపాడు రెన్యూలేటరువైనది వేరుపరపాడు కొండంగి సానారూద్రవరము వెంకటాచార్యం, పోతుమట్టు, కలిదిండిగ్రామములతోలూకు మెరక భూముల ఇరిగేషనునీటి ప్రయోగములవారు నూతనముగా నోకకాల్వను గోరుట తీర్మానములో నుదాహరించిన విధముగా సరియైనది కాదని చెప్పవలసివచ్చును. వారికోరికన్వాయమైనదే. విచారణ సరియైనదే. ఎందుచేతననగా పెదలంక ఛానల్ పుట్టబడినపుడే ప్రాముఖ్యముల మెరకభూముల మధ్యనుండి పోతుమట్టుకు పెదలంక వల్ల ఫలప్రసంగమైనది. అట్టి ప్రపోజలు ఉన్నప్పుటికి అప్పుడు కృష్ణానీటి అభివృద్ధిలో నుండకపోవుట చేత ఈ మెరకభూములకు నీరు సప్తయింపజేసి ఉద్దేశముపడి పెదలంక కాలువను ఆ మెరకల మీదనుండి అనవసరముగా తీసుకొనివెళ్లుట కంటే బొమ్మినంపాడు రెన్యూలేటరునుండి దక్షిణవైపును పల్లముల ప్రక్కనే తీసికొనివెళ్లిరి. శుభవిషయము ఇక్కడ కొంచెము ప్రజ్ఞగలసామాన్య రైతులందరికీ తెలియను. ప్రస్తుతము ఆనకట్టమీద 6 అడుగుల మట్టర్లు పెట్టబడి ఇంకను అనేకవేల ఎకరముల ఆయకట్టులో జేర్చుచున్న తరుణములో ప్రాముఖ్యములకు నూతన నాలుగువేల ఎకరముల మెరకభూములు పల్లములో జేర్చించునని ప్రభుత్వమువారిని గోరుట న్యాయము గాకపోదు. ఆ మెరకభూముల ఇరిగేషను ప్రస్తుతము బొమ్మినంపాడు రెన్యూలేటరు ఎగువ నిలువబడి ఎఫ్.ఎస్.ఎల్. నీటితో జరుగనేరదు, అవి సాగుకాబడుటకు బొమ్మినంపాడు రెన్యూలేటరు ఎగువను ప్రస్తుతము ఉన్న ఎఫ్.ఎస్.ఎల్. కంటే నూతన 8 అడుగుల హెచ్చునీరైనను నిలువజేయ గలిగినప్పుడే సాగును. అట్టి ఎఫ్.ఎల్.ఎస్. పెట్టుటకు పెదలంక ఛానల్ మొగనుండు బొమ్మినంపాడు రెన్యూలేటరువరకు కట్టలు ఎత్తుచేయుట కాలువ పెడలంక చేయుట మున్నగు విశేష అభివృద్ధిపనులు చేయవలసియుండును. అట్టి అభివృద్ధికరములకు సేర్పాటులు చేసినయెడల వై తీర్మానములోని రెండవభాగములో జెప్పబడిన గ్రామములకు నూతన అతి యుపయోగకరమును. ఇట్టి విషయములలో ఆ పథకు సమావేశమైన రైతులు (బహుశా కొండంగి అమరావతి, మల్లంపూడి పెదలంక గ్రామములవారు మాత్రమేయుండురు.) భూమి పై జెప్పబడిన నూతన కాల్వ క్రింద భూములు లేవని యించి ఆ ప్రపోజలు మంజూరీదని అభిప్రాయపెట్టుట పొరకాదు. ఆ ప్రపోజలు ఉభయతరకమై వెళును. పెదలంక మట్టగుంట, కొండంగి, అమరావతి, కలిదిండి వగైరా గ్రామములలోనున్న సర్కారు గయాకు భూములు పల్లపు ఆయకట్టులో జేర్చించునని కోరవచ్చును. అవి జేర్చుటకు ఇదివరకే గోరక భూములకు ప్రపోజలు చేసినారు. అవి చెప్పివెళ్లుట పెదలంక వైతా గ్రామములకు మునుపటికంటే సెక్కువ నీరు రాగలదు. వైతా వైవిధ్యమైన నూతనకాల్వ ఏర్పాటు చేసిన

యెడల పెదలంక కాల్వలో ఇంకను నీరు అభివృద్ధి చేయవచ్చును. అందువలన కూడా వై గ్రామముల ఇరిగేషనుకు ఎక్కువ సహాయపడగలదు. కాబట్టి వైతా జేప్పిన తీర్మానములోని మొదటి భాగము పూర్వపురిసంధర్మముల విచారింపకనే కేవలము అనూయభావముతో జేసినట్లు కన్పించుచున్నది. మఱియు రెండవ భాగములో పోతుమట్టు గ్రామభూముల మాత్రము ఆయకట్టులో జేర్చించవలసిన నూతనముగా, ఈ నూతన మిక్కిలి పక్షపాతిముతో చేసినట్లుగా స్పష్టముగా విడితెనుగుచున్నది. ప్రస్తుతము పెదలంక ఛానల్ 19 వేల ఎకరములను ఇరిగేషను చేయుచున్నది. ఆనకట్ట మీద 6 అడుగుల మట్టర్లు పెట్టుట వలన పెదలంక మట్టగుంట, కొండంగి, అమరావతి, కలిదిండి, సానారూద్రవరము, కొండంగి గ్రామములయొక్క సర్కారుగయాకు సుమారు 4 వేల ఎకరములు పల్లపు ఆయకట్టులో జేర్చునని గవర్నమెంటువారు ప్రపోజ్ చేసిరి. ఈ ప్రపోజలు ప్రకారము పెదలంక ఛానల్ క్రింద 28 వేల ఎకరములను. ఆ మొత్తమునకు ప్రస్తుత పెదలంక కాల్వకు నెట్టికనీసపు అభివృద్ధి జేయవలయును. ఈ విషయము గ్రహించియే కాల్వను పడవలకాల్వగా మార్చుననియు, కాల్వకు మొగనుండి చివరవరకు ఇరుప్రక్కలనున్న సాగుకాతిన మెరకభూములన్నింటిని పల్లపు ఆయకట్టులో జేర్చించి కాల్వక్రింద 80 వేలకు పైగా ఆయకట్టు ఉండులాగున చేయవలసినదనియు అనేక ఇరిగేషను డ్రయినేజి ఇబ్బందులతో అనేక సంవత్సరములనుండి బాధపడుచు, నేటివరకు ఆ బాధలు పోక ఆర్థిక దారిద్ర్యమును స్వీకరించి పలుయొక్కట్టులకు లోనై దారితెన్నుగానకయున్న ఈ వీధి కైకలూరు తాలూకాకు కృష్ణా ఆనకట్టమీద 6 అడుగుల మట్టర్లు పెట్టుటవలన కలిగిన ప్రభుత్వభావమును పొందజేయవలసినదని మన తాలూకా రైతులసంఘము తరఫున అనేక పర్యాయములు ప్రభుత్వమువారికి విన్నవించగా వారు కొంత చెవినివెట్టియు కొంత చెప్పినను పూర్తి అభివృద్ధిజేయదలచియుండగా రైతులలో రైతులము పోరాడుకొని వైవిధ్య

ముగా ఒకరిమీద నోకరు పీటారీలుచెప్పుకొనుట నుంచిదికాదు. రైతులు తమతమ విషయములను ప్రభుత్వమువారిని కోరవచ్చును. వానినిగూర్చి ప్రయత్నింపవచ్చును. అంతియేకాని సమయమువచ్చినపుడు తమ లాభనష్టములు గుర్తించకనే పీటారీ మాత్రము చేయవలెననే యుద్దేశ్యముతో నుండవలసిన విషయముతో హెచ్చరించుచు సోదర రైతులను వై తీర్మానములోని మొదటిభాగమును విత్తించుకొని ఆసంగతి ఈ పత్రిక ద్వారా ప్రకటించి రైతుసోదర సహృదయము ప్రకటింపగోరుచున్నాడు.

(ఒక విలేఖరి)

శ్రీ మణిజ్యోతిషాలయము, గుంటూరు.

ఇది మంచి ఖ్యాతి వహించిన గొప్ప జ్యోతిషశాస్త్రాలయే సాంబంబడినది. ఇందు గొప్ప బహుముఖులు, సర్వశిక్షకులు, కృష్ణ సాంబంబులను గలరు. వీరి ప్రశ్న ఫలముల అమోఘములు. మహారాష్ట్రముల నిర్ణయములు, జాతకముల విస్తృతములు, నిరాశాటములు, లగ్న స్థూల, గ్రహస్థూల, భావస్థూల, పాదశిఖర్, అక్షకర్, వడ్డలూరి సాధనలతో శాస్త్ర సమ్మతముగా సంపూర్ణ జాతకము లుండును.

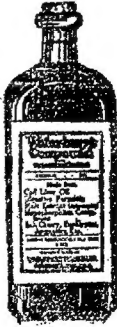
రేట్లు:— 8 ప్రశ్నలకు ఏకకాలమున రూ. 1. మహారాష్ట్రములకు రూ. 2. టూకీ జాతకముల నాడిమాదిరి రూ. 5. ప్రశ్నలుబట్టిగాని, జన్మకోటిని బట్టిగాని, సంవత్సరఫలం రూ. 8. సంపూర్ణ జాతకములు:— సంవత్సరంవారీ రూ. 20. అంతర్దేశవారీ రూ. 80. విదేశవారీ రూ. 60.

గాంధీ దైవజ్ఞుడు

ధర్మన్యాయమైన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు రూ. 1-0-0. ప్రైవేట్ ప్రశ్నలకు రూ. 0-4-0. 1 సంవత్సరం నెలవారీ ఫలము వ్రాయుటకు రూ. 5-0-0. జనకాల వివరము లేక ప్రశ్న వ్రాయుకాలము తెలుపవలెను. వి. పి. 0-4-0 అవును. గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరుత్తణి.

మాన్ సూన్ రాకకు పూర్వము, వేడివల్ల మీ శివశక్తి అంతయు కరిగిపోయినవిమ్మట, మీ శారీరకవద్ధిని బలపరచుకొనుటకు మంచినమయము. అప్పుడు యితరవ్యాధులెవ్వయు కలుగకుండుటకు, బలమును చేకూర్చుటకు వలయు పదార్థము లన్నియు చేరియున్న Waterbury's compound ను నేవీంపుడు. ఇందు జంతుక్రోవులశివయు నుండవు. యంత్రసాహాయముననే తయారగును. చేతులతో నంటబడదు. అన్ని జాతులవారును, వివిధవర్ణముల వారు నేవించుటకెట్టి ఆరోగ్యయులేదు. వైద్యశిఖామణులచే గత 25 వత్సరమునుండి ప్రశంసాపాత్రకు లోనగుచున్నది.

WATERBURY'S
PHARMACEUTICAL CHEMISTS
Des Moines Iowa (U.S.A.)
బహుళంబును, స్థూలంబును కెమిస్ట్రలవద్దను క్రయమునకు దొరకును. 5268-2

WATERBURY'S
COMPOUND
ఉష్ణప్రదేశముల కేర్పాటైన దగుటవల్ల ఎండరోజులలో కూక చెడకుండు నుండగలదు. హరిద్రుణమును యివ్వగలదు.

పెండ్లిండ్ల గడబిడలు

వివాహమొనర్చుకొననము ఏప్రిల్ మొదటి తేదీ నుండి అమలులోకి వచ్చుచే అపిమ్మట తమకూతురండకు కొడుకులకు స్థూలమున వివాహముల జేయుట పాపగదను భయపంక యమునచే మనదేశములలో అందుముఖ్యముగా బ్రాహ్మణులలోను, వైశ్యులలోను వేలకొలది లక్షలకొలదిగ వివాహముల జరుపదలవియున్నారు. మూడేండ్లు నిండినవిని పిల్లలదగ్గల నుంచి పెండ్లిండ్లు వేలము పెట్టిగా జరుపబోవుచున్నారు. వివాహమొనర్చుకొనక గుముఖులుగ నున్న వారు వైతము పుష్కలగు జననీ జనకులయొక్కయు, పూర్వవార పితామహులగు బంధుమిత్రులయొక్కయు, ఊరివారి యొక్కయు ప్రోద్బలమునను, తొందరపలనను వివాహములజేయ సంకల్పించుట హాస్యాస్పదము. కక్కుర్తిపడి మడిమావ్యములను, ఇండ్లు వాకిండ్లను తెగబరకొయో హెచ్చు వడ్డీలకు మార్పాడిలకు తాకట్టు పెట్టియో వందలు వేలు దూసికొనినచ్చి పెండ్లిండ్లజేయ బూనుటవలన, నీకముందు ఎట్టి నష్టకష్టములు కలుగ నున్నవో సురక్షితముగ నున్నరు. పెండ్లి పుట్టేకష్టము వధూవరులు యావత్తీ వము నుఖపడుటకేగాని కాటికి కాట్లచాచుకొని మరివారి యున్న వృద్ధ జననీజనకులయొక్కయు, పెండ్లి నాలుగుగోజులు వడ్డీనాపేతములగు భక్త్య భోజ్య చోవ్యలెవ్విగ వ్యాన్నాదుల కుడినిండ మెక్కి కొత్తవస్త్రముల కట్టుకొన నుద్దేశించు బంధుమిత్రులయొక్క ముద్దు మురీపెములకును అచ్చట ముచ్చటలకు గాదని దూర దృష్టి కలిగియుండవలెను. ఇట్టివారికొరకై పాలు త్రాగు పసిపిల్లలకును, గోచి విప్పి వేసికొని గోలీ లాటలాడుకొన జూచు పసిబాలురకును పెండ్లిండ్ల జేయ బూనుట అవివేకము గావండునా! ఇంతకంటె అచ్చటలుముచ్చటల దీర్చుకొనవలసిన బొమ్మల పెండ్లిండ్ల జేసిన ఎవరికిని నష్టముండవోదు గదా! ముదుసలల ముచ్చటలు మురిపెము లెక్కువో గర్భాసమున నుద్భవించి యావత్తీవము నుఖపడవలసిన మూడు నాలుగేండ్ల పిల్లల సౌఖ్యమెక్కువో యూహించుట! లోకములో సాధారణముగా పిల్లలకు పది పండ్లం దేండ్లలోపుగ మరకము అనగా మరణములు ప్రాప్తించుచుండునని చెప్పుదురు. ఇట్టి సందర్భమున యీలోపుగా వివాహముల జేయుట సాహసము గావండునా! మనము మనమరాండ్ర పెండ్లిండ్ల జేయదని అంగలాట్టు తాత ముత్తలను పాపమా పిల్లల కొకజేరే దైవికముగ వైద్యము ప్రాప్తించుచో తామే మైన స్వర్గలోకమునుండి తోడనే దిగవచ్చి యేమైన అడ్డు పడెదరేమో అడుగవలసియున్నది.

పసిపిల్లల పెండ్లిండ్లు వేడుకను విసేదముగ నుండునని ఎంచుచో నిజమైన బొమ్మలనే కంటిని తెచ్చి పల్లకిలో పెట్టి భాజాభజంత్రితోను బాండు వాయిద్యములతోను యూరే గిందు కొనవచ్చు గదా! అతి బాల్యవివాహముల జేయుటలో అర్థమేమన విడ్డలను అటవస్తువులలాగ, అచేతనములరీతి, పెంపుడు పిల్లలలాగ, అటకొతుల రీతి చూచుచున్నారనే భావించదగియున్నది. పూర్వము బోహదా మహారాజైన మల్లారెవ్వు గాయకవారు పాపురముల కయిదు కోజులు పెండ్లిచేసి బ్రాహ్మణులచే మంత్రముల చెప్పించి సంభావనలిచ్చి విందులు చేయించి వేలకొలది ఖర్చు పెట్టి గొప్ప యూరేగింపు జరిపినాంట! మూడవనాడే మగసాపురమును తునీసిపిల్లి యొకటి తీసికొని టోగా రాజుగాను చింతాకాంతులై చీకిరింత పుల్లయైనారట! ఇంకను నవదీపపు రాక్షస ఈశ్వరచంద్ర చూడముగోగారు కొడుకుల సమంత్రముగా యభిచిగా వివాహము జరిపి లక్షలు ఖర్చు పెట్టినారట! ఈ పెండ్లిడ్లకును పసిపిల్లల పెండ్లిడ్లకును భేదమేమియో తెలియవచ్చును!

బ్రాహ్మణ వైశ్య బాలికల వివాహోత్సాహము రజస్వలలగుచో తరతరములవారు రోరవాడి మహానరకములపాలై యుకోగతి తెందుదరనియు, రక్తస్పర్శల వారందఱు ఏటి యొడ్డుననో, ఏటి మధ్యముననో నడిచి కట్టుకొని కాపురముండువలసివచ్చునని భయపంకొచ్చెములు కలుగుచో అరటిచెట్లకు, సాలగ్రామములకు యిచ్చి వివాహములచేసిన పర్వహామములు సమసిపోవుననియు, ఎట్టి విషయమైనను తొలగి పోగలవనియు బ్రాహ్మణులు కలసికొనినట్లు చెప్పుచున్నారు గదా! అట్లు వివాహములలో యూరేగింపు బాల్యమును, పూర్వవార వధూవరుల కనుగొని పది కుర్రలదగ్గలను లేచి భూట బ్రాహ్మణులు మొదలగువారికి పిల్లల నంటకట్టజూచుట కంటె యీ ప్రమాదమును అపదర్శముగ నంగీకరించి కడలి వివాహముల జేయుట శ్రేయస్కరము గావండునా!

1921 వ సం॥ జనాభా లెఖుల బట్టిమాడ ఇంగ్లండు అండ్ నేల్సు దేశములో 1000 మందికి 75 మంది వితంతువులుండగా హిందూదేశమున 175 మంది చొప్పున వితంతువులుండటం సంభవించుచున్నది. హిందూదేశములో ప్రతి పదివేల మందిలోను 1—5 వీండ్ల లోపున వైద్యవ్యయ ననుభవించు వారు 7 మంది చొప్పునను, 5—10 వీండ్లలోపల 45 మంది చొప్పునను, 10—15 వీండ్లలోపల వైద్యవ్యయ ననుభవించువారు 168 చొప్పునను గలరని తెలిసికొనవలయు. ఇట్టి వివరీత దుస్థితికి అతి బాల్యవివాహములు అనగానవివాహములె ముఖ్య కారణములని నేజుగ జెప్పవలయునా? కాబట్టి తల్లిదండ్రులు వివేకము కలిగి సహృదయ అధిక్షేపములకు అంక్షలకు భయపడక సాహసము కలిగి యుక్తకాలముననే వివాహముల జరుప సంకల్పించి అతి బాల్యవివాహముల నడ్డుపెట్టి జూచుట ఎల్ల విధముల శ్రేయస్కరము.

సింగంపల్లి వెంకటాద్రి.

ఇంకను మలేరియా భయమా లేదు! మున్నాటికి! లేదు!!
క్షన్యా విషము ముంగనేల? కొత్త లోగలపాలు కానే క్షన్యా కలియని మందు. అసమానమైనమందు. అనయుము లేనిమందు అమోఘమైనమందు. అయితే తుల్యమునందు. అనేక మంది రాజవైద్యులూ డాక్టరులూ పరీక్షించుచున్నారన్న మందు అనేక ప్రాణములను రక్షించిన మందు సత్యవార రాక్షసిచే పీడింపబడు వారినీ మృత్యు చూపును. నున్నవారినీ రక్షింపగల మందు ఇది యొక్కటే! ఒక్క మాత్రతో నుణుము! మూడు మాత్రలతోనే నివారణము!! ఇట్ల ఆశ్చర్యకరమైన మందు ఇంకొక్కటి కలదా? నాడిచూడండి 10 మాత్రలు రు. 1-0-0. 50 మాత్రలు రు. 4-0-0
దగ్గు మాత్రలు 212
ఒక్క మాత్రకే నుణుము! ఏలాటి దగ్గు బాధనైనా ఆయిదు నిమిషాలలోనే తగ్గించి నుఖ విచ్చును. శిశువులకు గర్భవతులకునా నాడవచ్చును. 100 మాత్రలు రు. 1-0-0 ఆయుర్వేదకుటిరము. తణుకు. పశ్చిమగోదావరి.

ప్రకటన

‘బాలవ్యాకరణ గుప్తార్థప్రకాశిక’
800 పుటలు. వెల 5-0-0
శ్రీమన్మహాపాధ్యాయ బ్రాహ్మణి కేంకటరామకృష్ణగారి కృతము ఇయ్యది చిన్నయనియారి బాలవ్యాకరణమునకు స్వాభావము. తెనుగుభాష నభ్యసించగోరువారికిని విద్యాక పరీక్షకు జరుపు విద్యార్థులకును నిది సత్వంతోపయోగము. ఈపట్టిక యుద్ధామం దనేక విశేషములు మేర్పరచియున్నవి. గ్రంథము కొనుగారు స్వరపడుదు.
విలాసము:—
కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యే. బి. యిడి. అసిస్టెంటు జేనరు, బోర్డు హైస్కూలు, కొవ్వూరు.

తెండ్రు నోటిను

సుమారు లక్షహంపాయిలవిలువగల పని
ది 15-12-29 తేదీ సాయంత్రము 5 గంటలలోపుగకృష్ణ జిల్లా మాజిదులో శ్రీ రాజా రంగయ్యప్పారావు హైస్కూలు, హాస్టలు, వర్గరా విద్వంసులు కట్టుటకు నీలు చేయబడిన తెండ్రును హాకు సంపుకొనవచ్చును. ఇతరవివరములకు నలసిన వారు మాకు వ్రాయుదు.
శ్రీ ఉయ్యూరు జమీందారు, మాజిజు.

ఆంధ్రవేదమున కవిత్వమును కైకరూప ద్వితీయము లెట్ల స్వరగారితే ప్రశ్నోత్తర శాస్త్రమునకు సిద్ధపరచబడిన ఆయుర్వేదనిలయములు
విలువగలది. గుణగ్రస్తుమనవి ఆంధ్రవేదమునందలిను పశ్చాత్తమముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేటలానువం వ్రాయును
ఆయుర్వేదనిలయము
నింతలూరు, ఆలవూరుసోడ్డు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా. 194

అఖిల భారతవర్షియ సనాతనధర్మసభ

ఈనవంబరు 30, డిసెంబరు 1,2 తేదీలందు మదరాసులో జరుగును

వాలటాక్సురోడ్డు నాటకశాలలో

సభ జరుగును
సభాధ్యక్షులు:— సండిట్ క్యూమనుండరచక్రవర్తి (జేంగులు.)
అధ్యక్షవసంఘాధ్యక్షులు:— శ్రీ లక్ష్మణుడు శంకరనారాయణజెట్టిగారు.

- కార్యక్రమము
- 29-11-29 తేదీ ఉదయం 8 గం. సెంట్రలుప్రేషను నుండి వాలటాక్సు గోడ్డు, వై నాబజారుగోడ్డు, గోవింద ప్సనారంక విఘటనండా ఊరేగింపు, కన్యకాపర మేళవరి ప్రతిఘో బస.
 - 30-11-29 తేదీ ఉదయము 8 గం. పుణ్యాహవాచనము, చండి యోగము.
 - ,, సభ్యాహ్వానము 2 గం. సభాప్రారంభము, అగ్రాస నాధిపతుల ఉపన్యాసాదీకము.
 - ,, రాత్రి 8 గం. సభాసభ్యుల సభా సమావేశము. (అగ్రాసనాధిపతిగారి బసలో.)
 - 1-12-29 ఉదయం 8 మొదలు 12 గం. చక్ర తీర్థానములు.
 - ,, సాయంకాలము 4 గం. పండితుల ఉపన్యాసములు. గంగై కొండను మంటపము, తిరునల్ల క్కేణి.
 - 2-12-29 ఉదయం 8 గం. తీర్థానములు.
 - ,, సాయంకాలం 8 గం. వి. వి. శ్రీనివాసయ్యంగారి ఉపన్యాసము.
- విద్యతీర్థయ, స్త్రీలసభయు ప్రత్యేకముగా నిజము లలో జరుగలదు.

అవరు స్కూలు (మానవత్రిక)

మేనేజింగు ఎడిటరు శ్రీయుత భ. కృష్ణారావుగారు సర్వాపురము, పశ్చిమ గోదావరి
ఈ మాతనాంధ్ర మానవత్రిక అక్టోబరు నెలలో ప్రారంభింపబడెను. మొదటిసంచికను కృతజ్ఞతతో నందుకొంటిమి. విజ్ఞప్తి, బాలభటుని ప్రయోజనము, ప్రథమ చికిత్స, మొక్కలు, బాలభటునియములు, బోచికో, స్వవిషయము, ఎలక్ట్రిక్ దీపములు, పూల్కులు ననువిషయము లిందుకలవు. సాలునందా పోస్టేజిసహా ఆరు అణాముత్రమే. దీనిలో 8 పుటలున్నవి. వెలయువా రిటుల వ్రాయవలెను.
మేనేజరు:—అవరు స్కూలు, సర్వాపురము, పశ్చిమ గోదావరి.

‘వేణు’ పత్రికాధిపతికి మూడు నెలలు కఠినశిక్ష

రాజుద్రోహ నేరమునకు
కలకత్తా, నవంబరు 28:— రాజుద్రోహ నేరముక్రింద ‘వేణు’ పత్రికాధిపతియగు భూపేంద్ర కిషోర్ రక్షితరాయ్ గారికి ఛీఫ్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటు మూడు నెలలు కఠినశిక్ష విధించెను. బాతి వైషమ్యము కలిగించెనను నేరమునకు శిక్ష యేమియు విధింపబడలేదు. రాయ్గారు హక్కు విశ్వవిద్యాయమునందు యమ్.ఏ. పరీక్షయందు తీర్ణుడయ్యెనని ముద్దాహరణ చేయుటచేత నరకు ప్రత్యేక రెరగరి ఫైదీగా చూపుట వలెనని మేజిస్ట్రేటు నిర్ణయము చేసెను. (ఆ. ప్ర.)

జులై 1920 నుండి జరిగిన యింపుకను
మొదటి పేజీలు. యింపుకను
యము. తేదీచో పూర్తి సామ్యము
నివ్వబడును. కేటలాను ఉచితము
బొంబాయి జ్యూయలరీ మార్కెట్.
24 వైవాభాషాగోడ్డు, సాపురూరేట, పురం

అమృతాంజనము

అన్ని
నొప్పులకు దివ్యమృతము
అమృతాంజనం డిపా
బాంబాయి త మదరాసు

నెహ్రూనివేదిక ఆంధ్రానువాదము

రెండవ కూర్పు వెలువడినది

ఇట్టి యుత్తమ గాజకీయగ్రంథ మిదివరలో వెలువడియుండలేదు. రాజ్యాంగవిధానమును తెలిసికొనకొరకు ప్రతి ఆంధ్రుడును చదివి తీరవలెను. శైలిసులభము

వలయువారు వెల 1-0-0 మాత్రమే తపాలాఖర్చులు ప్రత్యేకము మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, పోస్టుబాక్సు నెం 212, మద్రాసు, అని వ్రాయవలెను.

ఆంధ్రదినపత్రిక

ఆంధ్ర దినపత్రిక	పొరుగునూరివారికి	చెన్నపట్నమువారికి
సంవత్సరమునకు	24 0 0	20 0 0
ఆరుమాసములకు	12 0 0	10 0 0
మూడుమాసములకు	6 4 0	5 4 0
మాసమునకు	2 2 0	1 12 0

వారపత్రిక

వారపత్రికకు సంవత్సర చందా రూ. 4 0 0
వారపత్రిక సంవత్సరమునకు తక్కువ చందాకు పంపబడదు.